Vlaamse Regering

CONSEIL D'ETAT
LEGISLATION
22-05-2018
RAAD VAN STATE
WETGEVING

63544/3

Ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 9°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"9°/2 afgeleide persoonsgegevens: persoonsgegevens die afgeleid kunnen worden uit de persoonsgegevens die in het kader van dit decreet verzameld worden;";

2° er wordt een punt 12°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"12°/2 algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG ("algemene verordening gegevensbescherming" of "AVG");";

3° er wordt een punt 13°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"13°/0 analoge meter: meter die op een elektromechanische manier energiestromen meet en registreert;";

4° er wordt een punt 25°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"25°/0 databeheerder: de rechtspersoon die de digitale meter, de analoge meter en de elektronische meter afleest of op afstand uitleest en instaat voor het verzamelen en het verwerken van de gegevens die van dergelijke meters werden af- of uitgelezen;";

5° er wordt een punt 25°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"25°/2 digitale meter: een elektronische meter die energiestromen en aanverwante fysische grootheden meet en registreert en die uitgerust is met een tweerichtingscommunicatiemiddel, dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden zodat de meter in staat is om op basis van de gegevens die hij lokaal of van op afstand ontvangt bepaalde acties uit te voeren;";

6° punt 34°, opgeheven door het decreet van 14 februari 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:
"34° elektronische meter: een meter die op een digitale manier energiestromen meet en registreert en die al dan niet uitgerust is met een communicatiemiddel dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden;";

7° er wordt een punt 49°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"49°/1 ESCO: een natuurlijk persoon of rechtspersoon die in de inrichtingen of gebouwen van een netgebruiker energiediensten of andere maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie levert waarbij de terugbetaling van de investering gebeurt op basis van de terugverdientijd van de investering;";

8° er wordt een punt 66°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"66°/0 hoofdmeter: analoge meter, elektronische meter of digitale meter die energiestromen minstens meet en weergeeft en als eerste meter op een toegangspunt is aangesloten;";

9° in punt 81° wordt tussen de zinsnede "werkmaatschappij," en het woord "leverancier" de zinsnede "databeheerder, aanbieder van energiediensten, " ingevoegd;";

10° er wordt een punt 82°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"82°/1 meetgegevens: gegevens die verkregen worden door of gebaseerd zijn op een telling of meting door middel van een meetinrichting;";

11° er wordt een punt 99°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"99°/1 persoonsgegevens: persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming;";

12° punt 101/1° wordt opgeheven;

13° aan punt 102° wordt de zinsnede ", met uitsluiting van prosumenten" toegevoegd ;

14° punt 104° wordt opnieuw ingevoegd als volgt:

"104° prosument: elektriciteitsdistributienetgebruiker met toegangspunt voor afname, al dan niet rechtstreeks op een transformator aangesloten, en met een decentrale productie-eenheid met een maximaal AC-vermogen kleiner dan of gelijk aan 10 kVA die hem in staat stelt elektriciteit te injecteren op het elektriciteitsdistributienet."

15° er wordt een punt 110°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"110°/1 relationele gegevens: gegevens die betrekking hebben op de verhouding tussen de netgebruiker en een marktpartij of tussen marktpartijen onderling;";

16° punt 113°/1 wordt opgeheven;

17° er wordt een punt 114°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"114°/3 submeter: meter die stroomafwaarts van de hoofdmeter opgesteld is en energiestromen in een beperkt deel van een energienetwerk kan meten en registreren;";

18° in punt 115°/1/1 wordt het woord "distributienettarief" vervangen door de zinsnede "data- of distributienettarief";

19° er wordt een punt 115°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"115°/3 technische gegevens: gegevens die de aansluiting of de technische toestand en specificaties van de meter voor elektriciteit of de meter voor aardgas omschrijven;";

20° in punt 123° wordt de zinsnede "netbeheerder, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet" vervangen door de zinsnede "databeheerder, beheerder van het plaatselijk vervoersnet, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet";

Art. 3. In artikel 3.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "Om haar missie waar te maken" worden vervangen door de woorden "Om zijn missie waar te maken";

2° in punt 1°, f), wordt tussen de zinsnede "distributienetbeheerders," en de zinsnede "leveranciers," de zinsnede "databeheerder," ingevoegd;

3° aan punt 2° wordt de zinsnede ", en inclusief de databeheertarieven" toegevoegd;

4° in punt 3° worden de woorden "een netbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" telkens vervangen door de woorden "een netbeheerder, een beheerder van een gesloten distributienet of de databeheerder".

Art. 4. Aan artikel 3.1.4, §2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 16° toegevoegd, dat luidt als volgt:

16° het goedkeuren van de tarieven voor databeheer en het vaststellen van de berekeningsmethodes daarvoor, volgens transparante criteria;

2° er wordt een punt 17° toegevoegd, dat luidt als volgt:

17° het opvolgen van de voorwaarden waaraan de databeheerder moet voldoen en het rapporteren aan de Vlaamse Regering over de naleving ervan.".

Art. 5. In artikel 3.1.4/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" vervangen door de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder, beheerder van een gesloten distributienet of databeheerder".

Art. 6. In artikel 3.1.4/3, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede "netbeheerder , warmte- of koudenetbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" vervangen door de zinsnede "netbeheerder, warmte- of

koudenetbeheerder, beheerder van een gesloten distributienet of databeheerder".

Art. 7. In artikel 3.1.7, §1, 1°, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden "een bevrachter of een evenwichtsverantwoordelijke" vervangen door de zinsnede "een bevrachter, een evenwichtsverantwoordelijke of de databeheerder".

Art. 8. In artikel 3.1.8, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 25 november 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:
"5° het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie voor de distributienetttarieven en de databeheertarieven overeenkomstig de bepaling zoals opgenomen in titel IV van dit decreet;

2° in punt 6° worden na het woord "tariefstructuur" de woorden "voor de distributienettarieven en de databeheertarieven" toegevoegd.

Art. 9. In artikel 3.1.12/1, punt 1°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 25 november 2016, wordt tussen de zinsnede "netbeheerder," en het woord "een" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 10 In artikel 3.1.13, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2016, wordt tussen het woord "distributienetbeheerders" en het woord "alsook" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd.

Art. 11. Aan artikel 4.1.4, §2, van hetzelfde decreet wordt gewijzigd als volgt:

1° een nieuw punt 5° wordt als volgt ingevoegd:

"5° de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)elektriciteitsdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder en de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)aardgasdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder.";

2 ° een nieuw punt 6° wordt als volgt ingevoegd:

"de capaciteit om de uniforme voorwaarden na te leven voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen".".

Art. 12. Artikel 4.1.6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011 en 24 februari 2017, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.6. §1. Het beheer van een distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat de volgende taken:

1° het beheer en onderhoud en het ontwikkelen onder economische voorwaarden van een veilig, betrouwbaar en efficiënt net met inachtneming van het milieu en de energie-efficiëntie van het net, en de nodige ondersteunende diensten daarvoor verlenen;
2° het aanhouden van voldoende netcapaciteit om de elektriciteits- en aardgasbehoefte te dekken van de afnemers die aangesloten zijn op zijn net en om het vervoer van elektriciteit en aardgas naar de distributienetten mogelijk te maken;
3° de uitbreiding van zijn net in het geografisch afgebakende gebied waarvoor hij is aangewezen, of, als er nog geen net aanwezig is, de aanleg van het net in dat geografisch afgebakende gebied;

4° de herstelling, het preventieve onderhoud, de vernieuwing en de verbetering van zijn net en de bijbehorende installaties;
5° het oplossen van onderbrekingen en storingen bij de elektriciteits- of aardgastoevoer via zijn net;
6° het opstellen, het bewaren en ter beschikking stellen van de plannen van zijn net;
7° het aansluiten, verzegelen, afsluiten en heraansluiten van installaties op zijn net en het aanpassen van de aansluitingen op zijn net;
8° het verlenen van nettoegang;
9° het verstrekken van de nodige inlichtingen aan de beheerders van de netten waarmee zijn net in kwestie verbonden is, om een veilige en efficiënte uitbating, een gecoördineerde ontwikkeling en een goede wisselwerking tussen de netten te waarborgen;
10° als elektriciteitsdistributienetbeheerder transparante, niet-discriminerende en op de markt gebaseerde procedures hanteren bij de aankoop van elektriciteit;
11° alle vormen van energiefraude, gerelateerd aan hun activiteiten, actief detecteren en vaststellen, en maatregelen nemen om energiefraude te vermijden;
12° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische en relationele gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid;
13° het voor de betrokkene mogelijk maken zijn rechten uit te oefenen met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens.

§2. Het beheer van een distributienet omvat bovendien de volgende taken:
1° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud, het herstellen en het actief beheren van digitale, elektronische en analoge meters en tellers, onder meer dagelijkse contacten en software-updates voor digitale en elektronische meters, alsook het mogelijk maken van het af- en uitlezen ervan door de databeheerder in het kader van zijn taken;
2° het verstrekken van de nodige gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, aan de databeheerder, de beheerder van het transmissienet, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, de vervoeronderneming, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.

§3. Het beheer van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat bovendien de volgende taken:
1° het beheren van het toegangsregister van zijn net;
2° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud en het herstellen van meters en tellers op de toegangspunten op zijn net;
3° het aflezen van de meters en tellers op de toegangspunten op zijn net, de bepaling van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op zijn net en de verwerking en de bewaring van die gegevens;
4° het verstrekken van de nodige meetgegevens en andere gegevens aan de distributienetbeheerder, de databeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.".

Art. 13. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling III, onderafdeling I, van hetzelfde decreet, wordt een artikel 4.1.6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.6/1. De netbeheerder zorgt met eigen personeel en middelen of via een werkmaatschappij voor de voorbereiding van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:

1° de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit;

2° de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluiting en aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;

3° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer;

4° de uitbesteding van de werkzaamheden voor de aansluiting, het netbeheer en meterbeheer.

De netbeheerder en zijn werkmaatschappij kunnen geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers of tussenpersonen of op ondernemingen die ermee verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:

1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;

2° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.".

Art. 14. In artikel 4.1.8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

"§2. Een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij, en hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, kunnen:
1° geen activiteiten ondernemen voor de productie van energie, behalve om het energieverbruik van de eigen gebouwen te dekken;
2° niet participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van energie. Hieronder valt niet de productie om het energieverbruik van de eigen gebouwen van die rechtspersoon te dekken.

In afwijking van het eerste lid kunnen een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, activiteiten ondernemen voor de productie van thermische energie of participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van thermische energie voor zover deze activiteit tijdelijk is.

De maximale tijdsperiode waarbinnen de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, de activiteiten als vermeld in het tweede lid kunnen ondernemen, bedraagt vijf jaar. Deze termijn van vijf jaar kan evenwel op basis van een grondig onderbouwde motivatie maximaal driemaal met twaalf maanden verlengd worden. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels aangaande de uitvoering van deze uitzondering.".

Art. 15. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling III/1. Aanwijzing van de databeheerder".

Art. 16. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/1, ingevoegd bij artikel 14, een artikel 4.1.8/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/2. De Vlaamse Regering wijst, op voorstel van de minister, na advies van de VREG, een rechtspersoon aan die voor een periode van tien jaar belast is met het databeheer.".

Art. 17. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/3. §1. De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de VREG:
1° de voorwaarden waaraan een kandidaat-databeheerder moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als databeheerder en waaraan de databeheerder moet blijven voldoen om aangewezen te blijven als databeheerder;
2° de voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder;
3° de procedure voor een vijfjaarlijkse evaluatie van de werking van de databeheerder, inclusief de procedure die nageleefd moet worden bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder na negatieve evaluatie en de procedure tot aanduiding van een nieuwe databeheerder op dat moment;
4° de procedure die nageleefd moet worden bij de aanwijzing van de databeheerder, alsook bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder.

In afwijking van het eerste lid, 3° zal de eerste evaluatie plaatsvinden in het jaar 2028.

§2. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, 1°, hebben in ieder geval betrekking op:
1° de technische, organisatorische en financiële capaciteit van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder, inclusief het beschikken over een door de VREG gecontroleerd ondernemingsplan;
2° de professionele betrouwbaarheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder;
3° de bestuurs- of juridische autonomie van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder ten aanzien van de netbeheerders en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn;
4° de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder ten aanzien van, leveranciers, aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest, en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn;
5° de capaciteit tot naleven van de uniforme voorwaarden voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen;
6° het feit dat de kandidaat-databeheerder door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij werd aangesteld.

De voorwaarde, vermeld in 6°, komt te vervallen in één van de volgende gevallen:
1° wanneer de evaluatie vermeld in paragraaf 1, 3° en paragraaf 6 negatief is;
2° wanneer de aanwijzing vroegtijdig wordt beëindigd in gevolge paragraaf 4;
3° de voorwaarde vervalt in ieder geval vanaf 2038.

§3. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 2, 3° en 4°, hebben onder meer betrekking op de activiteiten van de databeheerder, de deelneming van andere ondernemingen in de databeheerder, de deelneming van de databeheerder in andere ondernemingen, de verhouding van de databeheerder tot derden, het

bestuursorgaan van de databeheerder, het orgaan dat belast is met de dagelijkse leiding van de databeheerder, en de personeelsleden van de databeheerder.

§4. De voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder, vermeld in paragraaf 1, 2°, bepalen onder meer dat de aanwijzing van de databeheerder eindigt bij faillissement, ontbinding of fusie, en dat de Vlaamse Regering de aanwijzing van de databeheerder kan herroepen, op voorwaarde dat die is gehoord of naar behoren is opgeroepen, bij:

1° een significante wijziging in het aandeelhouderschap van de databeheerder die de onafhankelijkheid van het databeheer in gevaar zou kunnen brengen;
2° een grove tekortkoming van de databeheerder met betrekking tot de verplichtingen krachtens dit decreet of de uitvoeringsbepalingen ervan;
3° een grove tekortkoming van de databeheerder met betrekking tot de algemene verordening gegevensbescherming.".

§5. Om de vijf jaar organiseert de VREG een studie over het aanbieden van de specifieke activiteiten en het opnemen van de taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer.

De vragen die worden gesteld in deze studie moeten de VREG toelaten de kosten-efficiëntie te beoordelen en een benchmarking op te maken van het databeheer en hebben in ieder geval betrekking op:

1° de kosten-efficiëntie van de organisatie van het databeheer, rekening houdende met de opstartkosten en de volledige kostenketen;
2° suggesties voor verbetering aan de diensten van de databeheerder die op dat moment het databeheer behartigt.

Op basis hiervan kan de Vlaamse regering aanbevelingen tot verbeteringen formuleren.

§6. Zoals vermeld in paragraaf 1, 3° wordt om de vijf jaar de werking van de databeheerder, na advies van de VREG, geëvalueerd door de Vlaamse Regering. Deze evaluatie houdt in ieder geval rekening met de volgende elementen:

1° de verslagen van de regeringsafgevaardigde bedoeld in artikel 4.1.8/5;
2° de resultaten van de studie bedoeld in paragraaf 5;
3° de rapportering van de VREG ingevolge artikel 3.1.4, § 2, 17°.

De werking van de databeheerder wordt in ieder geval beoordeeld op basis van de volgende criteria:

1° kosten-efficiëntie van zijn werking;
2° kwaliteit van de aangeboden diensten;
3° naleving van verplichtingen door of krachtens dit decreet, waaronder de organisatie van de toegangsrechten van andere partijen tot de databeheerder;

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop deze evaluatie zal gebeuren.

Indien de tussentijdse evaluatie negatief is, zal de Vlaamse Regering een remediëringsperiode toestaan van maximaal drie maanden aan de databeheerder om verbeteringsvoorstellen in te dienen en uit te voeren met betrekking tot die criteria die hebben geleid tot het negatieve resultaat.

Als de Vlaamse Regering, na advies van de VREG, oordeelt dat deze voorstellen onvoldoende garanties bieden voor de volgende vijf jaar gaat de Vlaamse Regering

over tot de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder en de aanwijzing van een nieuwe databeheerder.

In afwijking van het eerste lid en zoals vermeld in paragraaf 1, tweede lid, zal de eerste evaluatie plaatsvinden in het jaar 2028.

Art. 18. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/4. §1. Teneinde de autonomie van de databeheerder, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 3°, te garanderen, beschikt de databeheerder in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is:

1° over een binnen deze werkmaatschappij opgericht bestuursorgaan. Dit bestuursorgaan is belast met beheer van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6;

2° voor de uitvoering van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, over personeel dat geen andere activiteiten, taken of verplichtingen verricht of uitoefent voor de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, met behoud van de toepassing van artikel 4.1.8/7;

3° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over afzonderlijke rekeningen. Deze rekeningen worden gecontroleerd door een andere revisor dan de revisor die de jaarrekening van de werkmaatschappij controleert; het controleverslag wordt door deze revisor ook bezorgd aan de revisor die de jaarrekening van de werkmaatschappij controleert.

4° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over externe juridische adviseurs die niet dezelfde zijn als diegenen die de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, voor haar andere activiteiten adviseren;

5° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over operationeel gescheiden IT-systemen. Externe medewerkers die aangetrokken worden voor de uitbating van voormelde operationeel gescheiden IT-systemen werken enkel aan dat deel van het operationeel gescheiden IT-systeem dat betrekking heeft op deze activiteiten, taken en verplichtingen.

§2. Het bestuursorgaan, vermeld in §1, 1°, telt maximaal zes leden. Personeelsleden, vermeld in § 1, 2°, kunnen geen lid zijn van het bestuursorgaan, vermeld in § 1, 1°. Het lidmaatschap van het bestuursorgaan, vermeld in §1, 1°, is tevens onverenigbaar met een mandaat van bestuurder in of de hoedanigheid van personeelslid van:

1° de raad van bestuur en de overige organen, andere dan het bestuursorgaan, vermeld in §1, 1°, en onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder;

2° de netbeheerders;

3° leveranciers;

4° aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest;

5° ondernemingen die met de 1° tot 4° vermelde ondernemingen zijn verbonden of geassocieerd.

In afwijking van het eerste lid wonen de CEO en de voorzitter van de raad van bestuur van de aangeduide werkmaatschappij de vergaderingen van het bestuursorgaan bij met raadgevende stem.

§3. De hoedanigheid van personeelslid bedoeld in § 1, 2° is onverenigbaar met een mandaat van bestuurder in of de hoedanigheid van personeelslid van:

1° de raad van bestuur en de overige organen en onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder;
2° de netbeheerders;
3° leveranciers;
4° aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest;
5° ondernemingen die met de 1° tot 4° vermelde ondernemingen zijn verbonden of geassocieerd.

In afwijking van het eerste lid, 1° kan er één personeelslid, zoals bedoeld in §1, 2°, zetelen in het Management Comité van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder.

§4 Het bestuursorgaan, vermeld in § 1, 1°, neemt beslissingen aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6.

Indien de raad van bestuur van de werkmaatschappij beslissingen neemt aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, worden de notulen met betrekking tot die beslissingen binnen de drie dagen na de betrokken vergadering toegezonden aan de regeringsafgevaardigde, vermeld in artikel 4.1.8/5. Die beslissingen worden pas uitvoerbaar als de termijn, vermeld in artikel 4.1.8/5, vierde lid, verstreken is en de regeringsafgevaardigde binnen deze termijn geen beroep bij de minister, als vermeld in artikel 4.1.8/5, vierde lid, heeft ingediend.

De raad van bestuur en de overige organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, kunnen geen instructies geven aan de leden van het in §1, 1° bedoelde bestuursorgaan of de personeelsleden bedoeld in § 1, 2°, met betrekking tot de dagelijkse bedrijfsvoering of individuele besluiten aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6.

In afwijking van het derde lid, kan het lid van het Management Comité, vermeld in § 2, tweede lid, instructies geven aan de personeelsleden bedoeld in § 1, 2° voor zover het geen betrekking heeft op de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer.

De databeheerder en de personeelsleden van de databeheerder die zijn aangesteld als functionaris voor gegevensbescherming ontvangen bij de uitvoering van de aan hen en aan de databeheerder in het kader van de algemene verordening gegevensbescherming opgelegde verplichtingen geen directe instructies van de organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, de Vlaamse overheid of van de publieke of particuliere rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/7 tot en met 4.1.22/13.

§5. De databeheerder beschikt over de nodige middelen, inclusief personele, technische, fysieke en financiële middelen, om de specifieke activiteiten, taken en

verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, autonoom te kunnen uitoefenen.

§6. De leden van het in §1, 1° bedoelde bestuursorgaan of de personeelsleden bedoeld in § 1, 2° wisselen geen gegevens uit met de andere onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, tenzij deze uitwisseling gebeurt overeenkomstig de bepalingen van Afdeling IX, Onderafdeling II van dit decreet.

Art. 19. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 4.1.8/5. In het bestuursorgaan van de databeheerder en in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is in het bestuursorgaan van de databeheerder zoals vermeld in artikel 4.1.8/4, § 1, 1°, zit een onbezoldigde regeringsafgevaardigde met raadgevende stem, aangesteld en afgezet bij besluit van de Vlaamse Regering op voordracht van de minister. De regeringsafgevaardigde voldoet ook aan de onafhankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 3° en 4°. Hij wordt uitgenodigd op alle vergaderingen van het bestuursorgaan en wordt op dezelfde manier als de leden van het bestuursorgaan tijdig op de hoogte gebracht van de dagorde en alle bijbehorende documenten.

De regeringsafgevaardigde houdt toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van de databeheerder met hetgeen bepaald is door of krachtens de artikelen 4.1.8/3, 4.1.8/4, 4.1.8/5, 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5, 4.1.22/6 van dit decreet, de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, de statuten van de databeheerder of in het geval dat de databheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is op de statuten van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder voor zover betrekking op het databeheer, en het ondernemingsplan van de databeheerder, en hij brengt op regelmatige basis hierover verslag uit aan de minister.

Hoofdstuk 3 van het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector is op de regeringsafgevaardigde, vermeld in het eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

Tegen elke beslissing van het bestuursorgaan van de databeheerder, vermeld in het eerste lid, en in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is ook tegen elke beslissing van de de raad van bestuur van de aangeduide werkmaatschappij, die hij strijdig acht met hetgeen bepaald is door of krachtens de artikelen 4.1.8/3, 4.1.8/4, 4.1.8/5, 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5, 4.1.22/6 van dit decreet, de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, de statuten van de databeheerder, en het ondernemingsplan van de databeheerder, dient de regeringsafgevaardigde binnen een termijn van vijf dagen een gemotiveerd beroep in bij de minister op wiens voordracht hij is aangesteld. Deze termijn gaat in op de dag van de vergadering waarop de beslissing genomen werd, als de regeringsafgevaardigde daarop regelmatig uitgenodigd werd, en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop de beslissing aan hem werd betekend, of bij gebrek daaraan, de dag waarop hij van de beslissing kennis heeft gekregen.

Van het beroep, vermeld in het derde lid, wordt binnen dezelfde termijn kennis gegeven aan respectievelijk het bestuursorgaan, vermeld in het eerste lid,

of in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is de raad van bestuur van de werkmaatschappij. De uitvoering van de beslissing wordt door het beroep geschorst.

Heeft de minister, bij wie het beroep werd ingesteld, binnen een termijn van tien dagen, ingaand op dezelfde dag als de termijn, vermeld in het derde lid, de nietigverklaring niet uitgesproken, dan wordt de beslissing definitief. In voorkomend geval wordt de nietigverklaring binnen de gestelde termijn aan respectievelijk het bestuursorgaan, vermeld in het eerste lid, of in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is de raad van bestuur van de werkmaatschappij meegedeeld.".

Art. 20. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling III/2. Activiteiten van de databeheerder".

Art. 21. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 17, een onderafdeling I ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Databeheer".

Art. 22. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling I, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 4.1.8/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/6. Het databeheer omvat de volgende taken:
1° het af- en uitlezen van de digitale, elektronische en analoge meters en tellers op de toegangspunten van het distributienet voor:
   a) allocatie, reconciliatie en facturatie in het kader van de aankoop en verkoop van elektriciteit en aardgas;
   b) het aanbieden van energiediensten door een derde na expliciete en geïnformeerde toestemming van de afnemer;
   c) netbeheer en operationele veiligheid;
2° het beheren van het toegangsregister;
3° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische, relationele en meetgegevens, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet zoals vermeld in artikel 4.1.6, §1, 12°;
4° de bepaling en de validatie van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op de distributienetten;
5° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet in het kader van netbeheer en operationele veiligheid;
6° het faciliteren van de ontwikkeling van innovatieve diensten en producten als dat conform de regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens is;
7° het verstrekken van de nodige gegevens aan de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, de transmissienetbeheerder, de afnemers, de VREG en de aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's en aggregatoren voor het vervullen van hun taken of om de energiemarkt te faciliteren en dit op een evenwaardige manier;
8° het verstrekken van de nodige gegevens aan overheden voor het uitoefenen van hun taak;
9° het verstrekken van geanonimiseerde gegevens voor wetenschappelijk onderzoek;
10° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder in het kader van zijn taken in uitoefening van artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°. .

De databeheerder is verantwoordelijk voor het verzekeren van het recht van toegang en het recht van verbetering voor wat betreft de gegevens die hij beheert, verwerkt, valideert en bewaart.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, aan de databeheerder taken en openbaredienstverplichtingen opleggen met betrekking tot zijn dienstverlening aan onder andere netbeheerders, producenten, leveranciers, aanbieders van energiediensten en afnemers, en met betrekking tot zijn dienstverlening op het vlak van submeting.".

Art. 23. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.8/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/7. De databeheerder zorgt met eigen personeel en middelen voor de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;
2° het beheer en de beveiliging van de technische, relationele en meetgegevens, zoals vermeld in de takenlijst;
3° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De databeheerder kan geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers, tussenpersonen of ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot gegevens;
2° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;
3° het beheer en de beveiliging van de technische, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in de takenlijst, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 12°;
4° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk moeten worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.

De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden bepalen waaronder de databeheerder voor de uitvoering van zijn taken een beroep kan doen op derden.".

Art. 24. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 14, een onderafdeling II ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Commerciële activiteiten door de databeheerder".

Art. 25. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling II, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 4.1.8/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/8. De databeheerder kan de gegevens verkregen bij de uitoefening van zijn taken, vermeld in artikel 4.1.8/6 en 4.1.8/7, niet gebruiken om commerciële diensten aan te bieden.".

Art. 26. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IV vervangen door wat volgt:
"Afdeling IV. Vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen, opgelegd aan de netbeheerder, dienswerkmaatschappij en de databeheerder".

Art. 27. In artikel 4.1.9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, zijn werkmaatschappij en de databeheerder".

Art. 28. In artikel 4.1.10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden telkens vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, zijn werkmaatschappij en de databeheerder";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of de databeheerder".

Art. 29. In artikel 4.1.11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "de netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of de databeheerder";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of de databeheerder".

Art. 30. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling IV/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling IV/2. Vergoedingsplichten van de databeheerder".

Art. 31. In hetzelfde decreet wordt in afdeling IV/2, ingevoegd bij artikel 25, een artikel 4.1.11/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.11/6. Onverminderd de toepassing van artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming is de databeheerder aan de betrokkene vergoeding verschuldigd van de schade die de betrokkene lijdt als gevolg van een inbreuk in verband met de persoonsgegevens die de databeheerder beheert, valideert en bewaart. De betrokkene dient hiervoor enkel de schade en het oorzakelijk verband tussen de inbreuk en de schade te bewijzen.

De databeheerder wordt in de rechten van de betrokkene gesteld ten opzichte van de veroorzaker van de inbreuk, voor de vergoeding die hij heeft betaald met toepassing van dit artikel.

De betrokkene stelt zijn vordering tot schadevergoeding in bij de rechtbank van eerste aanleg die volgens het Gerechtelijk Wetboek territoriaal bevoegd is en binnen de termijnen die zijn voorzien in het Burgerlijk Wetboek.".

Art. 32. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IX vervangen door wat volgt:
"Afdeling IX. Meters en meetgegevens".

Art. 33. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt voor artikel 4.1.22/2 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Plaatsing en functionaliteiten van de digitale meter".

Art. 34. Artikel 4.1.22/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en vervangen bij het decreet van 14 maart 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.22/2. De netbeheerder plaatst een digitale meter in al de volgende gevallen en voor zover het netgebruikers met een laagspanningsaansluitingen < 56 kVA betreft:
1° bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie;
2° bij verplichte metervervanging;
3° bij installatie van nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVa;
4° bij vervanging van bestaande actieve budgetmeters en plaatsing van nieuwe budgetmeters;
5° bij bestaande prosumenten;
6° bij vervanging van de meters die geplaatst werden in het proefproject slimme meters en in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders;
7° op verzoek van de netgebruiker.

Indien de meter wordt geplaatst op verzoek van de netgebruiker, zal deze instaan voor de kosten van de plaatsing en indienststelling van deze meter.

Op expliciete vraag van de netgebruiker in de situatie vermeld in punt 3° en punt 5° wordt de productiemeter vervangen door de netbeheerder en desgevallend gekoppeld aan de digitale meter. De netgebruiker staat in voor de kosten van deze productiemeter, de plaatsing en de indienststelling.

De Vlaamse Regering kan op basis van de kostenbatenanalyse bijkomende gevallen bepalen waarin de netbeheerder een digitale meter plaatst.

De Vlaamse Regering bepaalt de timing voor het plaatsen van de meters, vermeld in het eerste en vierde lid.".

Art. 35. Aan titel IV, hoofdstuk I, onderafdeling I, van hetzelfde decreet wordt een artikel 4.1.22/3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/3. De digitale meter:
1° kan energiestromen en de kwaliteit ervan meten en registreren;
2° kan op afstand communiceren met de databeheerder en distributienetbeheerder;
3° bezit de technische mogelijkheid tot communiceren met applicaties van andere marktpartijen;
4° kan op afstand het toegangsvermogen instellen en de toegang tot het distributienet verlenen en onderbreken.

De marktpartijen, vermeld in het eerste lid, 3°, verwerken alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun diensten te verlenen en waarover een overeenkomst werd afgesloten met de betrokkene. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden waaraan de digitale meters moeten voldoen.".

Art. 36. Aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Verwerking van gegevens".

Art. 37. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 30, een artikel 4.1.22/4 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/4. De betrokkene behoudt de zeggenschap over zijn persoonsgegevens uit de digitale meter, de elektronische meter en de analoge meter conform de diverse rechten en plichten voorzien door de wetgever, tenzij op basis van de gevallen en onder de voorwaarden en waarborgen, bepaald door of krachtens wet of decreet.".

Art. 38. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II, een artikel 4.1.22/5 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/5. De databeheerder verleent, met inachtneming van het tweede lid en hetgeen bepaald is in artikel 4.1.8/6, aan de volgende partijen toegang tot de gegevens verzameld uit de digitale, elektronische of analoge meter:

1° de overheden voor de gegevens die ze gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;
2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;
3° distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij, beheerders van een gesloten distributienet, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, producenten, leveranciers, tussenpersonen, bevrachters, evenwichtsverantwoordelijken en de VREG;
4° de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt;
5° een andere partij, op voorwaarde dat de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt, toestemming heeft gegeven aan die partij;
6° elke partij voor zover de gegevens die worden verwerkt volledig geanonimiseerd zijn.

De databeheerder verleent de partijen, vermeld in het eerste lid, alleen toegang tot die gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun respectieve taken uit te oefenen. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten vastleggen met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen databeheerder en de andere gelegitimeerde partijen.".

Art. 39. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/6. De databeheerder beheert, verwerkt, beveiligt en bewaart al de volgende gegevens in het kader van de uitoefening van zijn taken als databeheerder:

1° de technische gegevens, met het oog op de validatie van de afname en de injectie en de rapportering en met het oog op het beheren van het toegangsregister, vermeld in artikel 4.1.8/5, eerste lid, 2°, 3°, 4°, 5°, 8° en 9°;
2° de relationele gegevens, met het oog op de rapportering en met het oog op de marktfacilitatie en het beheren van het toegangsregister, vermeld in artikel 4.1.8/5, eerste lid, 2°, 3° en 5° tot en met 9°;
3° de meetgegevens, met het oog op het af-en uitlezen van de analoge, de elektronische en de digitale meters, het beheren van het toegangsregister,

de validatie van de afname en de injectie, de marktfacilitatie en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.8/5, eerste lid, 1° tot en met 9°.

De technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het doeleinde, vermeld in het eerste lid, is de databeheerder de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 40. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/7. De netbeheerders en hun werkmaatschappij verwerken al de volgende gegevens waartoe zij desgevallend via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben in het kader van de uitvoering van hun taken als beheerders van het distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit:

1° de technische gegevens, met het oog op het netmanagement voor een veilig, betrouwbaar en efficiënt net, het netmanagement in het kader van de aansluitvoorwaarden, de keuze van de meetinrichting, de capaciteitsreservering, de fraudebestrijding, het meterbeheer, de rapportering, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 1° tot en met 6°, 9° en 11°, 12°, §2, 2° en 3°, § 3, 2° tot en met 4° en het beheer van het toegangsregister voor wat betreft de beheerder van het plaatselijk vervoersnet, vermeld in artikel 4.1.6 §3, 1°;

2° de relationele gegevens, met het oog op het klantbeheer, de levering in het kader van hun taken in uitoefening van artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4° en de fraudebestrijding, , vermeld in artikel 4.1.6, §1, 7°, 8° en 11°-13° en 4.1.6, §3, 2° en 3°; artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°; en het beheer van het toegangsregister voor wat betreft de beheerder van het plaatselijk vervoersnet, vermeld in artikel 4.1.6 §3, 1°;

3° de meetgegevens, met het oog op het netmanagement voor een veilig, betrouwbaar en efficiënt net, het netmanagement in het kader van de aansluitvoorwaarden, de levering in het kader van hun taken in uitoefening van artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°, , de fraudebestrijding en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 1° tot en met 6°, 9° en 11° tot en met 13°, §2, 1° en 3°, §3, 2° tot en met 4°; artikel 4.1.22, eerste lid 2° en 4°; en het beheer van het toegangsregister voor wat betreft de beheerder van het plaatselijk vervoersnet, vermeld in artikel 4.1.6 §3, 1°.

Alle technische, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming".

Art. 41. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/8. De leveranciers verwerken de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het klantbeheer en de facturatie, vermeld in artikel 4.3.2.

Alle relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de leveranciers de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 42. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/9. De aanbieders van energiediensten verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op klantbeheer en het aanbieden van diensten.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de aanbieders van energiediensten de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 43. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/10 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/10. De evenwichtsverantwoordelijke en bevrachter verwerken meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, om tot een evenwicht van het net te komen.

Als deze meetgegevens, vermeld in het eerste lid, ook persoonsgegevens zijn, zijn de evenwichtsverantwoordelijke en de bevrachter voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het doeleinde, vermeld in het eerste lid, de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 44. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/11 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/11. De overheden verwerken de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op de uitoefening van taken die hun worden opgelegd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De overheden zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in de wetgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.".

Art. 45. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/12 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/12. De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder

overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het vervullen van de opdrachten van algemeen belang die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.".

Art. 46. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/13 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/13. De VREG verwerkt technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe hij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang heeft, met het oog op het uitvoeren van zijn taken die hem worden opgelegd door of krachtens dit decreet.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, is de VREG de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 47. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/14 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/14. Als een digitale meter wordt geplaatst, zorgt de netbeheerder ervoor dat de netgebruiker en in voorkomend geval de betrokkene voldoende geïnformeerd en geadviseerd worden over:

1° de verplichte informatie met betrekking tot de verwerking van hun persoonsgegevens die op grond van de algemene verordening gegevensbescherming verstrekt moet worden;

2° het volledige potentieel dat de meter heeft, over het gebruik van de gegevens van de digitale meter en over de mogelijkheid om hun energieverbruik te controleren.

De partijen, vermeld in artikel 4.1.22/6 tot en met artikel 4.1.22/13 stellen een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op. De voormelde partijen brengen de betrokkenen op de hoogte van de periode waarin hun persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of als dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen. Als de voormelde partijen gebruikmaken van onderzoekstechnieken zoals datamining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming, vermelden ze dat uitdrukkelijk en geven ze inzage in de gebruikte methodologische keuzes.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere procedures en modaliteiten om de transparantie ten aanzien van de betrokkenen, te garanderen en misbruik van die gegevens zoveel mogelijk te voorkomen. De Vlaamse Regering bepaalt de uniforme voorwaarden voor het risicobeheersingssysteem, vermeld in het tweede lid.

De Vlaamse Regering kan in samenwerking met de betrokken partijen een gedragscode opstellen waarin bepaald wordt hoe deze partijen moeten omgaan met de gegevens verkregen uit de submeter".

Art. 48. In artikel 4.1.26/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "heeft" wordt vervangen door de woorden "en de databeheerder hebben";

2° het woord "hij" wordt vervangen door het woord "zij" en het woord "heeft" wordt vervangen door het woord "hebben".

2° tussen het woord "netbeheerder" en het woord "onmiddellijk" worden de woorden "of de databeheerder" ingevoegd.

Art. 49. In artikel 4.1.29 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt de zinsnede ", met inbegrip van de meetdiensten" opgeheven.

Art. 50. In artikel 4.1.32, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

"5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte vergelijkbare entiteit of activiteit;".

Art. 51. Aan titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling XIII toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling XIII. Tarieven voor het databeheer".

Art. 52. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling I toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Algemene bepalingen".

Art. 53. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling I, toegevoegd bij artikel 45, een artikel 4.1.35 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.35. Het gegevensbeheer door de databeheerder en het gebruik van de bijbehorende gegevens door gegevensgebruikers maken het voorwerp uit van gereguleerde tarieven.".

Art. 54. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.36 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.36. §1. De VREG stelt een tariefmethodologie op en oefent zijn tariefbevoegdheid uit om aldus een stabiele en voorzienbare regulering te bevorderen die bijdraagt tot de goede werking van de vrijgemaakte markt en die de databeheerder in staat stelt de noodzakelijke investeringen uit te voeren.

§2. De VREG oefent zijn tariefbevoegdheid uit, rekening houdend met het algemene energiebeleid zoals gedefinieerd op Europees, federaal en gewestelijk niveau.

§3. De VREG motiveert volledig en op omstandige wijze zijn tariefbeslissingen, zowel op het vlak van de tariefmethodologieën als op het vlak van de tarieven. Als een beslissing op economische of technische overwegingen

steunt, maakt de motivering melding van alle elementen die de beslissing rechtvaardigen. Als die beslissingen op een vergelijking steunen, omvat de motivering alle gegevens die in aanmerking zijn genomen om die vergelijking te maken.

§4. De tarieven die van toepassing zijn, kunnen niet met terugwerkende kracht worden aangepast zonder afbreuk te doen aan de verrekening van de saldi of de compensatiemaatregelen na voorlopige tarieven.".

Art. 55. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Procedure voor het opstellen van een tariefmethodologie".

Art. 56. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 48, een artikel 4.1.37 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.37. §1. Na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de databeheerder werkt de VREG het ontwerp van tariefmethodologie uit die de databeheerder moet gebruiken om zijn tariefvoorstellen op te stellen.

De overlegprocedure, vermeld in het eerste lid, komt tot stand in samenspraak met en met akkoord van de databeheerder. Als de VREG en de databeheerder daarover geen akkoord vinden, wordt het overleg ten minste gehouden conform de volgende procedure:

1° de VREG stuurt de oproeping voor de overlegvergadering naar de databeheerder. De VREG maakt die oproeping minstens acht kalenderdagen voor de overlegvergadering bekend op zijn website, samen met de documentatie bij de agendapunten. De oproeping vermeldt de plaats, de datum en het uur van de overlegvergadering, alsook de agendapunten;

2° na de overlegvergadering stelt de VREG een ontwerp van proces-verbaal op van de overlegvergadering, waarin de argumenten van de verschillende partijen worden opgenomen, alsook de vastgestelde punten waarover wel of geen overeenstemming bestaat. De VREG bezorgt dat verslag ter goedkeuring aan de aanwezige partijen binnen acht kalenderdagen na de overlegvergadering.

§2. De VREG organiseert een openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie. Tijdens die raadpleging krijgen alle belanghebbenden gedurende minstens vijfenveertig kalenderdagen de tijd om hun opmerkingen aan de VREG te bezorgen. Na afloop van die periode publiceert de VREG daarover binnen vijfenveertig kalenderdagen een gemotiveerd consultatieverslag.

§3. Nadat hij de procedure, vermeld in paragraaf 1 en 2, heeft gevolgd, stelt de VREG de tariefmethodologie vast. Met behoud van de toepassing van de algemene boekhoudkundige normen en regels, preciseert die tariefmethodologie onder andere:

1° de definitie van de kostencategorieën;

2° de algemene tariefstructuur en tariefdragers.

In deze tariefmethodologie wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende klantengroepen.

§4. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers, publiceert de VREG op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, alle stukken over het overleg met de databeheerder, het gemotiveerde

consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht om de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie te motiveren.".

Art. 57. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling III toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling III. Richtsnoeren voor het opstellen van de tariefmethodologie".

Art. 58. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling III, toegevoegd bij artikel 49, een artikel 4.1.38 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.38. §1. De VREG stelt de tariefmethodologie op met inachtneming van de volgende richtsnoeren:

1° de tariefmethodologie is volledig en transparant, zodat het voor de databeheerder mogelijk is om zijn tariefvoorstel op basis van de tariefmethodologie op te stellen. Ze bevat de elementen die verplicht zijn in het tariefvoorstel. Ze definieert rapporteringsmodellen die de databeheerder moet gebruiken;

2° met behoud van de mogelijkheid om conform artikel 4.1.39, §4, de tariefmethodologie tussentijds te herzien, stelt de tariefmethodologie het aantal jaren vast van de reguleringsperiode die aanvangt op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de VREG de tariefmethodologie heeft vastgesteld;

3° de criteria voor de verwerping van kosten zijn niet discriminerend en transparant;

4° de tarieven zijn niet discriminerend en niet buitensporig;

5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte vergelijkbare entiteit of activiteit;

6° de tarieven strekken ertoe een juist evenwicht te bieden tussen de kwaliteit van de gepresteerde diensten en de prijzen die de netgebruikers betalen;

7° de vergoeding van kapitalen die geïnvesteerd worden in de gereguleerde activa moet de databeheerder toelaten om de noodzakelijke investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten en maakt een toegang tot kapitaal mogelijk;

8° de kosten voor de openbaredienstverplichtingen die worden opgelegd door of krachtens dit decreet, en die niet worden gefinancierd door belastingen, subsidies, bijdragen en heffingen, worden op een transparante en niet-discriminerende wijze verrekend in de tarieven na controle door de VREG;

9° de tariefmethodologie bepaalt de nadere regels voor de integratie en controle van de gestrande kosten, die bestaan uit de lasten voor het niet-gekapitaliseerde aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector, die worden betaald aan personeelsleden die een gereguleerde activiteit inzake het beheer van energiedata hebben verricht, die verschuldigd zijn krachtens statuten, collectieve arbeidsovereenkomsten of andere voldoende geformaliseerde overeenkomsten, die zijn goedgekeurd vóór 30 april 1999, of die worden betaald aan hun rechthebbenden of vergoed aan hun werkgever door een distributienetbeheerder, die in de tarieven kunnen worden opgenomen;

10° de kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten is niet toegestaan;

11° de tariefmethodologie moedigt de databeheerder aan om zijn efficiëntie te verbeteren, en de integratie van de markt en de beschikbaarheid van data te bevorderen;

12° de structuur van de tarieven bevordert het rationele gebruik van de infrastructuren;

13° de tarieven bevatten geen prikkels die de efficiëntie van het databeheer kunnen belemmeren.;

14° de tarieven zijn forfaitair per gegevensopvraging en worden bepaald per toegangspunt, met dien verstande dat de betrokkene het recht heeft om kosteloos zijn eigen persoonsgegevens op te vragen bij de databeheerder.

§2. De VREG kan de kosten van de databeheerder controleren en in voorkomend geval verwerpen, in het licht van de toepasselijke wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen, en van de beoordelingscriteria, vermeld in het eerste lid, 3°.".

Art. 59. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling IV toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling IV. Procedure voor de indiening en goedkeuring van de tariefvoorstellen".

Art. 60. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling IV, toegevoegd bij artikel 52, een artikel 4.1.39 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.39. §1. De databeheerder stelt zijn tariefvoorstel op met inachtneming van de tariefmethodologie en dient die in bij de VREG, met inachtneming van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§2. De VREG onderzoekt het tariefvoorstel, beslist over de goedkeuring ervan en deelt zijn gemotiveerde beslissing mee aan de databeheerder met inachtneming van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§3. De VREG stelt de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen op in samenspraak met en met akkoord van de databeheerder. Bij gebrek aan een akkoord geldt de volgende procedure:

1° de databeheerder dient binnen dertig kalenderdagen op voorstel van de VREG zijn tariefvoorstel in voor het volgende jaar in de vorm van het rapporteringsmodel dat de VREG vaststelt met toepassing van artikel 4.1.38, eerste lid, 1°;

2° de databeheerder bezorgt het tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief aan de VREG of geeft het af tegen ontvangstbewijs. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische versie van het tariefvoorstel dat de VREG kan bewerken;

3° binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van het tariefvoorstel bevestigt de VREG aan de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook per e-mail, dat het dossier volledig is, of bezorgt hij de databeheerder een lijst van aanvullende inlichtingen of vragen die de databeheerder moet verstrekken of beantwoorden. Binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van de voormelde lijst verstrekt de databeheerder de gevraagde aanvullende inlichtingen, antwoorden en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, en tegelijk op elektronische wijze aan de VREG. De voormelde procedure om bijkomende inlichtingen te verkrijgen, kan herhaald worden als de VREG dat nuttig acht;

4° binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van het tariefvoorstel, vermeld in punt 2°, of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van de laatste antwoorden en de laatste aanvullende inlichtingen en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel, van de datanetbeheerder als vermeld in punt 3°, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, en tegelijk op elektronische wijze op de hoogte van zijn ontwerp van beslissing over het tariefvoorstel. Als de VREG in zijn ontwerp beslist om het tariefvoorstel te weigeren, geeft de VREG op gemotiveerde wijze aan welke punten de databeheerder moet aanpassen

overeenkomstig de tariefmethodologie om een beslissing tot goedkeuring van de VREG te verkrijgen;

5° als de VREG een ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel aan de databeheerder bezorgt, kan de databeheerder binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van dat ontwerp zijn bezwaren daarover meedelen aan de VREG. Die bezwaren worden afgegeven tegen ontvangstbewijs of met een aangetekende brief verzonden aan de VREG, en tegelijk op elektronische wijze. De databeheerder kan binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van het ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel zijn aangepaste tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief of door afgifte met ontvangstbewijs aan de VREG bezorgen. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische kopie aan de VREG. Binnen vijftien kalenderdagen nadat de VREG het ontwerp van de beslissing over het tariefvoorstel heeft verzonden, of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen nadat de VREG de bezwaren en, in voorkomend geval, het aangepaste tariefvoorstel heeft ontvangen, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook elektronisch, op de hoogte van zijn beslissing om het in voorkomend geval aangepaste tariefvoorstel goed te keuren of te weigeren;

6° als de databeheerder zijn verplichtingen niet nakomt binnen de termijnen, vermeld in punt 1° tot en met 5°, of als de VREG heeft beslist om het tariefvoorstel of het aangepaste tariefvoorstel te weigeren, zijn voorlopige tarieven van kracht die de VREG oplegt, tot de databeheerder zijn verplichtingen, vermeld in punt 1° tot en met 5°, alsnog is nagekomen, tot alle rechtsmiddelen van de databeheerder of van de VREG zijn uitgeput, of tot over de twistpunten tussen de VREG en de databeheerder een akkoord wordt bereikt. De VREG is bevoegd om te besluiten tot passende compenserende maatregelen als de definitieve tarieven afwijken van de voorlopige tarieven.

§4. Met behoud van de mogelijkheid van de VREG om de tariefmethodologie of de tarieven gedurende de reguleringsperiode op elk moment en in afwijking van de termijnen uit de procedure, vermeld in artikel 4.1.37, §1 en §2, en artikel 4.1.39, §3, op eigen initiatief te wijzigen, kan een databeheerder, als dat strikt noodzakelijk wordt geacht, voor de komende jaren van die tariefmethodologie binnen de reguleringsperiode een gemotiveerde vraag tot herziening van zijn tarieven ter goedkeuring voorleggen aan de VREG. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven houdt rekening met de tariefmethodologie, zonder de integriteit van de bestaande tariefstructuur te wijzigen. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven wordt door de databeheerder ingediend en door de VREG behandeld overeenkomstig de procedure, vermeld in paragraaf 3.

§5. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of van commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers publiceert de VREG op zijn website, op een transparante wijze, de stand van zaken van de goedkeuringsprocedure van de tariefvoorstellen, de ontwerpen van tarifaire beslissingen en, in voorkomend geval, de goedgekeurde tariefvoorstellen die de databeheerder heeft ingediend.

De VREG publiceert de tarieven en hun motivering binnen drie werkdagen nadat ze goedgekeurd zijn, op zijn website. De VREG houdt rekening met een redelijke implementatietermijn voor de leveranciers.

§6. De databeheerder deelt zo spoedig mogelijk aan zijn toegangshouders de tarieven mee die hij moet toepassen en stelt ze ter beschikking van alle personen die daarom verzoeken. De databeheerder publiceert die tarieven ook zo spoedig

mogelijk op zijn website, samen met een berekeningsmodule die de praktische toepassing ervan preciseert.".

Art. 61. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 29, een onderafdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling V. Beroepsprocedure tegen beslissingen van de VREG met betrekking tot de tarieven".

Art. 62. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 54, een artikel 4.1.40 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.40. Tegen de beslissingen die de VREG met toepassing van deze afdeling heeft genomen, kan iedere persoon die een belang aantoont, beroep aantekenen voor het Hof van Beroep te Brussel, dat zetelt zoals in kort geding.

Het beroep wordt, op straffe van onontvankelijkheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld bij ondertekend verzoekschrift, dat wordt neergelegd ter griffie van het hof van beroep in Brussel binnen dertig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing of, voor de belanghebbenden aan wie de beslissing niet ter kennis is gebracht, binnen dertig dagen vanaf de publicatie van de beslissing, of, bij afwezigheid van publicatie, binnen dertig dagen vanaf de kennisneming ervan. Het verzoekschrift wordt ter griffie neergelegd in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn.

Binnen drie werkdagen die volgen op de neerlegging van het verzoekschrift, brengt de griffie van het hof van beroep alle partijen die de verzoeker bij de zaak heeft betrokken via gerechtsbrief hiervan op de hoogte. De griffie van het hof van beroep vraagt de raad van bestuur en de algemeen directeur van de VREG om het administratieve dossier over de aangevochten akte met het verzoekschrift bij de griffie neer te leggen. Het administratieve dossier wordt uiterlijk samen met de eerste conclusie van de VREG neergelegd. De partijen kunnen het administratieve dossier raadplegen bij de griffie van het hof van beroep vanaf de neerlegging ervan tot de sluiting van de debatten.

Het Hof van Beroep kan op verzoek van een partij of op eigen initiatief oordelen dat de rechtsgevolgen van de geheel of gedeeltelijk vernietigde beslissing geheel of gedeeltelijk in stand blijven of voorlopig in stand blijven voor een termijn die het bepaalt. Die maatregel kan evenwel alleen worden bevolen om uitzonderlijke redenen, die een aantasting van het legaliteitsbeginsel rechtvaardigen, bij een met bijzondere redenen omklede beslissing en na een debat op tegenspraak. Die beslissing houdt ook rekening met de belangen van derden.".

Art. 63. In artikel 4.2.1, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011, 14 maart 2014 en 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt tussen de woorden 'de beheerder van het gesloten distributienet' en de zinsnede 'de producenten,' de zinsnede "de databeheerder,' ingevoegd;

2° in punt 4° wordt tussen het woord "leveranciers" en het woord "en" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd;

3° een punt 9° tot en met 12° worden toegevoegd, die luiden als volgt:
"9° de technische en operationele regels die verbonden zijn aan de taken die behoren tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/5;

10° de limitatieve lijst van rubrieken van gegevens, waaronder persoonsgegevens, die de distributienetbeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken met betrekking tot het beheer van zijn net en de toegang tot zijn net, vermeld in artikel 4.1.6, of een openbaredienstverplichting die opgelegd is in dit decreet of een uitvoeringsbesluit ervan;
11° de lijst van gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, die in het toegangsregister worden opgenomen;
12° de limitatieve lijst van persoonsgegevens, zoals meetgegevens en afgeleide gegevens, die de databeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken, vermeld in of ter uitvoering van artikel 4.1.8/5, of een openbaredienstverplichting die opgelegd is in dit decreet of een uitvoeringsbesluit ervan.".

Art. 64. Aan artikel 4.3.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid wordt de zinsnede "of aan de eisen, gesteld door een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, de federale overheid of aan andere gewestelijke bevoegde overheid in verband met de levering van elektriciteit of aardgas" opgeheven;

2° aan paragraaf 2, tweede lide, 5° worden de woorden "en de databeheerder" toegevoegd.

Art. 65. In artikel 4.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden "betrokken netbeheerder" vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 66. In artikel 4.6.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De beheerder van een gesloten distributienet kan de taken, vermeld in het eerste lid, 9°, 11° en 12°, uitbesteden aan de databeheerder, en hij kan de taak, vermeld in het eerste lid, 10°, uitbesteden aan de beheerder van het net waaraan zijn net is gekoppeld. De databeheerder en de beheerder van het net kunnen de uitvoering van die taken niet weigeren.".

Art. 67. In artikel 5.1.4, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 24 februari 2017 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt tussen het woord "door" en het woord "het" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 68. In artikel 6.1.2, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 24 februari 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 5° wordt tussen het woord "netbeheerder" en het woord "toegang" de woorden "en desgevallend de databeheerder" ingevoegd;

2° aan punt 5° worden de woorden "of voor werken aan de aansluiting" toegevoegd ;

3° in punt 6° worden de woorden "voor het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit" vervangen door de woorden "voor technische ingrepen aan de meter die nodig zijn om de opgelegde regelingen in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen mogelijk te maken en die niet vanop afstand uitgevoerd kunnen worden";

4° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

"In de gevallen, vermeld in 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie.";

5° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In het geval, vermeld in het eerste lid, 5°, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie, met uitzondering van de gevallen, vermeld in artikel 4.1.22/2, eerste lid en onverminderd de bepalingen van toepassing op budgetmeters, vermeld in artikel 4.1.22, eerste lid, 4°, *in fine*. ".

Art. 69. In artikel 7.1.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en het laatst gewijzigd bij decreet van 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het vijfde lid vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan de toekenning van groenestroomcertificaten ook beperken op basis van het aantal vollasturen die gehanteerd worden in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie. De Vlaamse Regering kan daarnaast voor nieuwe installaties en verlengingsaanvragen met betrekking tot de periodes vermeld in artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid van bestaande installaties het aantal groenestroomcertificaten begrenzen tot een bepaalde hoeveelheid groenestroomcertificaten.";

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen groenestroomcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen. De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten.".

Art. 70. Aan artikel 7.1.2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013 en 14 maart 2014, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§ 5. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen warmtekrachtcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen. De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten.".

Art. 71. In artikel 7.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt tussen de zinsnede "netbeheerders," en het woord "de" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 72. In artikel 7.1.5, §4, vijfde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 mei 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "vierde lid" worden vervangen door de woorden "derde lid";

2° het percentage "11%" wordt vervangen door het percentage "4%";

3° het jaartal "2021" wordt vervangen door het jaartal "2026"

Art. 73. In artikel 7.1.10 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "een elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door de woorden "de databeheerder";

2° in paragraaf 2 wordt het woord "elektriciteitsdistributienetbeheerder" telkens vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 74. In artikel 7.1.11 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "een elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door de woorden "de databeheerder";

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het woord "elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 75. In artikel 8.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt tussen het woord "netbeheerders" en het woord "en" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd.

Art. 76. In artikel 12.2.2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013 en 24 februari 2017, , worden tussen het woord "energie" en de zinsnede ",stellen" telkens de woorden "en de databeheerder" ingevoegd.

Art. 77. In artikel 13.3.1, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, tot en met 13.3.4," vervangen door de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, 13.3.3, 13.3.4 of 13.3.6,".

Art. 78. Aan titel XIII, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling V. Administratieve geldboete bij misbruik van gegevens uit meters".

Art. 79. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling V, toegevoegd bij artikel 62, een artikel 13.3.6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 13.3.6. De VREG legt aan iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die de gegevens die de databeheerder verzamelt conform artikel 4.1.8/5, aanwendt op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, een administratieve geldboete op die per kalenderdag niet lager mag zijn dan 1000 euro en niet hoger mag zijn dan 20 miljoen euro of voor een onderneming 4% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, als dat cijfer hoger is.".

Art. 80. In titel XV, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, wordt een artikel 15.3.5/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/12. Bij bestaande decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA en decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden tot en met 31 december 2020, wordt gedurende vijftien jaar vanaf de aanmelding van de installatie de elektrische productie van de installatie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, jaarlijks in mindering gebracht van de afname. Als de termijn van vijftien jaar verstrijkt voor 31 december 2020, wordt die elektrische productie in mindering gebracht tot en met die datum.

Het in mindering brengen, vermeld in het eerste lid, gebeurt maximaal ten belope van de afname. Voor de bepaling van de vermelde vermogensgrens wordt geen rekening gehouden met een softwarematige beperking van het vermogen.

Het in mindering brengen, vermeld in het eerst lid, heeft geen betrekking op de distributienettarieven.

De gebruikers van de productie-installaties, vermeld in het eerste lid, kunnen er echter op elk moment voor kiezen om over te stappen naar het systeem dat geldt voor dezelfde decentrale productie-installaties geïnstalleerd vanaf 1 januari 2021, vermeld in artikel 15.3.5/13. Deze afstand van het recht, vermeld in het eerste lid, is onherroepelijk.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het in mindering brengen van de productie door decentrale productie-installaties, vermeld in het eerste lid.".

Art. 81. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/13. Voor productie-installaties voor zonne-energie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021 moet de elektrische productie die geïnjecteerd wordt op het distributienet worden opgekocht.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten, en wie tegen welke minimumvergoeding moet opkopen."

Art. 82. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/14. Artikel 4.1.8, §2 is niet van toepassing op de productie van thermische energie in projecten die op datum 1 januari 2018 al in aanbouw of operationeel zijn, of waarvoor op die datum de nodige vergunningen werden verkregen.".

Art. 83. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/16 ingevoegd, dat luidt als volgt:

De leveranciers die actief zijn in het Vlaamse Gewest en die op de dag van inwerkingtreding van artikel 4.3.1, 1° van dit decreet nog geen leveringsvergunning van de VREG zouden hebben, krijgen bij wijze van overgangsregeling zes maanden de tijd vanaf de dag van inwerkingtreding van voormeld artikel om een leveringsvergunning van de VREG te verkrijgen.

Art. 84. De Vlaamse Regering bepaalt voor artikel 3 tot en met artikel 63, 65 tot en met 68, artikel 71, 73 tot en met 79 en artikel 82 de datum van inwerkingtreding.

Artikel 72 treedt in werking op op de dag van publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad en niet later dan 1 april 2018, en is voor het eerst van toepassing op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

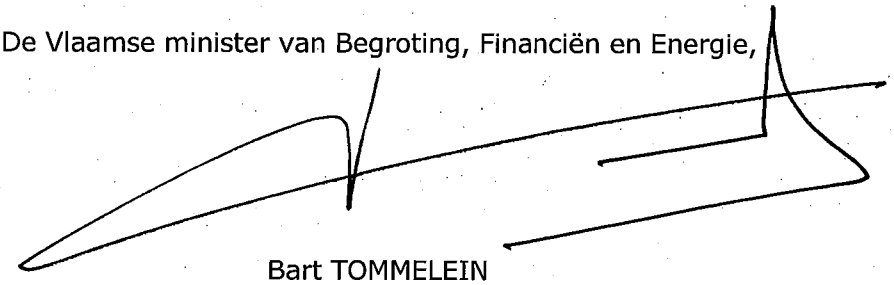

Bart TOMMELEIN

63544/3

Ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet

MEMORIE VAN TOELICHTING

CONSEIL D'ETAT
LEGISLATION
22-05-2018
RAAD VAN STATE
WETGEVING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Dit decreet wijzigt het Energiedecreet van 8 mei 2009 met het oog op de organisatie van de uitrol en het beheer van digitale meters in Vlaanderen en de daaruit vloeiende data.

Ten eerste wordt de regelgeving aangepast aan de introductie van de databeheerder. Er wordt een nieuwe procedure beschreven met voorwaarden die vervuld moeten zijn tot aanwijzing en beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder. Ook de taken van de netbeheerder worden aangepast zodat hier ook de plaatsing en beheer van digitale meters onder valt en het aflezen van de meter als taak wordt geschrapt. Er wordt een limitatieve lijst van taken opgenomen voor de databeheerder en strategische en vertrouwelijke aangelegenheden gedefinieerd waarvoor de databeheerder beroep moet doen op eigen personeel en middelen voor beslissingen hierover. Er wordt voorzien dat de databeheerder de gegevens verkregen bij de uitoefening van zijn taken niet kan gebruiken om commerciële diensten aan te bieden. Er wordt voorzien in een schadevergoeding door de databeheerder bij inbreuk in verband met gegevens en een administratieve sanctie door de VREG voor zij die de verkregen gegevens aanwenden op één wijze die niet in overeenstemming is met de bepalingen van dit decreet en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten.

Ten tweede wordt voor bestaande en nieuwe decentrale productie installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die worden geïnstalleerd tot en met 31 december 2020 voorzien in het recht op de compensatieregeling verbonden aan de terugdraaiende teller gedurende 15 jaar te rekenen vanaf het moment van de aanmelding van de installatie. Dit recht blijft zelfs indien de termijn van 15 jaar verstrijkt.

Voor nieuwe zonne-energie installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA geïnstalleerd vanaf 1 januari 2021 wordt in een alternatief compenserend systeem voorzien.

Voorts bevat het ontwerpdecreet drie aanpassingen met betrekking tot de ondersteuning via groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten:

- Het invoegen van een maximaal steunvolume naast een maximale steunduur, voor nieuwe installaties en nieuwe verlengingsaanvragen.
- Het niet toekennen van steun (groenestroomcertificaten of warmte-krachtcertificaten) tijdens periodes met negatieve prijzen (zowel voor installaties met startdatum voor dan wel vanaf 1 januari 2013). Dit geeft mede uitvoering aan Europese staatssteuneisen.
- Er wordt een aanpassing doorgevoerd aan de inleverbaarheid van certificaten bij verlengingen van biomassacentrales.

Tot slot voegt dit decreet ook een uitzondering in met betrekking tot de strafbaarstelling in het Energiedecreet van leveranciers die geen leveringsvergunning van de VREG hebben.

2. Situering

Tegen 2020 moet 20% van de verbruikte energie in Europa groene energie zijn. Tegen 2030 wordt er gemikt op 27%. Dit is een engagement waar Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid in opneemt. Om deze doelstellingen te behalen is de omslag naar een decentraal energiesysteem essentieel.

Traditioneel wordt elektriciteit vervoerd vanuit een centraal energiesysteem. Dit is een energiesysteem gekenmerkt door grote centraal gelegen productie-installaties, zoals bijvoorbeeld een kolen- of kerncentrale die energie voorziet tot bij de eindafnemer. Hierbij is er in principe enkel nood aan eenrichtingsverkeer op het elektriciteitsnet. Door het beperkt aantal productie-installaties en het eenrichtingsverkeer is het relatief eenvoudig om de 'stroom' te regelen.

Productie van elektriciteit op basis van hernieuwbare bronnen zoals zonne-energie en windenergie wordt daarentegen 'decentrale productie' genoemd. Decentrale energieproductie wordt gekenmerkt door installaties die worden ingeplant op die plaatsen waar het potentieel het grootst is. Dit hoeft niet noodzakelijk op een 'centrale plaats' te zijn, maar kan daarentegen op verschillende locaties.

De huidige distributienetten zijn niet opgebouwd vanuit het concept van decentrale productie. Deze productie bevindt zich vaak niet in de buurt van voldoende afnemers en er is een noodzaak aan tweerichtingsverkeer. Daarbij komt nog dat de productie van wind en zon niet constant is. Hierdoor zou de betrouwbaarheid van het net in het gedrang kunnen komen en *in extremis* de stroomtoevoer onderbroken kunnen worden.

Vlaanderen heeft nood aan een transitie naar een decentraal energiesysteem. De digitale meter is een cruciale bouwsteen voor deze transitie. Een efficiënt beheer van dit energiesysteem vraagt dan ook een veelomvattende set data. Om er voor te zorgen dat investeringen in het net op een zo efficiënt mogelijke manier gebeuren moeten we kunnen "meten" waar de problemen zich dreigen voor te doen. Dit geeft ook de mogelijkheid om snel te kunnen ingrijpen voordat de problemen zich daadwerkelijk voordoen, onafhankelijk van investeringen of in afwachting van investeringen. Verder zal actieve vraagsturing nodig zijn om optimaal gebruik te maken van het wisselende aanbod van groene stroom. Hierdoor kunnen stromen die op verschillende plaatsen en in verschillende grootte ontstaan geregeld worden. Door de technologische vooruitgang op het vlak van metering bieden er zich nieuwe kansen aan om de marktwerking en de dienstverlening aan de klanten te verbeteren, zoals bijvoorbeeld een beter inzicht in eigen verbruik.

Sinds oktober 2012 lopen er in Vlaanderen grootschalige proefprojecten inzake nieuwe digitale elektriciteits- en aardgasmeters. In totaal werden al 41.000 meters geplaatst op verschillende plaatsen in Vlaanderen, gespreid over landelijk en stedelijk gebied, zowel in individuele woningen als in appartementsgebouwen.

3. Regelgevend kader

De Europese Richtlijnen met betrekking tot elektriciteits- en gasmarkten en de Richtlijn energie-efficiëntie besteden veelvuldig aandacht aan digitale (slimme) meters. Dit is nog meer het geval in de nieuwe ontwerprichtlijnen uit het "Clean Energy for All Europeans-pakket" dat de Europese Commissie op 30 november 2016 publiceerde.

Het Vlaams Regeerakkoord (2014-2019) stelt uitdrukkelijk *"In de toekomst moeten gezinnen de mogelijkheid krijgen om hun vraag aan te passen volgens de kost van energie op verschillende tijdstippen van de dag."*

De Beleidsnota Energie 2014-2019 stelt ter zake *"flexibiliteit, zowel van de aanbodzijde (productie) als aan de vraagzijde wordt een sleutelelement voor de regeling van toegang tot het net. Flexibele netgebruikers kunnen de marktspelers diensten aanbieden om congestie te voorkomen of voor de ondersteuning van het systeemevenwicht. Anderzijds kan de uitbouw van een slim net de totale kost van het productiepark reduceren door eindafnemers actief te laten participeren in de markt (vb via dynamische prijssignalen). Hiertoe voorzien we de nodige maatregelen voor producenten, leveranciers, netbeheerders, aggregratoren en afnemers opdat flexibiliteit maximaal ingezet en gevaloriseerd kan worden.*
De mechanische meters (de zogenaamde ferrarismeters) zullen in de nabije toekomst niet meer worden aangeboden door meterleveranciers en moeten bijgevolg vervangen worden op het einde van hun levensduur. De technologische vooruitgang op het vlak van metering biedt kansen om de marktwerking en de dienstverlening aan de klanten te verbeteren, met name via een slimme meter.
Sinds oktober 2012 lopen er in Vlaanderen grootschalige proefprojecten inzake nieuwe slimme elektriciteits- en aardgasmeters. In totaal werden al 41.000 meters geplaatst op verschillende plaatsen in Vlaanderen, gespreid over landelijk en stedelijk gebied, zowel in individuele woningen als in appartementsgebouwen.

Er wordt geëvalueerd voor welke verbruikssegmenten de introductie van slimme meters te verantwoorden is, bijvoorbeeld kleine prosumenten. In uitvoering van de richtlijn energie-efficiëntie zal bekeken worden hoe de uitrol van slimme meters dient te gebeuren zowel in nieuwbouwwoning als bij een ingrijpende renovatie. Ook bij een vervanging van een bestaande elektriciteits- of aardgasmeter kan best direct een slimme meter geplaatst worden."

4. Inhoud

De doelstellingen bij de uitrol van de digitale meter in Vlaanderen zijn meervoudig.

Ten eerste is de uitrol van de digitale meter de cruciale basis voor de transitie naar het decentrale energiesysteem. De digitale meter faciliteert dus het decentrale net, de lokale productie, flexibiliteit, opslag, het gebruik van elektrische voertuigen enz. Een efficiënt beheer van dit energiesysteem vraagt een veelomvattende set data. Weten wordt ondersteund door meten en daarom zijn dergelijke meetinstrumenten noodzakelijk om decentrale energieproductie te combineren met een efficiënt en effectief netbeheer, met andere woorden om netflexibiliteit en -stabiliteit te faciliteren. Zonder digitale meter is het quasi onmogelijk om vraagsturing, time-of-use prijzen en tarieven bijvoorbeeld op basis van piekverbruik mogelijk te maken. Bovendien blijkt duidelijk uit de kost- en batenanalyse uitgevoerd door de VREG dat dat dit zonder de digitale meter ook veel meer kostenintensief is.

Ten tweede kan Vlaanderen door de uitrol inzetten op nog meer decentrale productie van groene energie en wordt deze productie tegelijkertijd gefaciliteerd.

Ten derde biedt de digitale meter voordelen voor budgetmeterklanten. Aangezien de budgetmeter functionaliteit kan ingezet worden bij iedere digitale meter is er geen nood meer aan een afzonderlijke (dure) budgetmeter. Bovendien laat de digitale meter een betere begeleiding van de klant toe bij opbouw van schuld of hoog verbruik.

Ten vierde maakt de digitale meter het mogelijk voor iedere eindafnemer om op een efficiënte manier met zijn energiegebruik om te kunnen gaan, door middel van inzicht en gewaarwording van het energieverbruik enerzijds en een daaraan aangepast verbruik

anderzijds. Er zijn uiteenlopende ervaringen op het vlak van energiebesparing door een digitale meter. De manier waarop feed back aan de netgebruiker gegeven wordt, lijkt hierin cruciaal te zijn. De netgebruiker krijgt beter inzicht in zijn energieverbruik, staat dus minder voor verrassingen.

Ten vijfde zal betere en meer precieze data het mogelijk maken om op een betere manier aan fraudebestrijding te doen.

Ten zesde kan er zich in Vlaanderen een nieuwe sector ontwikkelen met tal van commerciële initiatieven in de nieuwe markt van energiediensten. De uitrol van digitale meters is ook de meest natuurlijke weg en kadert binnen een algemene digitalisering. In ons dagdagelijks leven wordt alles al digitaal: telefoon, televisie, radio, auto, enz. en dus ook de gas- en elektriciteitsmeter. Niet meegaan in de digitalisering van de maatschappij is een keuze die niet is vol te houden. Temeer omdat in de nabije toekomst de vroegere elektromechanische Ferrarismeter niet meer zal worden aangeboden door meterleveranciers, waardoor de digitale meter ook de enige optie is.

Tot slot zet, zoals hoger vermeld, de Europese regelgeving alle lidstaten aan om digitale meters uit te rollen. Het nieuwe Winterpakket van de Europese Commissie benadrukt dat consumenten betere informatie verdienen, meer mogelijkheden moeten hebben om deel te nemen aan de energiemarkt en meer controle moeten krijgen over hun energiekosten. De ontwerprichtlijn inzake gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit stelt duidelijk dat wanneer de ingebruikname van slimme meters positief wordt beoordeeld, minstens 80 % van de eindafnemers moet worden voorzien van deze slimme meetsystemen.

Dit decreet wil de noodzakelijke rechtsbasis scheppen voor de uitrol van digitale meters en de verantwoordelijke actoren aanduiden die hierin een rol moeten opnemen. In de volgende fase zullen de precieze modaliteiten van de uitrol verder via een wijzigingsbesluit geregeld worden. Het gaat dan onder meer om: de voorwaarden waaraan de databeheerder moet voldoen; nadere modaliteiten van de taken van de databeheerder; bijkomende situaties waarin een digitale meter wordt geplaatst; voorwaarden waaraan digitale meters moeten voldoen; enz.

B. Adviezen

Advies van de VREG

Op 29 augustus 2017 bracht de VREG advies uit over het ontwerpdecreet digitale meters. De belangrijkste punten uit dat advies worden hierna aangehaald en besproken. Het advies bouwt voort op de gemaakte analyse van het concept databeheerder in het advies ADV-2017-02 over de conceptnota digitale meters.

Ten eerste bespreekt de VREG de bevoegdheid inzake datatarieven. Het ontwerpdecreet voert een tarifair kader in voor het databeheer van energiemarktprocessen en maakt de VREG bevoegd voor de regulering van de databeheertarieven in het Vlaams Gewest. De VREG is van mening dat dit aansluit bij zijn huidige bevoegdheden inzake de tariefregulering van de Vlaamse distributienetten.

De VREG merkt op dat volgens het ontwerpdecreet het databeheer een aparte taak is los van het netbeheer en dat dit geen deel uitmaakt van het strikt Europeesrechtelijk gereguleerd kader. De rol van de VREG is volgens het ontwerp dan ook beperkt tot toezicht op en uitvoering van de door de decreetgever en de Vlaamse regering vastgestelde vereisten. De VREG stelt in dit kader vast dat voor de regulering van het databeheer dezelfde redenering aangenomen wordt als voor de regulering van de warmte- en koudenetten. De regulator vindt deze tweedeling in zijn takenpakket, en dus in zijn onafhankelijkheid, niet logisch. Volgens het advies kan de regulator ofwel zijn taken

uitvoeren in alle onafhankelijkheid in lijn met de Europese richtlijnen, ofwel is de regulator niet onafhankelijk.

De Vlaamse Regering meent dat er wel degelijk een dergelijke tweewegenleer mogelijk is. Het is immers niet omdat de VREG aangesteld is als onafhankelijk regulator voor het distributienetbeheer, dat het onmogelijk zou zijn om daarnaast ook toezicht te houden op het databeheer en uitvoering te geven aan de vereisten zoals opgenomen in het ontwerpdecreet. Het databeheer is een taak die onlosmakelijk verbonden is met het distributienet, maar het is een aparte taak naast de taak van het netbeheer. Bovendien, zoals de VREG terecht aangeeft, maakt het databeheer immers geen deel uit van het strikt Europeesrechtelijk gereguleerd kader. Zoals de Raad van State reeds eerder stelde moet men een onderscheid maken tussen zaken die Europeesrechtelijk zijn vastgesteld, en de zaken die dat niet zijn (cfr. warmte)[1]. Dezelfde redenering is ook hier van toepassing. Dit maakt dat de decreetgever de vrijheid heeft om in deze op een meer sturende manier op te treden.

Verder verstaat de VREG uit het ontwerpdecreet dat de databeheerder een distributienetbeheerder moet zijn. De rol van databeheerder wordt één van de rollen van de distributienetbeheerder, maar databeheer wordt niet opgenomen in het takenpakket van de distributienetbeheerder. De rol van databeheerder wordt geëxpliciteerd en via een specifieke voorwaarde (art. 13 §2 5°) wordt ervoor gezorgd dat enkel een distributienetbeheerder deze rol kan opnemen. De VREG wijst er op dat hieruit zou kunnen volgen dat er elf databeheerders actief zullen zijn, één per werkgebied, wat ook betekent dat er elf verschillende datatarieflijsten zullen zijn. In het advies wordt een alternatief voorgesteld dat het databeheer onderbrengt in het takenpakket van de distributienetbeheerders. Op die manier zouden de kosten voor het databeheer vertaald worden naar distributienettarieven.

De bezorgdheden in verband met het bestaan van verschillende datatarieflijsten wordt gedeeld, maar dit is niet de correcte lezing van het ontwerpdecreet. Het ontwerpdecreet kan en moet echter zo gelezen worden dat er één netbeheerder (een rechtspersoon volgens het ontwerpdecreet) wordt aangeduid als databeheerder die hiervoor beroep kan doen op een werkmaatschappij. Het decreet is geschreven met het vooruitzicht van de aangekondigde fusie tussen Eandis en Infrax tot Fluvius. Dit wordt zo verduidelijkt in het ontwerpdecreet en de memorie van toelichting. De uniciteit van tarieven binnen het Vlaamse grondgebied is dan ook het logische gevolg.

De richtsnoeren inzake databeheertarieven bij de vaststelling van de tariefmethodologie worden in het advies onderzocht. De VREG meent dat sommige richtsnoeren meer zijn dan richtsnoeren van beleidsaard met een algemeen karakter en als directe instructies kunnen worden bestempeld. Zoals hierboven reeds uitgelegd, moet men een onderscheid maken tussen zaken die Europeesrechtelijk zijn vastgesteld en de zaken die dat niet zijn (cfr. warmte).

Verder is de VREG van mening dat er nog een aantal wijzigingen moet worden doorgevoerd aan het begrippenapparaat van het Energiedecreet. Concreet gaat het over de definitie van de digitale meter en de noodzaak om ook de andere elektronische meters (AMR meters) te definiëren.

Een advies dat werd gevolgd. Ook databeheerder en submeter werden in het ontwerpdecreet gedefinieerd. De definitie van tariefdrager werd uitgebreid voor het databeheer. Ook het advies om technische, relationele en meetgegevens te definiëren werd gevolgd.

Inzake persoonsgegevens adviseert de VREG dat rekening gehouden moet worden met de principes vastgelegd in de algemene verordening gegevensbescherming (hierna "AVG").

[1] RvS, 30 november 2016, advies nr. 60.294/3,

Dit was vanzelfsprekend het uitgangspunt bij de opmaak van het ontwerpdecreet, maar het ontwerpdecreet werd waar nodig op deze punten verduidelijkt. Zo wordt in deze aangepaste versie van het ontwerpdecreet op verschillende plaatsen veel explicieter rekening gehouden met de AVG. Als belangrijkste voorbeeld werd in de memorie van toelichting een duidelijk overzicht opgenomen van welke partijen verwerkingsverantwoordelijke zijn voor de verwerking van welbepaalde persoonsgegevens. Er werd ook opgelijst welke partijen toegang kunnen krijgen tot welke gegevens en onder welke voorwaarden. Wat betreft het energiedecreet wordt er verwezen naar de desbetreffende artikels. Verder werd een delegatie voorzien aan de Vlaamse regering voor het vastleggen van de voorwaarden voor een uitgebreide en toegankelijke tabel om het nodige inzicht te verschaffen aan de betrokkene over het gebruik van zijn gegevens.

In het advies over de conceptnota digitale meters ging de VREG al in op de voorgestelde overgangsregeling voor prosumenten. De regulator is van mening dat afname- en injectievolumes apart in de marktprocessen moeten worden meegenomen en dat de prosument via andere kanalen vergoed moet worden voor het gederfde financiële voordeel van de compensatieregeling verbonden aan de terugdraaiende teller. De VREG heeft verder vragen over het al dan niet bevoegd zijn van de Vlaamse regelgever om compensatie toe te kennen voor alle componenten die vandaag via de technische compensatie worden verrekend.

Het advies van de VREG op de conceptnota werd reeds uitvoerig besproken in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring. De belangrijkste elementen m.b.t. de overgangsmaatregel worden hieronder opnieuw herhaald.

Er werd geargumenteerd dat het in rekening brengen van de injectie bij de afname wel een verworven recht is van de consument. Hoewel inderdaad enkel het recht op een aangepaste meetinstallatie wordt toegekend in het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (hierna "TRDE"), kan dit geïnterpreteerd worden als een bewuste keuze. Op het moment van goedkeuren van de laatste versie van dit reglement (8 januari 2016) waren verschillende type meters in gebruik bij de distributienetbeheerders (bv. ferrarismeters die terug kunnen draaien, ferrarismeters die niet terug kunnen draaien, bidirectionele meters, slimme meters, etc.). Toch heeft elke elektriciteitsdistributienetgebruiker met een productie-installatie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA het recht om de meetinstallatie te laten aanpassen zodat de injectie van elektriciteit in rekening kan gebracht worden met de afname. Hoewel het systeem van compensatie voortvloeit uit de technische onmogelijkheid van de meetinrichting om de werkelijke afname te bepalen, is dit slechts het geval bij één type meter. Het TRDE is echter in deze zeer duidelijk: iedere elektriciteitsdistributienetgebruiker met een productie-installatie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA heeft het recht op dit specifiek type meter en bijgevolg dus ook op de verrekening van de injectie met de afname. Dit recht staat los van de initieel geplaatste meetinrichting, die eventueel wel de werkelijke afname in rekening kan brengen.

Hieruit vloeit dan ook de noodzaak om de prosument niet abrupt dit recht te ontnemen maar een billijke transitieperiode in te stellen. Deze technische compensatie is een overgangsmaatregel genomen om de investeringszekerheid van de prosumenten die in het verleden in dergelijke decentrale productie-installaties, met name in zonnepanelen maar niet beperkt tot, hebben geïnvesteerd niet aan te tasten. Voor elke installatie geïnstalleerd tot en met 31 december 2020 loopt dit recht af vijftien jaar na aanmelding van de installatie.

Verder kan gesteld worden dat de voorgestelde compensatieregeling slechts een beperkte invloed zal hebben op de ontwikkeling van nieuwe diensten en technologieën op de energiemarkt, net gelet op het feit dat de termijn van vijftien jaar begint te lopen vanaf het moment van aanmelding van de decentrale productie-installatie. Dit betekent dat de eerste installaties hun recht op compensatie zullen verliezen kort na de plaatsing van de

digitale meter. Tussen 5 en 8 jaar na de invoering van de digitale meter zal reeds het grootste deel van de bestaande decentrale productie-installaties geen gebruik maken van de compensatieregeling en dus de nood aan nieuwe diensten en technologieën verder activeren.

Dit zorgt er dus voor dat voor de grootste groep prosumenten op relatief korte termijn de nadelige effecten die de VREG opsomde in zijn advies op de conceptnota zullen verdwijnen en deze nadelen dus niet opwegen ten opzichte van de grote rechtsonzekerheid die zou ontstaan bij het onmiddellijk verdwijnen van het recht op compensatie. Bovendien zou dit het investeringsklimaat voor prosumenten en dus de noodzakelijke investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie een disproportionele slag toebrengen. Omwille van de uitvoering gegeven aan de Europese richtlijnen met betrekking tot de elektriciteits- en aardgasmarkten is in Vlaanderen het bepalen van de tariefmethodologie een bevoegdheid van de VREG (derde energiepakket, artikel 37 Richtlijn 2009/71/EG respectievelijk artikel 2009/73/EG). Gelet op voorgaande en het feit dat de nood aan kostenreflectieve tarieven op heden al opgevangen wordt door het prosumententarief (en de businesscase nagenoeg geen bijkomende impact kan ondervinden), worden de distributienettarieven uitgezonderd van de compensatiemaatregeling en de overgangsperiode.

De VREG benadrukt in zijn advies dat een aantal componenten van de energiefactuur (BTW, federale bijdrage, ...) niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse regelgever behoren maar dat deze wel geïmpacteerd worden door de beleidskeuze in verband met compensatie. De Vlaamse Regering is hiervan niet overtuigd gezien het vaststellen van technische regels m.b.t. de werking van het distributienet (conform art. 6, §1, VII, eerste lid a en b) BWHI) wel degelijk tot de gewestbevoegdheden behoort.

Volgens de VREG kan het ontwerpdecreet geïnterpreteerd worden als een verbod om het principe van "valorisatie van injectie" toe te passen en dit kan volgens de regulator niet de bedoeling zijn.

Er wordt op gewezen dat vanaf de nieuwe marktafspraken (MIG 6) de overproductie van een prosument immers zal geïdentificeerd worden in de allocatie waardoor de prosument hiervoor een vergoeding kan ontvangen ("valorisatie van injectie"). Indien door de prosument gekozen wordt voor het behoud van de terugdraaiende teller gedurende 15 jaar kan, indien meer elektriciteit geïnjecteerd wordt dan afgenomen, dat overblijvende deel van de injectie voor deze installaties en gedurende 15 jaar inderdaad niet gevaloriseerd worden. Het is echter wel zo dat elke prosument met productie-installaties van zonne-energie geïnstalleerd tot 1 januari 2021 ten allen tijde er voor kan kiezen om over te stappen in het in het decreet voorziene nieuwe alternatieve compenserende systeem. Dit systeem is gebouwd op de mogelijkheden die de nieuwe marktafspraken bieden en dit inclusief de mogelijkheid om injectie te valoriseren.

Ten slotte wijst het advies op de impact van het ontwerpdecreet op de taken van de VREG en het feit dat de nodige middelen hiervoor moeten voorzien worden. De VREG geeft aan dat deze taken niet zonder meer opgenomen kunnen worden met de huidige mensen en middelen. Er wordt evenwel opgemerkt dat de middelen van de VREG worden verhoogd en dit tot 6,2 miljoen euro. Dit zal gebeuren via een amendement aan het decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energieheffing.

Advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer (CBPL)

De Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer (hierna "CBPL") werd op 27 november 2017 om advies gevraagd en bracht op 17 januari 2018 advies uit dat als

bijlage bij deze nota is toegevoegd. De belangrijkste punten uit dat advies worden hierna aangehaald en besproken.

De CBPL start haar advies met het vestigen van de aandacht op het feit dat recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens werd uitgevaardigd. De algemene Verordening betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming of AVG) wordt automatisch van toepassing vanaf 25 mei 2018. De CBPL beveelt aan om nu reeds op de teksten te anticiperen hetgeen ze in haar advies doet maar hetgeen ook al gebeurd was in het ontwerp van decreet dat voor advies werd voorgelegd.

In haar advies neemt de CBPL akte van de verschillende elementen die in het ontwerpdecreet aanwezig zijn die tot doel hebben om de overeenstemming met de AVG te verzekeren. Het gaat dan bijvoorbeeld om definities, aanduiden verwerkingsverantwoordelijken, toepassing van risicogebaseerde aanpak, aanvullende informatie voor de betrokkene bij de plaatsing van de digitale meter, toepassing van een gedragscode, ... Zoals in het advies aangehaald ontslaat dit de verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers niet van andere verplichtingen die uit de AVG volgen maar niet in het decreet zijn opgenomen of verder uitgewerkt.

De CBPL stelt vast dat aan een eerdere opmerking van haar met betrekking tot het voorzien van een afdoende wettelijke basis voor de verplichte plaatsing van digitale meters met daaruit volgende persoonlijke gegevensstromen werd voldaan. Het ontwerpdecreet voorziet in drie categorieën van persoonsgegevens, het omschrijft de partijen aan wie de databeheerder gegevens kan overmaken, de doeleinden zijn vermeld waarvoor gegevens gebruikt zouden kunnen worden, er is een onderscheid tussen primaire en afgeleide categorieën van persoonsgegevens, er is een verduidelijking welke persoonsgegevens de distributienetbeheerders en databeheerder kunnen (moeten) verwerken, de gevallen van plaatsingsplicht worden geëxpliciteerd.

Met betrekking tot het recht op bescherming van persoonsgegevens merkt de CBPL op dat de netgebruiker die toestemming kan geven voor het gebruik van zijn gegevens niet altijd de betrokken natuurlijke persoon zal zijn. Zo is het denkbaar dat de persoon op wiens naam een energieleveringscontract staat niet noodzakelijk dezelfde persoon is die de energie van dat afnamepunt gebruikt. Zoals ook voorzien in artikel 35 (op heden artikel 37) van het ontwerpdecreet (en artikel 5.1 f) van de AVG) draagt de databeheerder de verantwoordelijkheid om na te gaan of elke betrokkene toestemming verleent.

In artikel 28 (op heden artikel 31) van het ontwerpdecreet wordt een schaderegeling ingevoerd als gevolg van een inbreuk in verband met persoonsgegevens. De CBPL wijst er op dat rekening moet gehouden worden met het recht op schadevergoeding van de betrokkene onder artikel 82 AVG in geval van inbreuk op de AVG. De schadevergoeding is daarbij niet beperkt tot de databeheerder maar van toepassing op elke verwerkingsverantwoordelijke. De CBPL suggereert om in artikel 28 (op heden artikel 31) toe te voegen dat deze schadevergoeding geldt "onverminderd de toepassing van artikel 82 AVG". Deze suggestie wordt overgenomen om op die manier de verhouding tussen het artikel in het ontwerpdecreet en de AVG te verduidelijken.

De CBPL neemt akte van het feit dat het ontwerpdecreet in een aantal waarborgen voorziet om de onafhankelijkheid van de databeheerder te waarborgen maar stelt dat die onafhankelijkheid slechts relatief is. Uit artikel 10 (op heden artikel 11) moet blijken dat een zelfde rechtspersoon verschillende functies kan verenigen gezien een 'beheersmatige of juridische onafhankelijkheid' als voorwaarde gesteld wordt. Enkel een werkmaatschappij van de DNB kan een kandidaat-databeheerder zijn en een onbezoldigde regeringsafgevaardigde zetelt met een raadgevende stem in het bestuursorgaan van de

databeheerder (cfr. artikel 16 (op heden artikel 17 en 19)). De CPBL acht het noodzakelijk dat de artikelen 10 en 16 worden aangepast zodat afdoende kan gewaarborgd worden dat de aangeduide functionaris voor gegevensbescherming (data protection officer - DPO) op onafhankelijke en autonome wijze zal kunnen functioneren. Ze suggereert een toevoeging van een concrete bepaling dat de databeheerder en de DPO in hun werking in verband met persoonsgegevens geen directe instructies mogen ontvangen van de Vlaamse Regering of de entiteiten vermeld in de artikelen 37 tot en met 42 (op heden artikelen 40 t.e.m. 46). Hier wordt aan tegemoet gekomen door het aanpassen van artikel 16 (en gelet op hernummering, herstructureren in een artikel 17,18 en 19).

De Vlaamse Regering wijst er hierbij wel op dat, zoals ook de CBPL opmerkte, de AVG rechtstreekse werking heeft en de databeheerder aldus zal moeten voldoen aan de verplichtingen die hieruit voortvloeien, en niet in het decreet zijn opgenomen of verder uitgewerkt. Dit geldt zo ook voor het onafhankelijk en autonome functioneren van haar DPO.

Wat betreft de regeringsafgevaardigde is het verder ook wel degelijk zijn/haar taak om toezicht te houden op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van de databeheerder met het recht verbonden aan het databeheer. Maar, het is uiteraard niet de bedoeling om zich te mengen in verplichtingen die voortvloeien uit de AVG.

De CBPL drong eerder al aan om bijkomende waarborgen te voorzien bij gebruik van onderzoekstechnieken zoals data mining en profilering ten aanzien van gegevens uit de digitale meter. Ze stelt vast dat in het ontwerpdecreet aanvullende transparantie voorzien is maar vraagt in haar advies om naast 'de gebruikte methodologische keuzes' ook verdere sleutelinformatie van het algoritme in de zin van aanbeveling 25 van haar big data rapport ter beschikking te stellen. De Vlaamse Regering meent dat het melden van het gebruik van deze technieken alsook het inzage geven in de gebruikte methodologische keuzes voldoende transparantie biedt naar de betrokkene. Het is een evenwichtige verhouding tussen enerzijds transparantie en anderzijds het overzichtelijk houden voor de gebruiker. Bovendien kan de betrokkene als hij dit wenst bijkomende informatie aanvragen bij de partij die zijn gegevens op een dergelijke manier verwerkt.

Wat betreft het beheer van geschillen en de bemiddelingsbevoegdheid van de VREG merkt de CBPL op dat de DPO van de databeheerder of distributienetbeheerder betrokken moet worden bij alle aangelegenheden de verband houden met de bescherming van persoonsgegevens. De Vlaamse Regering merkt op dat dit een verplichting is die ingevolge artikel 38.1 AVG op de VREG rust bij de concrete uitoefening van haar bemiddelingsbevoegdheid.

Volgens artikel 43 (op heden artikel 47) van het ontwerp van decreet kan de Vlaamse Regering een gedragscode opstellen om te bepalen hoe om gegaan moet worden met gegevens verkregen uit de submeter. De CBPL onderschrijft de potentiële toegevoegde waarde van een dergelijke gedragscode maar wijst er op dat de Vlaamse Regering enkel facilitair kan werken in plaats van de gedragscode zelf op te stellen. De bepaling wordt aangepast om tegemoet te komen aan het advies van de CBPL.

Tot slot haalt de CBPL in randnummers 43-45 nog enkele onduidelijkheden en terminologische opmerkingen aan die in het decreet worden rechtgezet en aangepast.

De CBPL concludeert dat ze positief advies uitbrengt onder de strikte voorwaarde dat tegemoet gekomen wordt aan haar opmerkingen onder randnummer 35 en 36 met betrekking tot de onafhankelijkheid van de DPO en het feit dat de databeheerder of DPO geen directe instructies mogen ontvangen, zoals hierboven werd besproken.

Naar aanleiding van het advies 73/2017 dat de CBPL op 13 december 2017 uitbracht met betrekking tot het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de voorwaarden waaraan digitale meters moeten voldoen werd bijkomend ook nog artikel 32 (op heden artikel 35) uitgebreid. De digitale meter dient te beschikken over de technische

mogelijkheid tot communiceren met applicaties van andere marktpartijen. In veel gevallen zal een marktpartij diensten kunnen aanbieden zonder de digitale meter uit te moeten lezen via de gebruikerspoort. De gegevens die nodig zijn om een dienst aan te bieden, kunnen dan worden opgevraagd bij de databeheerder. Voor het visualiseren van real-time verbruiken is echter steeds een aansluiting met de gebruikerspoort noodzakelijk. In het geval een aansluiting met de gebruikerspoort noodzakelijk is sluiten de marktpartijen en de betrokkene een overeenkomst en verwerken de marktpartijen alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun diensten te verlenen en waarover een overeenkomst werd afgesloten met de betrokkene. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden. Op deze manier wordt gegarandeerd dat het vragen van een energiedienst niet meteen inhoudt dat sprake kan zijn van allerlei verdere (afgeleide) commerciële verwerkingen door energie(diensten)leveranciers zoals commerciële profilering, verwerking met het oog op direct marketing, handel in persoonsgegevens,....

Advies van de Raad van State

Advies 62.997/3 van de Raad van State over een voorontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet werd ontvangen op 20 maart 2018. De Raad vraagt het voorontwerp te herwerken en vervolgens opnieuw aan de afdeling Wetgeving voor te leggen. De belangrijkste punten uit dit advies worden hierna aangehaald en besproken.

Bevoegdheid
Ten eerste wijst de Raad er in randnummer 6 op dat, los van de Europeesrechtelijke bezwaren, de gewesten niet bevoegd zouden zijn om een regeling aan te nemen waarbij de consument slechts betaalt voor de netto afgenomen elektriciteit. De Raad verwijst naar zijn advies 56.282/3 waarin uiteengezet werd waarom een dergelijke regeling niet spoort met de bevoegdheidsverdeling. In het advies op dit ontwerpdecreet wordt dan ook voorgesteld om artikel 79 (op heden artikel 80) uit het voorontwerp weg te laten en in het ontworpen artikel 15.3.5/13 van het Energiedecreet (artikel 80 ontwerpdecreet (op heden artikel 81)) het zinsdeel "die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021" te schrappen opdat de nieuwe regeling zo snel mogelijk in werking kan treden.

De Raad van State maakte verder geen enkel bevoegdheidsrechtelijk bezwaar met betrekking tot het ontworpen artikel 15.3.5/13 zodat in samenhang met haar opmerking in randnummer 6 aangaande het schrappen van het zinsdeel "die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021", de Raad zodoende de materiële bevoegdheid van het Gewest met betrekking tot het instellen van de compensatieregeling, als geconcipieerd in het ontworpen artikel, bevestigt.

De opmerking van de Raad van State (advies 62.977/3, § 6) dat de overgangsregeling inzake compensatie (gelet op haar gevolgen op "allerlei federaal bepaalde heffingen, waaronder de transmissietarieven, de federale toeslag, de federale bijdrage en de belasting over de toegevoegde waarde (BTW)") wel een inbreuk zou maken op de federale bevoegdheden zowel inzake energie als op fiscaal vlak, kan evenwel niet worden bijgetreden.

a) Gewestelijke bevoegdheid

Het energiebeleid is (conform art. 6, §1, VII, BWHI) een gedeelde exclusieve bevoegdheid waarbij de residuaire bevoegdheden bij de gewesten liggen.

De "distributie" van elektriciteit in de zin van art. 6, §1, VII, a), BWHI, die ook de levering van elektriciteit op lokaal niveau omvat[2], behoort uitsluitend tot de gewestelijke bevoegdheden inzake energie. Zoals het Grondwettelijk Hof benadrukt heeft, "valt de uitoefening van elke distributieactiviteit, ongeacht door welk net, onverkort onder de exclusieve bevoegdheid van de gewesten"[3].

Het plaatsen van (al dan niet digitale) meters, net zoals de functionaliteiten, de werking (met of zonder compensatie van de stromen) en het beheer ervan, is een onderdeel van de gewestelijke materie inzake "distributie" in de zin van art. 6, §1, VII, a), BWHI (alleszins zolang er sprake is van een aansluiting op een net met een spanning tot 70 kV).

Zo heeft het Hof van beroep te Brussel geoordeeld dat een federale maatregel die raakt aan de compensatie van elektriciteit opgewekt door decentrale productie-installaties, afbreuk doet aan de exclusieve bevoegdheid van de Vlaamse regelgever over het beheer en de toegang tot het distributienet[4]. In hetzelfde arrest wordt uitdrukkelijk bevestigd dat het beleid over de uitrol van digitale meters tot de exclusieve bevoegdheid van de decreetgever behoort[5].

De gewesten zijn bovendien ook exclusief bevoegd inzake nieuwe energiebronnen[6]. Het tijdelijke behoud van de bestaande compensatieregeling voor prosumenten met een digitale meter, is een maatregel die de lokale productie van elektriciteit betreft en het gebruik van nieuwe energiebronnen (verder) stimuleert. De federale overheid is niet bevoegd om maatregelen dienaangaande te nemen[7] (behalve voor activiteiten die *offshore* zijn gelegen).

Het voorliggende ontwerp valt m.a.w. volledig binnen de gewestelijke bevoegdheden inzake energie.

b) Geen aantasting van de federale bevoegdheden

Ten onrechte is de Raad van State van oordeel dat het tijdelijk behouden van de compensatieregeling een inbreuk zou maken op de federale bevoegdheden zowel inzake energie als op fiscaal vlak, gelet op haar gevolgen op "allerlei federaal bepaalde heffingen, waaronder de transmissietarieven, de federale toeslag, de federale bijdrage en de BTW".

Vooreerst, in rechte, verwart de Raad de juridische bevoegdheid en (vermeende) feitelijke gevolgen op een (andere) materie. Tal van gewestelijke maatregelen hebben, onrechtstreeks, een impact op federale heffingen[8]. Met het tijdelijk behouden van de

---

[2] GwH14/93 van 18 februari 1993, B.2.6.
[3] GwH 98/13 van 9 juli 2013, B.11.3.
[4] Brussel, 27 november 2013, 2013/AR/26 (PV Vlaanderen/CREG), para. 57.
[5] *Ibid.*, para. 58.
[6] Art. 6, §1, VII, f), BWHI.. Zie ook GwH 56/2016 van 28 april 2016: *"B.5.1. De bijzondere wetgever heeft het energiebeleid opgevat als een gedeelde exclusieve bevoegdheid, waarbij de gasdistributie en de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit (door middel van netten waarvan de nominale spanning lager is dan of gelijk is aan 70 000 volt) aan de gewesten is toevertrouwd, terwijl het (niet-plaatselijk) vervoer van energie tot de bevoegdheid van de federale wetgever is blijven behoren.*
Behoudens de uitdrukkelijk vermelde uitzonderingen heeft de bijzondere wetgever aldus aan de gewesten de exclusieve bevoegdheid toegekend inzake de nieuwe energiebronnen en het rationeel energieverbruik. Het komt derhalve de gewesten toe in de hen toegewezen aangelegenheden verplichtingen op te leggen aan alle betrokken actoren op de energiemarkt, niet alleen wat hun activiteiten op het distributienet betreft, maar ook wat hun activiteiten op het net voor plaatselijk vervoer van elektriciteit betreft".

[7] GwH 98/13 van 9 juli 2013, B.20.

[8] Bijvoorbeeld: het stimuleren van batterijen zal er voor zorgen dat er minder wordt afgenomen van het distributienet, en aldus minder van het transmissienet. Hierdoor zullen er i.t.t. het compensatiesyteem wel minder afnames van het transmissienet voorkomen. Desondanks is dit geheel binnen de gewestelijk

compensatie treedt de Vlaamse decreetgever geenszins binnen in de materie van de federale fiscaliteit of in de federale onderdelen van het energiebeleid. Meer nog, hierna zal worden aangetoond, dat deze overgangsmaatregel hoegenaamd niets bepaald met betrekking tot die bevoegdheden.

De betrokken heffingen blijven immers onverkort van toepassing (op dezelfde belastbare feiten, onder hetzelfde tarief), zodat er geen sprake kan zijn van bevoegdheidsoverschrijding. Het is overigens niet aan de gewestelijke overheid om te bepalen exact hoe de federale overheid haar eigen inkomsten moet innen: dat behoort immers exclusief tot de federale bevoegdheid. Omwille van die redenen wordt – in tegenstelling tot de materie van distributienettarieven die conform de BWHI een gewestelijke bevoegdheid vormen - in het ontworpen artikel 15.3.5/12 dan ook niets bepaald met betrekking tot een al dan niet vrijstelling van kosten gelieerd aan federale bevoegdheden (nog in ene, te weten vrijstelling, of gene zin, te weten geen vrijstelling). De bepaling moet dan ook worden gelezen als zijnde van toepassing op de materiële bevoegdheden van het gewest.

De ontworpen bepaling in kwestie kan dan ook perfect worden gelezen én toegepast conform de bevoegdheidsverdelende regels, en dit zonder in te breken op de bevoegdheden van de federale overheid. Aan de andere kant mogen federale inningsmodaliteiten echter ook geen belemmering vormen voor de uitoefening van de gewestelijke bevoegdheden aangaande het beheer van de distributienetten, als bedoeld in artikel 6, §1, VII, eerste lid, a en b van de BWHI.

c) Ondergeschikt: impliciete bevoegdheid

Indien de federale bevoegdheden toch zouden worden betreden (*quod non*), is deze bevoegdheidsbetreding gerechtvaardigd op grond van de impliciete bevoegdheden van artikel 10 BWHI:

- Ten eerste, het (vermeende) betreden van de federale bevoegdheden lijkt noodzakelijk om de decretale bevoegdheid inzake digitale meters uit te oefenen én tegelijkertijd de rechtszekerheid te respecteren.
- Ten tweede lenen de federale bevoegdheden zich tot een gedifferentieerde regeling: zoals hierboven is toegelicht, doet de compensatie juridisch gezien geen afbreuk aan de federale heffingen, en heeft materieel gezien zelfs geen impact op die heffingen[9].
- Ten derde is de weerslag van de compensatieregeling op de federale bevoegdheden marginaal (zo niet onbestaande). Naast de hierboven vermelde elementen m.b.t. het gebrek aan praktische gevolgen, kan nog worden benadrukt dat de compensatieregeling al sinds de jaren '90 overal in het land bestaat, en dat deze regeling tot nu toe nog geen aanleiding heeft gegeven tot problemen m.b.t. de federale heffingen. Het behoud van de compensatieregeling betreft ten slotte een tijdelijke overgangsmaatregel.

Met inachtneming van de resterende opmerkingen van de Raad van State met betrekking tot de overgangsperiode van de compensatieregeling en verdere opmerkingen van de VREG, worden distributienettarieven uitgezonderd van deze regeling.

---

bevoegdheid. Hetzelfde gaat op voor voorbeelden inzake het stimuleren van energie-efficiëntie. Het gewestbeleid heeft een impact op federale materies, doch blijft een uitvoering van gewestbeleid.

[9] Zie a fortiori GwH 30/2014 van 20 februari 2014, B.13.3 – B.14.1.

In randnummer 7 geeft de Raad aan dat de deelstaten de bevoegdheid hebben om zelf gegevensbeschermingsautoriteiten met een specifieke en complementaire (aan de federale) bevoegdheid op te richten. In die zin is het volgens de Raad niet in strijd met de bevoegheidsverdeling indien de VREG zou worden aangewezen als toezichthouder op de databeheerder en inzake het betrokken databeheer. Ook de administratieve beboetingsbevoegdheid van de VREG doet volgens de Raad geen bevoegdheidsproblemen opduiken, vermits het ontworpen artikel 13.3.6 van het Energiedecreet geen afbreuk lijkt te doen aan de algemene bevoegdheid van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit om administratieve geldboeten op te leggen voor inbreuken op de AVG, noch aan het wettelijk federaal kader op het vlak van gegevensbescherming. Voor wat betreft de aansprakelijkheidsregeling in het ontworpen artikel 4.1.11/6 van het Energiedecreet (artikel 30 van het voorontwerp, op heden artikel 31) gaat de Raad niet verder in op de bevoegdheidsrechtelijke aspecten en wordt verwezen naar de bespreking in randnummers 15 en 16 van het advies.

Er wordt evenwel verwezen naar het punt hieronder, waar wordt verduidelijkt dat de VREG niet een aparte onafhankelijke toezichtshouder is in de zin van artikel 51 en 52 van de AVG, maar eveneens wordt verduidelijkt dat dit geen afbreuk doet aan de tweewegenleer.

Het statuut van de toezichthouder

In het advies wordt dieper ingegaan op het **statuut van de toezichthouder** in randnummers 8 en 9. De Raad verwijst naar de opmerkingen die de VREG in zijn advies over dit punt reeds maakte waarbij de VREG argumenteerde dat een tweedeling in zijn takenpakket en dus in de onafhankelijkheid niet logisch is; ofwel is de regulator onafhankelijk ofwel niet. De Raad bevestigt evenwel het standpunt van de Vlaamse Regering dat de onafhankelijkheid evenwel enkel geldt voor zaken die rechtsreeks voortvloeien uit de Europese richtlijnen. M.a.w.: de Raad bevestigt de "tweewegenleer".

Het is volgens de Raad evenwel niet duidelijk of het de bedoeling is om de VREG ook te belasten met bepaalde taken van toezicht op de AVG. Indien dit wel zo is, dan dient de onafhankelijkheid die voortvloeit uit de AVG te worden gerespecteerd (a). Indien het niet de bedoeling is dat de VREG toezicht houdt op de AVG, dan zou het toezicht op de databeheerder ook niet aan de VREG kunnen worden toegewezen. Het databeheer is namelijk dermate intrinsiek verbonden met het netbeheer (b).

(a) Indien ervoor wordt gekozen om de VREG ook te belasten met het toezicht op de AVG, dan is het volgens het advies aldus onvermijdelijk dat de onafhankelijkheid van de VREG inzake het toezicht op het databeheer moet worden gegarandeerd op dezelfde wijze als voor het toezicht op de distributienetbeheerder. Dat betekent onder meer dat de VREG op dat vlak geen instructies vanwege de Vlaamse Regering mag krijgen. De VREG wordt niet belast met bepaalde taken van toezicht op de rechtstreekse toepassing van de AVG en is dus geen onafhankelijke toezichtshouder voor het Vlaamse grondgebied in de zin van artikels 51 en 52 AVG. De VREG wordt wel belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van het Energiedecreet en de uitvoeringsbesluiten, waarin weliswaar een aantal zaken van de AVG worden geconcretiseerd. De bepalingen van de AVG in verband met de onafhankelijkheid van de toezichthoudende autoriteit spelen hier niet.

(b) Indien ervoor wordt gekozen om de VREG niet te belasten met het toezicht op de AVG (in de zin van artikel 51 en 52 AVG), is de Raad van State van oordeel dat de toezichtstaak op de databeheerder in dit geval niet kan worden toegewezen aan de VREG. De Raad stelt dat de VREG een specifieke structuur, met een bijzondere graad van onafhankelijkheid ten aanzien van de uitvoerende en wetgevende macht heeft, die op gespannen voet staat met artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Wat elektriciteit en aardgas betreft is dit niettemin verantwoord gelet op de supranationale verplichtingen die voortvloeien uit de richtlijnen

2009/72/EG en 2009/73/EG (derde energiepakket) die, in overeenstemming met artikel 34 van de Grondwet, voorrang hebben op de bepalingen van de bijzondere wet. Wat betreft het databeheer is volgens de Raad een dergelijke uitzonderingsgrond niet voorhanden.

Het feit dat de regulator twee soorten taken krijgt met een verschillende mate van onafhankelijkheid is een beleidskeuze en is niet strijdig met Europees recht. Zoals de Raad in dit advies stelt en eerder al stelde (advies nr. 60.294/3 van 30 november 2016) moet men een onderscheid maken tussen zaken die Europeesrechtelijk zijn vastgesteld, en de zaken die dat niet zijn (cfr. decreet warmte). Dezelfde redenering gaat ook hier op.

Verder is het databeheer verbonden met het netbeheer, maar blijft het wel degelijk een aparte taak die losstaat van het netbeheer. Het decreet voorziet hier duidelijke afgelijnde takenpakketten.

Wanneer het databeheer wordt waargenomen door een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschapij, wordt de uitoefening en sturing gerelateerd aan het databeheer verder ook duidelijk gescheiden. Deze taken worden dan steeds autonoom uitgevoerd. Binnen deze databeheerder zijn een heel aantal 'Chinese Walls' voorzien om de bestuurs- en juridische autonomie van deze databeheerder te garanderen, zoals bijvoorbeeld (zie artikel 17 en 18 van het ontwerpdecreet):

- een apart bestuursorgaan dat binnen de werkmaatschappij wordt opgericht dat belast is met het beheer van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer;
- apart personeel;
- afzonderlijke rekeningen, met inbegrip van afzonderlijke revisor;
- aparte externe juridische adviseurs;
- operationeel gescheiden IT-systemen, met inbegrip van afzonderlijke externe medewerkers.

Deze constructie heeft als rechtstreeks gevolg dat de Chinese Walls ook doorwerken in de toezichtsbevoegdheden van de VREG. Door middel van deze Chinese Walls wordt de taak van het databeheer duidelijk gescheiden van de taak van het netbeheer, met bovendien een specifiek aandrijvend bestuursorgaan hiervoor. Dit neemt de complexiteit net weg en beoogt een zeer duidelijke taakafscheiding en duidelijke eisen waarmee de VREG controle kan uitoefenen op de werkmaatschappij en duidelijke aanspreekpunten. Ten slotte zal de VREG ook verschillende tarieven vastleggen voor databeheer en distributienetbeheer, waarvoor de distributienetbeheerders verschillende kosten zullen moeten aantonen en de VREG een verschillende methodologie en tarieven zullen vastleggen.

De selectie van de databeheerder

Wat betreft de **selectie van de databeheerder**, stelt de Raad in randnummer 10 dat de voorwaarden waaraan de kandidaat-databeheerder moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als databeheerder en waaraan de databeheerder moet blijven voldoen om aangewezen te blijven als databeheerder, verwarrend zijn en, behalve indien daarvoor een rechtvaardiging kan worden geboden, onverenigbaar met de vrijheid van vestiging gewaarborgd bij artikel 49 VWEU en de dienstenrichtlijn. Nog volgens de Raad heeft de Vlaamse Regering feitelijk geen keuze tussen verschillende kandidaten bij de aanwijzing van de databeheerder, gezien de databeheerder door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij moet zijn aangesteld en een distributienetbeheerder op elk moment slechts een beroep kan doen op één werkmaatschappij gedurende de door de distributienetbeheerder bepaalde en door de VREG aanvaarde periode. Er wordt op gewezen dat de werkmaatschappij die als databeheerder wordt aangesteld ook onderworpen wordt aan een dubbele erkenning (als werkmaatschappij en als

databeheerder) en dat het onduidelijk is wat de gevolgen zijn voor de ene erkenning, indien de andere zou worden geweigerd.

Daarenboven wordt meer algemeen in het advies vastgesteld dat de selectie van de databeheerder nog minder open is dan de selectie van de distributienetbeheerders zelf, die slechts geldt voor een periode van twaalf jaar, en die minstens theoretisch nog de mogelijkheid laat dat nieuwe spelers zich zouden aanbieden als kandidaat-netbeheerders. Er wordt ook op gewezen dat de aangewezen kandidaat een inmenging in de interne organisatie en besluitvorming moet dulden, inclusief de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering.

Hieronder wordt het databeheersysteem uitgebreid toegelicht. Rekening houdende met de opmerkingen en vragen van de Raad van State zijn de ontwerpteksten ook verduidelijkt en aangepast waar nodig. Deze verduidelijkingen in de ontwerpteksten zelf worden hieronder in de besperking dan ook meteen meegenomen.

Vooreerst acht de Vlaamse Regering het uitermate noodzakelijk dat er steeds slechts **één databeheerder** voor Vlaanderen wordt aangewezen door middel van een vergunningstelsel, hetgeen omwille van dwingende redenen van algemeen belang gerechtvaardigd is.

Voor wat betreft het netbeheer heeft de Europese Unie benadrukt dat het essentieel is voor onder meer de openbare veiligheid en het welzijn van de burgers en dat dit extra beschermingsmaatregelen rechtvaardigt (Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG, overweging 25). Het databeheer van de gegevens afkomstig van de digitale meters, is zeer nauw verbonden met dit netbeheer. De databeheerder beheert zo bijvoorbeeld het toegangsregister en is de authentieke bron voor de gegevens die nodig zijn voor uitoefening van taken die intrinsiek gelinkt zijn met de distributie van elektriciteit en gas. Ook van de databeheerder dat gelinkt is aan dit distributienet mag dus worden geëist dat deze voldoet aan strenge vereisten, die het mogelijk maken om de openbare veiligheid en het welzijn – in het bijzonder de privacy – van de burgers te garanderen, in het bijzonder wanneer het gaat over dermate kritische infrastructuur.

Recent is de publieke opinie bovendien opgeschrikt door verhalen van buitenlandse aanbieders van sociale netwerksites die de data van hun gebruikers slecht beschermen, zodat deze te grabbel liggen voor derden en worden ingezet voor bedenkelijke doeleinden (vb. het Facebook/Cambridge Analytica – schandaal). Het Vlaamse Gewest wil een dergelijke situatie absoluut vermijden voor de data die afkomstig zijn van de digitale meters. Via de digitale meters, zal de databeheerder op termijn - bij wijze van spreken – toegang hebben tot alle Vlaamse woningen en bepaalde gedragspatronen kunnen afleiden uit hun energieverbruik. Het beheer van deze data is dan ook een uiterst delicate kwestie, die niet zomaar aan om het even wie kan worden toevertrouwd. Bovendien wees de CBPL hier ook reeds op (advies AD 07-2018 van 17 januari 2018).

De decreetgever heeft er daarom voor gekozen om een vergunningsstelsel in de zin van de dienstenrichtlijn in te voeren en een uitgebreide procedure in te stellen ten einde de garantie te kunnen bieden dat deze taak in vertrouwbare handen terecht komt. De rechtspersoon die wordt aangeduid zal dan opereren als "trusted third party".

Gelet op het voorgaande, is het dan ook gerechtvaardigd om één rechtspersoon te belasten met de bijzondere en exclusieve rechten die voortvloeien uit het decreet. De selectie van de databeheerder voldoet dan ook aan artikel 106 van het VWEU (advies RvS, afdeling Wetgeving, advies 62.977/3 van 20 maart 2018, para. 10 en 11).

De voorwaarde dat de databeheerder een werkmaatschappij moet zijn wordt inderdaad opgenomen als een noodzakelijke voorwaarde minstens bij de eerste aanwijzing voor tien jaar. Vandaag de dag wordt de meetactiviteit ook enkel uitgevoerd door (de werkmaatschappijen van) de netbeheerders. Omwille van deze verwevenheid van databeheer en netbeheer op het moment van inwerkingtreding van dit ontwerpdecreet is dit op heden dan ook meer dan gerechtvaardigd. Zoals hieronder uitgebreid wordt toegelicht heeft deze voorwaarde namelijk tot doel inwerkingtreding van dit decreet vlot te laten verlopen. Enkel op deze manier kan men komen tot een stabiel databeheersysteem bij inwerkingtreding van dit decreet.

Evenwel, een periodieke studie en een evaluatie garanderen samen een periodieke monitoring van het databeheersysteem en een monitoring van de behartinging van deze taak van algemeen belang. De studie wordt uitgevoerd door de VREG en vindt plaats elke vijf jaar. Dit zorgt voor een noodzakelijke, periodieke kosten-efficiëntie-check van deze monopolietaak. Dit heeft niet alleen betrekking op de kosten-efficiëntie niet binnen de databeheerder, maar ook ten op zichte van andere (mogelijke) databeheerders. Op basis hiervan kan de Vlaamse regering aanbevelingen tot verbeteringen formuleren. De resultaten van de studie worden meegenomen in de evaluatie. Gelet op de hierboven vermelde noodzaak om tot een stabiel databeheersysteem te komen bij de inwerkingtreding van dit decreet, zal de eerste evaluatie niet plaatsvinden na vijf jaar, maar na tien jaar. Daaropvolgend zal de evaluatie steeds om de vijf jaar zijn om korter op de bal te kunnen spelen.

Wanneer het resultaat van eerste evaluatie positief is, blijft de voorwaarde gelden. Wanneer het resultaat negatief is komt de decretale aanduidingsvoorwaarde te vervallen. Er zal een nieuwe databeheerder worden aangewezen, maar deze zal dan niet noodzakelijk de door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij zijn. Deze voorwaarde vervalt in ieder geval in 2038.

Het moet uiteraard ten allen tijden in rekening worden genomen dat deze voorwaarde geen vrijgeleide is. M.a.w. de zesde voorwaarde vervalt ook van zodra er één van de voorwaarden die een beëindiging van de aanwijzing oplegt, vervuld is. Deze zijn bijvoorbeeld: een significante wijziging in het aandeelhouderschap van de databeheerder of grove schending van de algemene verordening gegevensbescherming. De databeheerder zal evenwel steeds afdoende worden gehoord.

Verenigbaarheid met de Dienstenrichtlijn

In randnummer 11 van zijn advies van 20 maart 2018 heeft de Raad van State zijn bezorgdheid geuit over de conformiteit van de selectie van de databeheerder met de Richtlijn 2006/13/EG van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (hierna 'de Dienstenrichtlijn') (RvS, afdeling Wetgeving, advies 62.977/3 van 20 maart 2018, para. 10 en 11).

Vooreerst spreekt het niet voor zich dat de Dienstenrichtlijn in de huidige context van toepassing wel van toepassing is.

Art. 3(1) van de Dienstenrichtlijn bepaalt immers inhoudelijk dat sectoriële voorschriften (waaronder maar niet uitsluitend degene die in deze bepaling indicatief opgesomd zijn[10]) voorrang erop krijgen. Welnu, de uitrol van slimme meters wordt geregeld in sectoriële

[10] De Nederlandstalige versie van de Richtlijn is niet eenduidig. De Duitstalige versie bevestigt dat de opsomming indicatief en niet exhaustief is.

bepalingen. De uitrol is een mogelijkheid gelaten aan de lidstaten. Zijzelf mogen de invoering van slimme metersystemen "bevelen" (art. 3(11) van voornoemde Elektriciteitsrichtlijn 2009/72/EG), in welk geval zij strikte uitrolsmodaliteiten krijgen (art. 2 van bijlage 1, van voornoemde Elektriciteitsrichtlijn 2009/72/EG). In het bijzonder, "de lidstaten of de bevoegde overheid die zij aanwijzen waarborgen de interoperabiliteit van dergelijke metersystemen die op hun grondgebied worden ingevoerd en houden rekening met de toepassing van adequate normen en beste prakijken en het belang van de ontwikkeling van de interne markt voor elektriciteit" (ibid.). De voorschriften inzake de aanstelling van een databeheerder zijn adequate normen in het belang van de ontwikkeling van de interne markt voor elektriciteit. Het betreft een sectorale regeling, bepaald in de Elektriciteitsrichtlijn, die – als *lex specialis* - voorrang lijkt te hebben op de Dienstenrichtlijn.

Daarenboven stelt overweging (8) van de Dienstenrichtlijn het volgende: "*Het is passend dat de bepalingen van deze richtlijn betreffende de vrijheid van vestiging en het vrije verkeer van diensten alleen van toepassing zijn voor zover de betrokken activiteiten voor concurrentie opengesteld zijn, zodat zij de lidstaten niet verplichten diensten van algemeen economisch belang te liberaliseren of openbare inrichtingen die dergelijke diensten aanbieden te privatiseren, dan wel bestaande monopolies voor andere activiteiten of bepaalde distributiediensten op te heffen*". Welnu, vandaag de dag wordt de meetactiviteit uitgevoerd door de werkmaatschappijen van de netbeheerders. Zij hebben een monopolie op het grondgebied van de netbeheerder voor de rekening van wie zij optreden. Het feit dat meters digitaal zijn, is geen motief om de bestaande gereguleerde monopolies, gebonden aan het netbeheer, meteen te liberaliseren.

Dit huidige monopolie op de meetactiviteit en de verstrengeling met het netbeheer maken het noodzakelijk dat de taak van het databeheer en de taak van het netbeheer samen dienen te blijven minstens bij de eerste aanwijzing conform het gewijzigde decreet. Deze noodzaak wordt decretaal vertaald via de voorwaarde dat bij de eerste aanwijzing van tien jaar de databeheerder een door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij dient te zijn. Deze voorwaarde heeft tot doel inwerkingtreding van dit decreet vlot te laten verlopen en faciliteert een uiterst noodzakelijke geleidelijke overgang en dit gedurende de eerste tien jaar.

Er wordt evenwel voorzien in een vijfjaarlijkse studie om te garanderen dat deze monopolietaak op de meest kosten-efficiënte manier wordt uigeoefend. Op basis hiervan kan de Vlaamse regering aanbevelingen tot verbeteringen formuleren. Verder zorgt een periodieke evaluatie ook voor een monitoring van de werking van het systeem. De evaluatie neemt de resultaten van de hierboven vermelde studie mee. De eerste evaluatie vindt plaats na tien jaar (in 2028), vervolgens periodiek na vijf jaar.

Is de evaluatie na een eerste periode van tien jaar positief, blijft deze voorwaarde gelden. Is de evaluatie na tien jaar negatief, dan vervalt de zesde voorwaarde dat de databeheerder een door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij moet zijn. Deze voorwaarde vervalt in ieder geval in 2038.

De voorwaarde is natuurlijk geen vrijgeleide. Indien de aanwijzing vroegtijdig moet worden beëindigd omwille van redenen vermeld in het decreet of nader bepaalt via de uitvoeringsbepalingen, zal de databeheerder logischerwijze niet opnieuw een werkmaatschappij die door de distributienetbeheerders werd aangesteld kunnen zijn. Om dit te verduidelijken werd ook deze trigger voor het vervallen van de voorwaarde meegenomen in het decreet.

Op deze manier respecteert het decreet de huidige context waarin het decreet in werking zal treden, maar wordt de regelgeving "future-proof". Hierna wordt per artikel uiteengezet waarom.

Artikel 9, lid 1 van de Dienstenrichtlijn

Volgens artikel 9, lid 1 van de Dienstenrichtlijn mogen de lidstaten hun toegang tot en de uitoefening van een dienstenactiviteit niet afhankelijk stellen van een vergunningstelsel, tenzij aan drie voorwaarden (geen discriminerende werking, een dwingende reden van algemeen belang, geen minder beperkende maatregel mogelijk) is voldaan.

Rekening houdende met de aanpassing van het decreet voldoet de selectieprocedure van de databeheerder aan deze drie vereisten.

a) Geen discriminerende werking jegens de betrokken dienstverrichter

De Raad heeft in zijn advies bezwaren bij deze voorwaarde bij het concept dat alleen de kandidaat-databeheerder die door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij is aangesteld in aanmerking kan komen.

Degene die de vergunning ontvangt zal steeds aan de opgesomde voorwaarden dienen te voldoen. Het is niet discriminatoir dat de databeheerder onderworpen wordt aan een vergunningstelsel. Zoals hierboven en hieronder (zie b) aangegeven vervult de databeheerder een dermate gevoelige taak van algemeen openbaar belang die een controle ex ante verantwoordt.

Ten eerste is het vergunningstelsel opgebouwd uit objectieve criteria die decretaal en via uitvoeringsbesluiten zijn vastgesteld. Bij de gunning is de Vlaamse overheid gebonden door het gelijkheidsbeginsel.

De voorwaarde dat het aanduiden van de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij moet zijn, is gerechtvaardigd omwille van de redenen hierboven uiteengezet.

De eis dat de databeheerder op heden een werkmaatschappij van de distributienetbeheerders dient te zijn minstens bij de eerste aanwijzing, is bovendien een objectief criterium van onderscheid, meer bepaald de hoedanigheid bezitten van werkmaatschappij van de distributienetbeheerders, en niet afhankelijk van enige subjectieve interpretatie. Het is dus een objectief criterium van onderscheid.

De andere criteria van onderscheid zijn bovendien evenzeer pertinent in het licht van de door de decreetgever nagestreefde doelstellingen van openbare veiligheid en bescherming van het welzijn (en van een essentieel onderdeel hiervan, nl. de privacy) van de burgers.

De gevolgen van het verschil in behandeling zijn ten slotte niet disproportioneel in het licht van de nagestreefde doelstellingen van de maatregel. De openbare veiligheid en bescherming van het welzijn van de burgers verantwoorden dat enkel een "trusted third party", in aanmerking komt om databeheerder van gevoelige energiegegevens te worden. De openbare veiligheid en bescherming van het welzijn van de burgers verantwoorden evenzeer dat enkel een werkmaatschappij aangesteld door de distributienetbeheerders, in aanmerking komt om databeheerder van gevoelige energiegegevens te worden minstens bij de eerste aanwijzing.

b) Een dwingende reden van algemeen belang

De openbare veiligheid en bescherming van het welzijn (in het bijzonder de privacy) van de burgers zijn dwingende redenen van algemeen belang die verantwoorden dat er een

vergunningstelsel in de zin van de Dienstenrichtlijn wordt ingevoerd en dat niet zomaar om het even wie databeheerder kan worden.

c) Een minder beperkende maatregel is niet mogelijk

De decreetgever is van oordeel dat minder beperkende maatregelen om de openbare veiligheid en het welzijn (in het bijzonder de privacy) van de burgers te beschermen, niet mogelijk zijn. De technische complexiteit enerzijds en het belang van de data die de databeheerder wordt toevertrouwd anderzijds noopt ertoe dat er ex ante "slechts" één databeheerder verantwoordelijk wordt gesteld voor de uitoefening van deze taak in Vlaanderen.

We merken hierbij op dat ingevolge de opmerkingen in het advies van de Raad de voorwaarde inzake de hoedanigheid van werkmaatschappij duidelijker werd afhankelijk gesteld van een vijfjaarlijkse studie en een vijfjaarlijkse evaluatie; en dat er een beperking in de tijd wordt voorzien door de databeheerder voor tien jaar aan te wijzen, waarna opnieuw de aanwijzing moet gebeuren.

<u>Artikel 10 van de Dienstenrichtlijn</u>

De vereisten van artikel 10 van de Dienstenrichtlijn zijn eveneens vervuld.

Volgens dit artikel moet een vergunningstelsel zijn gebaseerd op criteria die beletten dat de bevoegde instanties hun beoordelingsbevoegdheid op willekeurige wijze uitoefenen. De criteria worden uiteengezet in artikel 10, lid 2 van de Dienstenrichtlijn.

De selectie van de databeheerder voldoet aan al deze criteria.

a) Niet-discriminatoir

Bij de selectie van de databeheerder is de overheid gebonden door het gelijkheidsbeginsel.

b) Gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang

Hierboven werd reeds uiteengezet dat de selectie van de databeheerder gerechtvaardigd is om een dwingende reden van algemeen belang.

c) Evenredig met die reden van algemeen belang

Hierboven werd reeds uiteengezet dat de selectie van de databeheerder evenredig is met die dwingende reden van algemeen belang, omdat er geen minder beperkende maatregel mogelijk is.

d) Duidelijk en ondubbelzinnig

De criteria waaraan de databeheerder moet voldoen, zijn duidelijk en ondubbelzinnig. De Raad van State meent dat enkele voorwaarden vermeld in het nieuwe artikel 4.1.8/3, §2 onduidelijk en dubbelzinnig zouden zijn. De eigenlijke voorwaarden waaraan de databeheerder moet voldoen, zullen echter nog verder worden uitgewerkt door de Vlaamse Regering in een uitvoeringsbesluit. Artikel 4.1.8/3 legt slechts de hoofdlijnen vast van de voorwaarden waaraan de kandidaat-databeheerder moet voldoen en deze worden verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering in een uitvoeringsbesluit. Duidelijkheid en ondubbelzinnigheid zal van voorwaarden zal vaststaan na het uitvoeringsbesluit.

e) Objectief

De selectie van de databeheerder is gesteund op objectieve criteria van onderscheid. Ten Deze worden in artikel 4.1.8/3, §2 opgesomd en zullen nog verder worden geconcretiseerd in het uitvoeringbesluit. Zie ook supra, artikel 9, a).

f) Vooraf openbaar bekendgemaakt

Dit decreet dat de digitale meters en de databeheerder invoert, zal vooraf openbaar worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

g) Transparant en toegankelijk

De criteria waaraan de databeheerder moet voldoen, zijn transparant en toegankelijk. Deze zijn opgelijst in decreet en worden verder uitgewerkt in het uitvoeringsbesluit. Ze geven geen aanleiding tot willekeur in hoofde van de Vlaamse Regering, die de databeheerder zal aanstellen. Deze zijn per definitie publiek. Verder procedure zal ook steeds in het Belgisch Staatsblad moeten worden gepubliceerd.

Artikel 11 en 12 van de Dienstenrichtlijn

Volgens de Raad van State moet de aanstelling van de databeheerder in de tijd worden beperkt, omdat er slechts één dienstverlener wordt geselecteerd. De Raad leidt dit af uit artikel 11 en 12 van de Dienstenrichtlijn, zoals geïnterpreteerd door het Hof van Justitie (RvS, afdeling Wetgeving, advies 62.977/3 van 20 maart 2018, para. 11).

Er wordt verwezen naar al de bovenstaande elementen die het toevertrouwen van het databeheer aan de werkmaatschappij minstens bij de eerste aanwijzing van tien jaar legitimeren.

De duur van de aanstellingen van de databeheerder zijn verder ook beperkt tot tien jaar. Deze termijn wordt ingeschreven in het ontworpen artikel 4.1.8/2 van het Energiedecreet.

De aanwezigheid van een regeringsafgevaardigde en statuutdatabeheerder

In randnummer 12 gaat de Raad dieper in op de aanwezigheid van een regeringsafgevaardigde in het bestuursorgaan van de databeheerder. In het advies wordt opgemerkt dat deze regeling op gespannen voet lijkt te staan met de vrijheid van vereniging en de vrijheid van ondernemen indien de databeheerder de vorm van een privaatrechtelijke vennootschap aanneemt.

Dit standpunt kan niet worden bijgetreden.

De aanwezigheid van een regeringsafgevaardigde in deze privaatrechtelijke persoon wordt gerechtvaardigd door een dwingende reden van algemeen belang, nl. de openbare veiligheid en bescherming van het welzijn (in het bijzonder de privacy) van de burgers en de monopoliepositie van de databeheerder. Deze dwingende reden van algemeen belang rechtvaardigt tevens een controle *ex ante* in de vorm van de schorsingsbevoegdheid van de regeringsafgevaardigde en de vernietigingsbevoegdheid van de minister.

Daarenboven is de aanwezigheid van een regeringsafgevaardigde geenszins onverenigbaar met de vorm van een privaatrechtelijke vennootschap. Meerdere vennootschappen die een taak van algemeen nut vervullen, zijn in een dergelijke toestand. Zo moeten bijvoorbeeld 2 regeringscommissarissen in de organen van Fluxys Belgium en Fluxys LNG kunnen zitten, zijnde naamloze vennootschappen van privaatrecht, in uitvoering van art. 8/3, §1/3 van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door

middel van leidingen. Dit geldt ook zo voor de organen van Elia (in uitvoering van artikel 9 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt).

De gereguleerde tarieven van de databeheerder

Gekoppeld aan eerdere opmerkingen stelt het advies in randnummer 13 dat het opleggen van **tarieven** een bijkomende beperking inhoudt van het vrij verkeer. Er moet bijgevolg een dwingende reden van algemeen belang kunnen worden aangevoerd om die beperking te verantwoorden en ze moet bovendien evenredig zijn met het ermee na te streven doel.

Zoals hierboven werd uiteengezet, heeft de decreetgever omwille van een dwingende reden van algemeen belang ervoor gekozen om het databeheer toe te vertrouwen aan een "trusted third party". Doordat er slechts één databeheerder zal zijn, ontstaat er een monopolie dat het risico meebrengt dat de databeheerder woekerprijzen zou aanrekenen voor het opvragen van data. Zoals de Raad van State zelf ook vaststelt (RvS, afdeling Wetgeving, advies 62.977/3 van 20 maart 2018, voetnoot 31), kunnen de tarieven worden gereguleerd om dit te vermijden.

Ontvlechting

Randnummer 14 uit het advies stelt dat de ontworpen regeling met betrekking tot de databeheerder, in lijn met artikel 9 van de energierichtlijnen, voldoende waarborgen lijkt te bevatten om te vermijden dat de volledige **ontvlechting** in het gedrang komt. Toch worden vraagtekens geplaatst bij artikel 13 van het voorontwerp (op heden artikel 14), dat een tijdelijke uitzondering – gedurende vijf jaar, maximaal driemaal verlengbaar met een jaar – invoert op het verbod om activiteiten te ontplooien op het vlak de productie van energie, voor activiteiten met betrekking tot de productie van thermische energie, en bij artikel 81 van het voorontwerp (op heden artikel 82) dat voor bestaande projecten die tijdelijkheid zelfs schrapt.

De richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG voorzien enkel in een ontvlechting op het vlak van elektriciteit en aardgas, maar niet wat betreft thermische energie. Desalniettemin wordt middels het voorliggende decreet ook bepaald dat in de regel de distributienetbeheerders uitgesloten zijn van activiteiten in zake de productie van energie in de brede zin, dus niet enkel aardgas of elektriciteit maar ook van thermische energie. Wat dit laatste betreft wordt in het kader van de bevordering van warmtenetten echter voorzien in een beperkte tijdelijke uitzondering. Het is dus allerminst de bedoeling om initiatieven te promoten die de ontvlechting - het scheiden van het functioneren van aardgasleidingen en elektriciteitsnetwerken van het verstrekken van gas of het produceren van energie – tegengaan. De regeling in het voorontwerp stelt duidelijk dat een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij, en hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, geen activiteiten kunnen ondernemen voor de productie van energie of participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van energie.

Zoals de Raad correct stelt dient er, desondanks deze richtlijnen niet van toepassing zijn op thermische energie, omzichtig worden omgesprongen met de ontplooiing van activiteiten in het kader van thermische energie door de distributienetbeheerders voor elektriciteit en gas. De Raad volgt deze zienswijze van de Vlaamse Regering. De uitzonderingen dienen verder gekaderd te worden in sommige projecten van warmte@vlaanderen waarbij niet uitsluitend gebruik gemaakt kan worden van bijvoorbeeld restwarmte maar ook een afzonderlijke warmteproductie noodzakelijk is. Warmte@vlaanderen is de samenwerkende vennootschap tussen netbeheerders Eandis en Infrax voor het beheer en de uitbating van warmtenetten. Waar op dit moment deze productie nog in handen is van de netbeheerders, wordt met deze tijdelijke uitzondering een overgangsperiode voorzien waarbij deze productie-eenheden kunnen overgedragen worden naar een andere partij. Het is voor de uitbating van het warmtenet immers noodzakelijk dat het blijvend gevoed kan worden door warmte. Een plotse stopzetting van

de productie-eenheid, indien niet onmiddellijk een overnemer kan gevonden worden, zou dan ook onvermijdelijk leiden tot een stopzetting van het project.

De opmerking van de Raad van State met betrekking tot het feit dat de opgewekte warmte niet mag worden gebruikt voor de opwekking van elektriciteit, in het bijzonder door warmtekrachtkoppeling, houdt geen rekening met het reeds bestaande regelgevende kader. Het wordt de netbeheerders immers enkel toegelaten om in die specifiek in het ontworpen artikel 4.1.8, §2 opgelijste gevallen tijdelijk thermische energie te produceren. Warmtekrachtkoppeling betreft echter de gelijktijdige opwekking in één proces van thermische warmte en elektrische of mechanische energie. Wanneer de WKK elektriciteit produceert, valt het gebruik van WKK-installaties evenwel onder het verbod dat reeds op heden conform artikel 4.1.8 van het Energiedecreet geldt. Ook na de wijzigingen aangebracht via dit decreet zal dit verbod wat betreft elektriciteitsproductie nog steeds volledig van kracht zijn, waardoor dergelijke WKK dan ook niet onder deze uitzondering voor thermische energie zal vallen. Behalve om het energieverbruik van de eigen gebouwen te dekken, kan er dan ook geen enkele activiteit worden ondernomen door de netbeheerders met betrekking tot WKK. Op deze wijze is de bezorgdheid van de Raad zodoende onverdiend.

De verenigbaarheid met de AVG

Tot slot wordt dieper ingegaan op de **verenigbaarheid met de AVG** in randnummers 15 tot en met 17. Het advies haalt een aantal punten aan waarbij de ontworpen bepaling niet of niet helemaal overeen zouden stemmen met de verordening. Volgens de Raad dient artikel 30 (op heden artikel 31) geschrapt te worden. In de eerste plaats wordt opgemerkt dat het niet aan de decreetgever staat om de gelding van een Europeesrechtelijke bepaling te bevestigen. Bijkomend wordt de boodschap die ervan uitgaat als dubbelzinnig ervaren. Het is voor de Raad niet duidelijk of de decreetgever van de AVG wil afwijken en in welke mate, dan wel integendeel wil bevestigen dat hij er helemaal niet van wil afwijken. Hoe dan ook zou er geen ruimte zijn om af te wijken van artikel 82 AVG (RvS, afdeling Wetgeving, advies 62.977/3 van 20 maart 2018, para. 15.1 – 16).

Het artikel van het voorontwerp werd aangepast naar aanleiding van het advies van de CBPL (supra) door het toevoegen van "onverminderd artikel 82 AVG". Het artikel in het ontwerpdecreet verschilt van artikel 82 AVG, met name omdat het een *foutloze* aansprakelijkheidsregeling bevat. Verder bepaalt dit artikel dat de databeheerder een schadevergoeding dient te betalen aan de betrokkene indien deze schade zou hebben geleden als gevolg van een inbreuk in verband met zijn persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 4,1) AVG die de databeheerder beheert, valideert, beveiligt en bewaart. Het is (zie "onverminderd") dus niet de bedoeling van de decreetgever af te wijken van de aansprakelijkheidsregeling die is voorzien in artikel 82 van de AVG. De decreetgever wil de situaties opvangen die niet worden gevat onder de AVG, bijvoorbeeld wanneer een datalek niet gepaard gaat met het niet naleven van de AVG en dit met een foutloze aansprakelijkheidsregeling.

In randnummer 17 wordt geadviseerd om ingeval de VREG ook dient toe te zien op de naleving van de AVG, de ontworpen regeling met betrekking tot de administratieve sancties (artikelen 76 tot 78 van het voorontwerp) overeen te stemmen met die van de verordening. De VREG houdt zoals hoger gesteld geen toezicht op de naleving van de rechtstreekse werking van de AVG (in de zin van artikel 51 en 52 AVG). In het ontworpen artikel 13.3.6 wordt bovendien aangegeven dat het gaat om de situatie waarin gegevens worden aangewend op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepallingen van het decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

C. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 2
Dit artikel wijzigt een aantal definities en voegt ook enkele nieuwe definities in artikel 1.1.3 van het Energiedecreet.

- Punt 1° definieert afgeleide persoonsgegevens als persoonsgegevens die afgeleid kunnen worden uit de persoonsgegevens die in het kader van dit decreet verzameld worden.
- Punt 2° voert een definitie van algemene verordening gegevensbescherming in
- Punt 3° definieert een analoge meter als een meter die op een elektromechanische manier energiestromen meet en registreert
- Onder punt 4° wordt een definitie ingevoerd van databeheerder. Deze definitie moet bijdragen aan het duidelijk onderscheid tussen de verschillende partijen die gegevens uit de digitale, elektronische en analoge meter verwerken. De databeheerder is de rechtspersoon die de digitale, elektronische en analoge meter rechtstreeks af- en uitleest. De databeheerder beheert, bewaart, beveiligt en verwerkt deze gegevens binnen de reikwijdte van zijn taken, en verleent toegang aan de partijen die daar overeenkomstig de bepalingen in het decreet recht toe hebben.
- Punt 5° wijzigt de benaming van slimme meter in die van digitale meter.
- Punt 6° voegt een definitie in voor elektronische meter. Naast analoge (Ferrarismeters) en digitale meters (zoals gedefinieerd in dit decreet), bestaan er ook nog digitale/elektronische meters die niet aan de functionaliteiten uit dit decreet voldoen en bijgevolg ook niet aan de beschrijving van bovenstaande definitie voldoen. Het gebrek aan een aparte definitie zou bijvoorbeeld tot gevolg hebben dat waar artikel 13 van dit ontwerpdecreet stelt dat de distributienetbeheerder digitale en analoge meters moet plaatsen, AMR meters niet door de distributienetbeheerder moeten worden geplaatst. Dit zijn namelijk digitale/elektronische meters die niet onder de hogervermelde definitie vallen.
- Punt 7° definieert het begrip ESCO als een natuurlijk persoon of rechtspersoon die in de inrichtingen of gebouwen van een netgebruiker energiediensten of andere maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie levert waarbij de terugbetaling van de investering gebeurt op basis van de terugverdientijd van de investering.
- Punt 8° definieert het begrip hoofdmeter. Het is de meter die als eerste meter op een toegangspunt is aangesloten en waarop andere submeters al dan niet kunnen worden aangesloten.
- Onder punt 9° wordt "databeheerder" toegevoegd in de definitie van marktpartij. Via die wijziging kan de VREG ad hoc inlichtingen vragen aan de databeheerder (cf. art. 13.1.2 Energiedecreet) om op die manier te kunnen nagaan of de databeheerder nog voldoet aan en handelt conform de voorwaarden in decreet en

besluit. Hetzelfde geldt voor aanbieder van energiediensten, die ook wordt toegevoegd aan de definitie.

- In punten 10°, 11°, 14° en 19° worden definities ingevoerd voor meetgegevens, persoonsgegevens, relationele gegevens en technische gegevens.
  Technische gegevens zijn onder meer gelinkt aan het net en de aansluiting hierop of van belang voor het meterbeheer zoals bijvoorbeeld het adres van de aansluiting, EAN nummer, merk, type, bouwjaar, kableringsschema, cosφ bij maximaal vermogen, laatste datum van keuring, ...
  Relationele gegevens zijn van belang voor de relatie netgebruiker-netbeheerder tot moment van realisatie van de aansluiting en soms langer voor de duur van de contractuele relatie zoals bijvoorbeeld aansluitingscontract, naam, adres, contactgegevens, juridische vorm, ondernemingsnummer, ...
  Meetgegevens zijn gegevens die uitgelezen worden uit de meter en die van belang kunnen zijn voor netbeheer, marktfacilitatie (facturatie), onderzoeksdoeleinden. Het gaat dan bijvoorbeeld om indexen en meterstanden, capaciteit, reactief en actief vermogen, afname/injectie, spanningsgegevens,....
- In punt 12° wordt de definitie van privacywetgeving opgeheven. De term "privacywetgeving" komt niet meer voor in het Energiedecreet. Het Energiedecreet werd immers aangepast om in overeenstemming te zijn met de algemene verordening gegevensbescherming die van toepassing is vanaf 25 mei 2018. Via punt 14° wordt de definitie van prosument toegevoegd, wat een wijziging van punt 1.1.3, 102° noodzaakt (13°).
- Punt 17° voert een definitie in van submeter. Dit is een meter die stroomafwaarts van de hoofdmeter opgesteld is en energiestromen in een beperkt deel van een energienetwerk kan meten en registreren.
- In punt 18° wordt in de definitie van tariefdrager het woord "distributienettarief" vervangen door de zinsnede "data- of distributienettarief gezien dit decreet ook datatarieven invoert.
- Punt 20° bepaalt dat de databeheerder en niet meer de netbeheerder het toegangsregister opstelt en beheert.

Artikel 3

Door het aanwijzen van één databeheerder verantwoordelijk voor de ondersteuning van gegevensuitwisseling op en gelinkt aan het Vlaamse distributienet is sprake van een dominante positie. Het is dan ook noodzakelijk dat deze speler onder de controle staat van de VREG. De wijzigingen in dit artikel maken het mogelijk dat de VREG controle kan uitoefenen op de databeheerder.

In art. 3.1.3, punt 1°, f) van het Energiedecreet wordt tussen de zinsnede "distributienetbeheerders," en de zinsnede "leveranciers," de zinsnede "databeheerder," ingevoegd; en aan punt 2° wordt de zinsnede ", en inclusief de databeheertarieven" toegevoegd. De wijzigingen in punt 3° zorgen er voor dat de bevoegdheid van de VREG wordt uitgebreid naar het bemiddelen in geschillen en beslechten van geschillen tegen de databeheerder.

Artikel 4

Met dit artikel wordt het goedkeuren van de tarieven voor databeheer en het vaststellen van de berekeningsmethodes hiervoor toegevoegd aan artikel 3.1.4, §2 van het Energiedecreet als één van de bijzondere bevoegdheden van de VREG. Ook wordt de VREG expliciet belast met het nauwgezet opvolgen van de voorwaarden waaraan de databeheerder moet voldoen en het rapporteren aan de Vlaamse Regering hierover.

Artikel 5

Door middel van een uitbreiding van artikel 3.1.4/2 van het Energiedecreet wordt de bevoegdheid van de VREG inzake geschillenbeslechting uitgebreid ten aanzien van de databeheerder.

Artikel 6
Het bestaande artikel 3.1.4/3 wordt uitgebreid zodat partijen die een klacht hebben tegen de databeheerder met betrekking tot diens verplichtingen uit hoofde van de titels IV, V, VI en de hoofdstukken I tot en met IV van titel VII van dit decreet of haar uitvoeringsbepalingen, het geschil schriftelijk ter beslechting kunnen voorleggen aan de VREG.

Artikel 7
Dit artikel voegt de databeheerder toe aan artikel 3.1.7, §1, 1°. Een mandaat van bestuurder van de VREG is onverenigbaar met iedere functie of activiteit ten dienste van de databeheerder.

Artikel 8
Wat betreft de bevoegdheid van de raad van bestuur van de VREG, waarvoor geen delegatie mogelijk is, wijzigt dit artikel het artikel 3.1.8, tweede lid van het Energiedecreet in die zin dat voor het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie wordt verwezen naar titel IV van dit decreet in plaats van afdeling XII van het Energiedecreet. Verder wordt verduidelijkt dat dit verbod op delegatie door de raad van bestuur van de VREG geldt voor het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie (5°) en tariefstructuur (6°) van zowel de tarieven met betrekking tot netbeheer als deze met betrekking tot het databeheer.

Artikel 9
Iedere functie of activiteit, al dan niet bezoldigd, ten dienste van de databeheerder is onverenigbaar met het uitoefenen van een functie als algemeen directeur of personeelslid van de VREG.

Artikel 10
De VREG duidt overeenkomstig artikel 3.1.13, §4 van het Energiedecreet een bedrijfsrevisor aan om de financiële toestand en de jaarrekeningen van de VREG te controleren alsook de regelmatigheid van de verrichtingen te constateren in de jaarrekeningen. Met dit artikel wordt toegevoegd dat deze bedrijfsrevisor geen functie mag vervullen bij de databeheerder.

Artikel 11
Gezien de digitale meter voor meer beschikbare data zorgt en dus ook het toegenomen belang van gegevensbescherming in dit kader, wordt de capaciteit tot naleven van een continu risicobeheersingssysteem voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen zoals bedoeld in artikels 32 tot 36 van de AVG toegevoegd aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.4, §2 van het Energiedecreet, waaraan een (kandidaat-)netbeheerder moet voldoen. Ook de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)elektriciteitsdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder en de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)aardgasdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder wordt als criterium toegevoegd. De toevoeging van deze bepalingen is evenwel niet van die aard dat de huidige aanduiding van de distributienetbeheerders *opnieuw* zou moeten plaatsvinden. Enkel wordt deze bepaling in lijn gebracht met het invoegen van de artikelen met betrekking tot de databeheerder door dit decreet en wordt een verduidelijking aangebracht naar aanleiding van vereisten die door de AVG van toepassing zullen worden op de distributienetbeheerders.

Artikel 12
Het beheer van een distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat een limitatieve lijst van taken die naar aanleiding van de oprichting van een databeheerder wijzigen.

Het bestaande artikel 4.1.6 van het Energiedecreet wordt ook vormelijk aangepast zodat er een onderscheid gemaakt wordt tussen het beheer van het distributienet en het plaatselijk vervoernet. Op het plaatselijk vervoernet blijft de beheerder van het plaatselijk

vervoernet immers verantwoordelijk voor het aflezen van meters en tellers en het daaraan verbonden databeheer.

Gezien de databeheerder ook zal instaan voor het databeheer van de gegevens uit de elektronische en analoge meters, moet de takenlijst van de DNB worden aangepast. Deze heeft immers niet meer de taak om de meters en tellers op de toegangspunten op zijn net af te lezen. Er wordt wel het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud en het herstellen behouden en het actief beheren enz. van de analoge en de digitale tellers en onder meer de dagelijkse contacten en software updates van digitale tellers evenals het mogelijk maken van het af- en uitlezen door de databeheerder wordt als taak toegevoegd.

Het beheer van het distributienet omvat een taak met betrekking tot beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van gegevens (§1, 12°). Naast de gegevens die hij van de databeheerder verkrijgt en die af- en/of uitgelezen worden door deze laatste van de verschillende meters, verwerkt de beheerder van het distributienet ook nog andere gegevens die niet van de meters af- en/of uitgelezen worden, zoals, onder andere, technische gegevens voor de identificatie van beveiligingskarakteristieken van het net, gebruikskarakteristieken van de aansluiting, identificatie van de opbouw en werking van het net en identificatie van de meetinrichting. Het kan ook gaan om de identificatie van netgebruikers binnen de aansluitrelatie met zijn netbeheerder. Deze gegevens worden opgesomd in de Technische Reglementen (zie artikel 62 van dit decreet).

In geval de netbeheerder in kader van zijn sociale openbaredienstverplichtingen optreedt als sociale leverancier maakt hij ook gebruik van relationele gegevens. Deze gegevens identificeren die netgebruikers die door de netbeheerder beleverd worden. Deze gegevens worden niet in deze opsomming opgenomen omdat de netbeheerder dan handelt als een leverancier, en valt deze voor wat betreft de rechtsgrond voor dataverlening onder dezelfde voorwaarde waaraan ook commerciële leveranciers bij levering moeten voldoen (zie de artikels 38 en 41 van dit ontwerpdecreet).

In dit kader moet worden opgemerkt dat de distributienetbeheerder steeds de nodige gegevens die hij verkregen heeft in zijn opdracht als netbeheerder en ook noodzakelijk zijn voor de databeheerder - bv. informatie over de geplaatste meters en kenmerken van het net - moet verstrekken aan de databeheerder zodat die op correcte wijze zijn taakstelling kan uitvoeren.

Artikel 13
In dit artikel worden de modaliteiten voor beroep op een derde ingeschreven. In het licht van nieuwe ontwikkelingen en gelet op het belang inzake gegevensbescherming wordt het bestaande art 3.1.11 van het Energiebesluit op niveau van het decreet gebracht. Dat artikel wordt opgesplitst in een bepaling t.a.v. de netbeheerders (dit artikel) en een bepaling t.a.v. de databeheerder (zie artikel 23).

Artikel 14
Door de vervanging van artikel 4.1.8, §2 van het Energiedecreet wordt eenduidig gesteld dat een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij en hun dochtervennootschappen met rechtspersoonlijkheid geen activiteiten kunnen ondernemen inzake de productie van energie (elektriciteit, gas, warmte, waterstof, enz.). Verder kunnen ze ook niet participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van energie. Het gelijk speelveld tussen de marktpartijen mag niet worden verstoord.

Dit verbod verhindert de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen met rechtspersoonlijkheid evenwel niet te voorzien in eigen energievoorziening, zoals bijvoorbeeld door middel van het plaatsen van zonnepanelen of een zonneboiler of het gebruik van micro-WKK.

In afwijking van het eerste lid kunnen een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, wel activiteiten ondernemen voor de productie van thermische energie (i.e. warmte of koeling) of participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van thermische energie (i.e. warmte of koeling) voor zover deze activiteit tijdelijk is, bijvoorbeeld wanneer er tijdens de opstart geen andere partner kan worden gevonden.

De maximale tijdsperiode waarbinnen de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, dergelijke activiteiten alsnog kunnen ondernemen bedraagt vijf jaar. Deze termijn van vijf jaar kan evenwel op basis van een grondig onderbouwde motivatie maximaal driemaal met 12 maanden verlengd worden. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels aangaande de uitvoering van deze uitzondering. Het is evenwel belangrijk dat de tijdelijkheid van de opname van productie afhankelijk is van project tot project en op een case-by-case basis dient te worden beoordeeld.

In artikel 82 van het ontwerpdecreet wordt voorzien in een overgangsbepaling om de reeds aangegane engagementen door de distributienetbeheerders niet in het gedrang te brengen.

Ten slotte dient te worden opgemerkt dat een samenwerkingsverband, bijvoorbeeld onder de vorm van een tijdelijke handelsvennootschap, waarbij de distributienetbeheerder instaat voor de uitbating van het warmte- of koudenet en een andere rechtspersoon, die geen distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen met rechtspersoonlijkheid is, instaat voor de productie van thermische energie, door dit artikel niet wordt uitgesloten. Dergelijke samenwerkingsverbanden bezitten namelijk geen rechtspersoonlijkheid.

Artikel 15
Dit artikel voegt een nieuwe afdeling in: Afdeling III/1. Aanwijzing van de databeheerder

Artikel 16
In deze nieuwe afdeling wordt een artikel ingevoegd dat stelt dat de Vlaamse Regering op voorstel van de minister en na advies van de VREG een rechtspersoon aanwijst die belast wordt met het databeheer voor een periode van tien jaar.

De verzameling gegevens die deze rechtspersoon verzamelt en beheert, wordt beschouwd als de meest volledige en kwalitatief hoogstaande bron van gegevens (authentieke bron).

De databeheerder zal de categorieën van gegevens (meetgegevens, technische gegevens en relationele gegevens, die allen persoonsgegevens kunnen bevatten) af- en uitlezen van de digitale, elektronische en analoge meters. De databeheerder zal optreden als verwerkingsverantwoordelijke ten aanzien van de betrokkenen in de context van zijn taken zoals uiteengezet onder artikel 22.

De databeheerder zal toegang verschaffen tot deze gegevens aan de verschillende (markt)partijen zoals uiteengezet in artikel 38. Deze (markt)partijen zullen op hun beurt de gegevens gebruiken als verwerkingsverantwoordelijke voor hun eigen doeleinden in de context van hun eigen taken zoals uiteengezet in de artikels 40-46 van het decreet.

Zowel de databeheerder als de andere (markt)partijen die gegevens verwerken moeten de bepalingen van de algemene verordening gegevensbescherming respecteren.

Artikel 17
Dit artikel voegt een nieuw artikel 4.1.8/3 in het Energiedecreet in, dat aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid delegeert om volgende zaken te bepalen: 1° de voorwaarden waaraan een kandidaat-databeheerder moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als databeheerder en waaraan de databeheerder moet blijven voldoen om aangewezen te

blijven als databeheerder; 2° de voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder;
3° de procedure voor een vijfjaarlijkse evaluatie van de werking van de databeheerder, inclusief de procedure die nageleefd moet worden bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder na negatieve evaluatie en de procedure tot aanduiding van een nieuwe databeheerder op dat moment; 4° de procedure die nageleefd moet worden bij de aanwijzing van de databeheerder, alsook bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder. Bij het vastleggen van deze voorwaarden dient de Vlaamse Regering advies te vragen aan de VREG. Daarbij legt het artikel een aantal krijtlijnen vast voor deze voorwaarden die in een uitvoeringsbesluit verder zullen worden geconcretiseerd. Het gaat onder meer om de technische, organisatorische en financiële capaciteit – inclusief het beschikken over een ondernemingsplan dat door de VREG wordt gecontroleerd - , de professionele betrouwbaarheid, de bestuurs- of juridische autonomie ten aanzien van de netbeheerder, de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid ten aanzien van de leveranciers, aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest, en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn, en de capaciteit tot naleven van de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden (zie artikel 47 van dit decreet) voor een continu risicobeheersingssysteem zoals bedoeld in artikels 32 tot 36 van de AVG.

Het databeheer is, hoewel onlosmakelijk verbonden met het netbeheer, op zichzelf echter een aparte taak naast de taak van het netbeheer, en maakt dan ook geen deel uit van het strikt Europeesrechtelijk gereguleerd kader. De rol van de VREG is dan ook beperkt tot toezicht en uitvoering van de door de decreetgever en Vlaamse Regering vastgelegde vereisten.

Het huidige monopolie op de meetactiviteit en de verstrengeling met het netbeheer maken het noodzakelijk dat de taak van het databeheer en de taak van het netbeheer samen blijven op het moment van inwerkingtreding van het decreet. Deze noodzaak wordt decretaal vertaald via de voorwaarde dat minstens bij de eerste aanwijzing van tien jaar de databeheerder een door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij dient te zijn. Deze voorwaarde vertrekt vanuit de feitelijke realiteit dat de distributienetbeheerders op dit moment de meest aangewezen "trusted third party" zijn om de taak van databeheer uit te voeren en dit via een werkmaatschappij die door hen gezamenlijk werd aangeduid. Bovendien heeft deze voorwaarde tot doel inwerkingtreding van dit decreet vlot te laten verlopen en faciliteert een uiterst noodzakelijke geleidelijke overgang. Enkel op deze manier kan men komen tot een stabiel databeheersysteem bij inwerkingtreding van dit decreet.

Er wordt evenwel voorzien in een periodieke monitoring van dit databeheerder en het databeheersysteem. Decretaal worden hiervoor de nodige kapstokken vastgelegd door middel van een vijfjaarlijkse studie en vijfjaarlijkse evaluatie ingeschreven.

De studie heeft als primair doel om de kosten-efficiëntie van het systeem van databeheer te monitoren en periodieke een benchmarking te doen. Dit heeft niet alleen betrekking op de kosten-efficiëntie binnen de databeheerder, maar ook ten op zichte van andere (mogelijke) databeheerders. Het is daarbij belangrijk dat de kosten-efficiëntie van het gehele systeem (inclusief Atrias) in rekening wordt genomen, om de gemaakte opstartkosten en bestaande synergievoordelen mee te nemen. Op basis hiervan kan de Vlaamse regering aanbevelingen tot verbeteringen formuleren.
De evaluatie neemt steeds de resultaten van de studie in rekening.
De eerste evaluatie zal plaatsvinden na tien jaar, en dus op het einde van de eerste aanwijzingsperiode. Dit om een voldoende stabiel databeheersysteem te kunnen opzetten bij inwerkingreding van het gewijzigde decreet.

De resultaten van de evaluatie staan rechtstreeks in verband met de zesde voorwaarde. Is de evaluatie positief, dan blijft de zesde voorwaarde gelden. Is de evaluatie negatief dan

vervalt de zesde voorwaarde. Hierdoor zal er een open aanwijzing zijn. De voorwaarde vervalt in ieder geval in 2038.

Deze voorwaarde kan logischerwijze ook niet worden behouden als de aanwijzing moet worden beëindigd omwille van de redenen die het decreet oplegt (zie paragraaf 4).

Het artikel legt verder de minimale voorwaarden vast waaraan de studie moet voldoen, alsook de vijfjaarlijkse evaluatie.

Wannneer het databeheer wordt toegewezen aan een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij, moet er ten allen tijde voldaan zijn aan eisen van bestuurs- en juridische autonomie. De voormelde autonomie houdt echter niet in dat eenzelfde rechtspersoon niet kan optreden of worden aangesteld voor het uitvoeren van taken met betrekking tot zowel netbeheerd als databeheer. In het licht van de aangekondigde fusie van de werkmaatschappijen Eandis en Infrax tot één werkmaatschappij Fluvius kan deze autonomie kan toch bereikt worden door het inbouwen van "Chinese walls".

Ten einde de autonomie van het databeheer op dat moment te garanderen, worden duidelijke "Chinese walls" vastgelegd ten einde de bestuursautonomie van het databeheer binnen die rechtspersoon te garanderen. Deze Chinese walls worden nog verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering. Die autonomie zal dan betrekking hebben op bijv. de technische (bijv. encryptie van gegevens en verwijderen van gegevens na bewaarperiode), en organisatorische (bijv. scheiden van gegevens: diegene die geen toegang nodig hebben geen toegang geven, twee verschillende mensen deel van code geven (vb. e-ID)) autonomie. Hieraan dient de databeheerder hoe dan ook te voldoen aangezien dit een plicht is onder de AVG en zowel de databeheerder als netbeheerder onderworpen zijn aan deze regels. Bovendien wordt er ook voorzien in een juridische maatregel bij het verkeerd aanwenden van de gegevens (zie artikel 31 en 78 van dit decreet). Zo wordt er een evenwicht gezocht tussen veiligheid en privacy enerzijds en efficiëntie anderzijds.

Artikel 18

Dit artikel voegt een nieuw artikel 4.1.8/4 in het Energiedecreet in. Dit artikel verduidelijkt de voorwaarden wanneer het databeheer wordt waargenomen door een door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij. Om de autonome werking van de databeheerder in dat geval te garanderen, wordt decretaal bepaald dat de databeheerder over een binnen de werkmaatschappij opgericht bestuursorgaan dient te beschikken dat belast is met het beheer van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen die aan het databeheer toekomen. Dit houdt in dat de beslissingen m.b.t. deze specifieke taken met betrekking tot het databeheer worden toegewezen aan een binnen de rechtspersoon specifiek hiervoor op te richten apart bestuursorgaan. Dit bestuursorgaan is een onderdeel van de werkmaatschappij en moet worden ingebed in de statuten van deze rechtspersoon, maar is geen aparte of nieuwe raad van bestuur.

Er wordt tevens bepaald dat de databeheerder dient te beschikken over afzonderlijk personeel dat de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen die aan het databeheer toekomen uitvoert, zoals het uitlezen en aflezen van de meters, en geen andere activiteiten, taken en verplichtingen verricht of uitoefent voor de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder dan die toekomen aan het databeheer. Hiervoor dienen de statuten te bepalen dat zij rapporteren aan het databestuursorgaan. Dit heeft dus geen betrekking op bijvoorbeeld de HR-activiteiten of de schoonmaakactiviteiten. Noch heeft dit tot het gevolg dat er verplicht andere personeelsstatuten moeten te worden opgemaakt. Verder wordt ook voorzien in afzonderlijke rekeningen met betrekking tot het databeheer. In de afzonderlijke rekeningen mogen geen andere activiteiten worden

opgenomen dan degene die betrekking hebben op de databeheeractiviteiten. Het controleverslag wordt door deze revisor ook bezorgd aan de revisor die de jaarrekening van de werkmaatschappij controleert. Deze aanvulling is noodzakelijk opdat de revisor verantwoordelijk voor de jaarrekening van de maatschappij een attestering over de jaarrekening van de maatschappij kan geven zonder zelf ook de rekeningen van de activiteit te controleren Er wordt voorzien in afzonderlijke externe juridische adviseurs voor wat betreft de databeheeractiviteiten. Tot slot wordt voorzien in operationeel gescheiden IT-systemen. Externe medewerkers die aangetrokken worden voor de uitbating van voormelde operationeel gescheiden IT-systemen mogen enkel werken hieraan, dus enkel aan dit deel van het operationeel gescheiden IT-systeem dat betrekking heeft op het databeheer.

Het bestuursorgaan telt maximaal zes leden, waarvoor een aantal onverenigbaarheden worden opgesomd. Weliswaar wonen de CEO van de werkmaatschappij en de voorzitter van de raad van bestuur van de werkmaatschappij de vergaderingen van het bestuursorgaan bij met raadgevende stem. Ook voor de personeelsleden van de databeheerder worden onverenigbaarheden opgenomen. Weliswaar is kan er één personeelslid van de databeheerder zetelen in het Managment Comité, dit om een gelijke werking van de rechtspersoon te garanderen met betrekking tot personeelsbeleid.

Het autonome bestuursorgaan neemt beslissingen inzake de activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer. Er wordt voorzien dat de notulen met betrekking tot de beslissingen van de raad van bestuur van de werkmaatschappij aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer binnen drie dagen na de betrokken vergadering worden toegezonden aan de regeringsafgevaardigde. Zij worden pas uitvoerbaar als de termijn voor de regeringsafgevaardigde om beroep in te dienen bij de minister, verstreken is en deze geen beroep heeft ingediend. Indien de notulen van de beslissingen niet binnen de drie dagen worden toegezonden aan de regeringsafgevaardigde, begint de termijn om beroep in te stellen vanaf het moment dat hij kennis krijgt van deze beslissing.

Tevens wordt een verbod op instructies vanwege de raad van bestuur en de overige organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder aan de leden van het in artikel 19 bedoelde bestuursorgaan of de personeelsleden van de databeheerder met betrekking tot de dagelijkse bedrijfsvoering of individuele besluiten voor het databeheer vastgelegd. Om een gelijke werking van de rechtspersoon te garanderen met betrekking tot personeelsbeleid, wordt evenwel een uitzondering voorzien voor het Management Comité. De personeelsleden in één rechtspersoon rapporteren ook aan het Managment Comité. Zoals hoger vermeld bevat het Management Comité een personeelslid van de databeheerder die instructies kan geven. Rekening houdende met de noodzaak aan Chinese Walls kunnen deze instructies evenwel geen betrekking hebben op specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer.

Daarnaast wordt er voorzien dat de databeheerder en de personeelsleden van de databeheerder die zijn aangesteld als functionaris voor gegevensbescherming bij de uitvoering van de aan hen en aan de databeheerder in het kader van de algemene verordening gegevensbescherming opgelegde verplichtingen geen directe instructies van de organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, de Vlaamse overheid of van de publieke of particuliere rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/7 tot en met 4.1.22/13, kunnen ontvangen. Op die manier wordt naleving gegarandeerd van art 38.3 AVG en het waarborgen van het onafhankelijk databeheer van de authentieke bron. De "interne" onafhankelijkheid van de DPO wordt geregeld in artikel 38.3 van de AVG, dat rechtstreekse werking heeft.

Er wordt bepaald dat de databeheerder dient te beschikken over zijn eigen middelen om autonoom te kunnen functioneren en dat de verschillende gegevens waarover de databeheerder beschikt in uitoefening van zijn taken afgeschermd dienen te worden

binnen de werkmaatschappij, tenzij de uitwisseling gebeurd conform de bepalingen in Afdeling IX, Onderafdeling II van het Energiedecreet.

Een duidelijk uitgangspunt van de artikelen 17 t.e.m. 19 artikel is een afdoende zelfstandig, neutraal en centraal beheer van persoonsgegevens door de databeheerder met het oog op het verzekeren van de gegevensbescherming zoals door de AVG opgelegd wordt. Een grove schending van deze verordening is tevens een grond tot beëindiging van de aanwijzing (zie artikel 17).

Artikel 19
Dit artikel voegt een nieuw artikel 4.1.8/5 in het Energiedecreet in, dat stelt dat in het bestuursorgaan van de databeheerder, en in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is in het bestuursorgaan van de databeheerder zoals, vermeld in artikel 4.1.8/4, § 1, 1°, een onbezoldigde regeringsafgevaardigde zetelt met raadgevende stem, aangesteld en afgezet bij besluit van de Vlaamse Regering op voordracht van de minister. De regeringsafgevaardigde voldoet eveneens aan de voorwaarden, vermeld in het artikel 4.1.8/3, §2, 3° en 4°. Hij wordt uitgenodigd op alle vergaderingen van dit bestuursorgaan en wordt op dezelfde manier als de leden ervan tijdig in kennis gesteld van de dagorde en alle bijhorende documenten. De regeringsafgevaardigde houdt toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van de databeheerder met hetgeen bepaald is door of krachtens de artikelen 4.1.8/3, 4.1.8/4, 4.1.8/5, 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5, 4.1.22/6 van het Energiedecreet, de regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens, de statuten van de databeheerder of in het geval dat de databheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is op de statuten van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder voor zover betrekking op het databeheer in zijn algemeenheid en het ondernemingsplan van de databeheerder, en hij brengt op regelmatige basis hierover verslag uit aan de minister.

De algemene regels aangaande regeringsafgevaardigden (algemene aanstellingsvoorwaarden en -procedure, algemene onverenigbaarheden, informatie en verslagplicht richting bevoegde minister,...) als vermeld in Hoofdstuk 3 van het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector zijn op de regeringsafgevaardigde, vermeld in dit artikel, van overeenkomstige toepassing.

De Regeringsafgevaardigde is belast met het toezicht op de naleving van de wettelijkheid en de regelmatigheid van de beslissingen van het bestuursorgaan. Tegen elke beslissing van het bestuursorgaan van de databeheerder of in het geval de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is ook tegen elke beslissing van de raad van bestuur van de aangeduide werkmaatschappij , waarvan hij meent dat die strijdig is met de verplichtingen die bv. door of krachtens het Energiedecreet worden vastgesteld dient de regeringsafgevaardigde beroep in bij de bevoegde minister. Dit beroep wordt met redenen omkleed. Het wordt uitgeoefend binnen de vijf dagen. Deze termijn gaat in op de dag van de vergadering waarop de beslissing genomen werd, als de regeringsafgevaardigde daarop regelmatig uitgenodigd werd, en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop de beslissing aan hem werd betekend, of bij gebrek daaraan, de dag waarop hij van de beslissing kennis heeft gekregen. Van dit beroep wordt binnen dezelfde termijn kennis gegeven aan de respectievelijk het bestuursorgaan of in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is de raad van bestuur van de databeheerderwerkmaatschappijwerkmaatschappij. De uitvoering van de beslissing wordt door het beroep geschorst. De minister kan de nietigverklaring van de beslissing uitspreken binnen de tien dagen. Deze toezichtmogelijkheid staat eventuele andere toezichtacties (bijv. door de regulator, of in het kader van het decreet lokaal bestuur) niet in de weg.

Artikel 20
Dit artikel voegt een nieuwe afdeling in "Afdeling III/2. Activiteiten van de databeheerder".

Artikel 21
In afdeling III/2 wordt een onderafdeling ingevoegd "Onderafdeling I. Databeheer".

Artikel 22
Dit artikel voegt een nieuw artikel 4.1.8/6 in het Energiedecreet in, dat limitatief de taken definieert die het databeheer omvat:
1° het af- en uitlezen van de digitale, elektronische en analoge meters en tellers op de toegangspunten op het distributienet voor:
a) allocatie, reconciliatie en facturatie in het kader van de aankoop en verkoop van elektriciteit en aardgas;
b) het aanbieden van energiediensten door een derde na expliciete en geïnformeerde toestemming van de afnemer;
c) netbeheer en operationele veiligheid;
2° het beheren van het toegangsregister;
3° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische, relationele en meetgegevens, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet zoals vermeld in art. 4.1.6;
4° de bepaling en de validering van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op de distributienetten;
5° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoerondernemingen en de beheerder van het plaatselijk vervoernet voor de uitoefening van de taken van de distributienetbeheerder in het kader van netbeheer en operationele veiligheid;
6° het faciliteren van de ontwikkeling van innovatieve diensten en producten als dat conform de regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens is;
7° het verstrekken van de nodige gegevens aan de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers, de VREG en de aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, aggregatoren, voor het vervullen van hun taken of om de energiemarkt te faciliteren en dit op een evenwaardige manier;
8° het verstrekken van de nodige gegevens aan overheden voor het uitoefenen van hun taak, zoals bijvoorbeeld aan het VEA;
9° het verstrekken van geanonimiseerde gegevens noodzakelijk voor wetenschappelijk onderzoek;
10° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder in het kader van zijn rol als sociale leverancier.

Artikel 62 van ditzelfde decreet bepaalt dat de nadere modaliteiten van bovenstaande taken in de technische reglementen worden bepaald.
De databeheerder is ook verantwoordelijk voor het verzekeren dat de betrokkenen de rechten die zij hebben in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens op grond van de AVG, kunnen uitoefenen.

Bij de nood aan een onderlinge regeling tussen verwerkingsverantwoordelijken zoals voorzien door artikel 26.1 van de AVG wordt het initiatief voor de regeling bij de databeheerder gelegd.

Het artikel voegt verder in dat de Vlaamse Regering aan de databeheerder bijkomende taken en openbaredienstverplichtingen kan opleggen met betrekking tot zijn dienstverlening aan onder andere netbeheerders, producenten, leveranciers en leveranciers van commerciële energiediensten en afnemers.

Deze laatste mogelijkheid wordt op basis van het advies van de VREG van 6 april 2017 ingevoerd. Het lijkt de regulator immers aangewezen dat in specifieke gevallen die dienen om de energiemarkt te faciliteren via een gereguleerd proces er toch een databeheerder is die de submeetgegevens uitleest, valideert en ter beschikking stelt aan de daartoe gemandateerde

marktpartijen. In haar advies staat de VREG dan ook een gedifferentieerde aanpak voor met betrekking tot enerzijds private submeters die volledig aan de commerciële markt worden overgelaten en anderzijds submeters waarvan de submeetgegevens worden gebruikt voor gereguleerde processen. Om de submeetgegevens van die submeter voor deze specifieke, gereguleerde processen te kunnen uitlezen, moet de databeheerder voorzien in een aantal "*submetingoplossingen*" die voldoen aan de bepalingen van de technische reglementen en waaruit de netgebruiker kan kiezen, maar die ook hun eigen tarifaire effecten met zich meebrengen. Het wordt aan de Vlaamse Regering overgelaten om de taakstelling met betrekking tot deze submeting te concretiseren.

Artikel 23
In dezelfde onderafdeling worden ook de modaliteiten voor beroep op een derde ingeschreven vergelijkbaar met artikel 13 voor de netbeheerders. Het valt op te merken dat overeenkomstig de AVG bijzondere contractuele bepalingen moeten opgenomen worden indien een verwerkingsverantwoordelijke (zoals de databeheerder) de verwerking van persoonsgegevens wil laten uitvoeren door een derde (die dan zal optreden als "verwerker" in de zin van de AVG).

Artikel 24
Dit artikel voegt een nieuwe onderafdeling in "Onderafdeling II. Commerciële activiteiten door de databeheerder".

Artikel 25
Conform de conceptnota mag de databeheerder de gecollecteerde data die hij verkrijgt bij de uitoefening van zijn taken vermeld in artikel 4.1.8/6 en 4.1.8/7, niet gebruiken om commerciële diensten aan te bieden. Behalve de tarieven die zijn bepaald in Afdeling XIII, ontvangt de databeheerder geen andere inkomsten die rechtstreeks of onrechtstreeks worden gegenereerd door de technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens waar hij via zijn activiteiten toegang toe heeft.

Artikel 26
In dit artikel wordt de databeheerder en zijn werkmaatschappij toegevoegd aan de titel van afdeling IV: "Afdeling IV. Vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen, opgelegd aan de netbeheerder, diens werkmaatschappij en de databeheerder".

Artikel 27, 28 en 29
Wat de vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen betreft, worden de bepalingen opgelegd aan de netbeheerder en diens werkmaatschappij uitgebreid naar vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen, opgelegd aan de netbeheerder, diens werkmaatschappij en de databeheerder.

Artikel 30
Met dit artikel wordt een afdeling IV/2 ingevoegd, "Vergoedingsplichten van de databeheerder"

Artikel 31
Dit artikel bepaalt dat de databeheerder een schadevergoeding dient te betalen aan de betrokkene indien deze schade zou geleden hebben als gevolg van een inbreuk in verband met zijn persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 4,1) AVG die de databeheerder beheert, valideert, beveiligt en bewaart. Het is aan de betrokkene om de geleden schade te begroten. De databeheerder kan de uitbetaalde schadevergoeding verhalen op de partij die de inbreuk heeft gepleegd.

De CBPL wees erop in haar advies nr. 07/2018 dat rekening moet gehouden worden met het recht op schadevergoeding van de betrokkene onder artikel 82 AVG in geval van inbreuk op de AVG. De AVG gaat ingeval van een inbreuk uit van een "volledige en daadwerkelijke vergoeding" (artikel 146 AVG) van de "gehele schade" (artikel 82.5 AVG).

De schadevergoeding is daarbij niet beperkt tot de databeheerder maar van toepassing op elke verwerkingsverantwoordelijke. Op advies van de CBPL wordt in dit artikel verduidelijkt dat deze schadevergoeding geldt "onverminderd de toepassing van artikel 82 AVG".

Deze toevoeging betekent evenwel niet dat een betrokkene twee keer vergoed kan worden voor dezelfde inbreuk.

Het Belgische aansprakelijkheidsrecht steunt op het klassieke foutbegrip. Daarbij is het uitgangspunt: wie schade veroorzaakt door foutief handelen, moet deze schade vergoeden. Voor de toepassing van de foutaansprakelijkheid (artikel 1382 e.v. van het Burgerlijk Wetboek) is dus vereist dat er schade is die het gevolg is van een toerekenbare fout, en dat het causaal verband tussen fout en schade bewezen is. Vaak blijkt echter het bewijs van de fout in hoofde van de databeheerder moeilijk te leveren door de betrokkene als schadelijder. En zonder dit bewijs, is er helemaal geen (fout)aansprakelijkheid. Het ontwerp van decreet voert daarom een aantal vergoedingsplichten in hoofde van de databeheerder in op basis van een objectieve aansprakelijkheid. Waar sprake is van objectieve aansprakelijkheid van de databeheerder heeft het loutere voordoen van de situatie de plicht tot betaling van de vergoeding voor gevolg. De al dan niet foutieve handeling van de databeheerder als oorzaak is dus niet relevant. De betrokkene dient enkel de schade en het oorzakelijk verband tussen de inbreuk en de schade aan tonen.
Wat de bevoegdheidsrechtelijke elementen betreffen, wordt verwezen naar de toelichting bij het decreet van 20 december 2013 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aansprakelijkheid van netbeheerders (Parl. St., Vlaams Parlement, 2013-2014, nr. 2291/1, p. 13-16) die ook hier van overeenkomstige toepassing is en waarbij volledig wordt aangesloten."

Artikel 32
Met dit artikel wordt het opschrift van afdeling IX "Slimme meters" vervangen door "Meters en meetgegevens".

Artikel 33
Dit artikel voert een onderafdeling in "Onderafdeling I. Plaatsing en functionaliteiten van de digitale meter"

Artikel 34
Dit artikel definieert bij welke netgebruikers met een laagspanningsaansluitingen < 56 kVA een digitale meter verplicht geplaatst dient te worden door de netbeheerder. Dit is met name:
1° bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie;
2° bij verplichte metervervanging;
3° bij installatie van nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVa;
4° bij vervanging van bestaande actieve budgetmeters en plaatsing van nieuwe budgetmeters. De plaatsing van nieuwe budgetmeters omvat inclusief bestaande niet-actieve budgetmeters die "geheractiveerd" moeten worden.;
5° bij bestaande prosumenten;
6° bij vervanging van de meters die geplaatst werden in het proefproject slimme meters en in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders;
7° op verzoek van de netgebruiker
De kostenbatenanalyse die in het kader van de uitrol van digitale meters werd uitgevoerd toonde aan dat de grootste baten te halen zijn bij een gefaseerde volledige uitrol. Op die manier kan het meest efficiënt bijvoorbeeld de operationele veiligheid van het net gegarandeerd worden of een uniform systeem opgezet worden voor het uit- en aflezen van meters.
De verplichte plaatsing van de digitale meter behelst ook de aanvaarding van alle voorwaarden en functionaliteiten van de digitale meter zoals voorzien in paragraaf 3 van dit artikel. Indien een netgebruiker de plaatsing van de digitale meter weigert, is dit een

grond tot afsluiting (zie artikel 6.1.2 Energiedecreet). Dit wordt aanzien als het weigeren om aan de netbeheerder toegang te geven tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter of budgetmeter is opgesteld voor werken aan de aansluiting waarna de netbeheerder conform artikel 6.1.2 de toevoer van elektriciteit of aardgas kan afsluiten.

Er moet worden opgemerkt dat, zoals bepaald in artikel 68 van dit decreet, de betrokkene niet naar de LAC zal verwezen worden indien toegang geweigerd wordt voor het plaatsen van een digitale meter die niet in budgetmetermodus opereert of het vervangen van een actieve budgetmeter door een digitale meter in budgetmetermodus.

Indien een digitale meter geplaatst wordt op vraag van de netgebruiker, draagt deze de kost voor plaatsing en indienststelling van de meter. De regels die van kracht zijn in het geval een meter door de netgebruiker wordt aangevraagd, zijn dus van toepassing.

Bij het plaatsen van een digitale meter bij productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA (cf. 3° en 5°) plaatst respectievelijk vervangt de netbeheerder de productiemeter enkel op vraag van deze netgebruikers en koppelt deze productiemeter in voorkomend geval aan de digitale meetinrichting. De kost voor plaatsing, indienststelling en de kost van de meter zelf liggen bij de aanvrager.

Er wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien zodat deze op basis van de kostenbatenanalyse nog bijkomende situaties kan bepalen waarin een digitale meter geplaatst wordt. Er wordt voorzien dat de Vlaamse Regering de timing bepaalt voor de plaatsing van deze meters.

Artikel 35
In dit artikel worden categorieën van functionaliteiten van de digitale meter bepaald. Het delegeert de bevoegdheid aan de Vlaamse Regering om de voorwaarden en functionaliteiten van de digitale meter verder te bepalen maar ze moeten betrekking hebben op minstens volgende soorten functionaliteiten:
1° energiestromen en de kwaliteit ervan meten en registreren: dit is bijvoorbeeld het meten met een welbepaald interval van de actuele meterstand, het actuele actief en reactief vermogen, de spanning, ...
2° op afstand communiceren met de databeheerder en distributienetbeheerder: deze communicatie met de databeheerder is noodzakelijk om de meter te kunnen uitlezen en de gegevens te gebruiken om de netgebruiker te kunnen informeren over zijn verbruik, voor facturatie, ... Communicatie met de netbeheerder is van belang zodat die over de noodzakelijke technische gegevens beschikt voor het efficiënt beheer van zijn net of in geval van nood om de veiligheid te garanderen. Omgekeerd moet de netbeheerder als digitale meter operator ook in staat zijn om op afstand de software van de meter te actualiseren.
3° bezitten van de technische mogelijkheid tot communiceren met applicaties van andere marktpartijen: de digitale meter moet de functionaliteit bezitten om gegevens uit te wisselen met optionele applicaties die door andere marktpartijen kunnen worden aangeboden. Een dergelijke communicatie is gebruikelijk via een lokale gebruikerspoort. De keuze voor het gebruiken van dergelijke bijkomende applicaties, en dus ook het gebruik van de lokale gebruikerspoort, is facultatief en ligt volledig bij de netgebruiker zelf. In regel dienen marktpartijen die bijkomende energiediensten wensen aan te bieden, de data die ze nodig hebben echter op te vragen bij de databeheerder. In veel gevallen is de granulariteit van die data fijn genoeg en op die manier kan de databeheerder er op toezien dat enkel die data uitgewisseld wordt die noodzakelijk zijn voor het aanbieden van de dienst (proportionaliteit). Voor het visualiseren van real-time verbruiken is steeds een aansluiting met de gebruikerspoort noodzakelijk. In het geval een aansluiting met de gebruikerspoort noodzakelijk is, sluiten de marktpartijen en de betrokkene een overeenkomst en verwerken de marktpartijen alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun diensten te verlenen en waarover een overeenkomst (artikel 6.1, b) van de algemene verordening gegevensbescherming) werd afgesloten

met de betrokkene. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.
4° op afstand het toegangsvermogen instellen en het verlenen en onderbreken van de toegang tot het distributienet: Het instellen van het aansluitvermogen is een noodzakelijke functionaliteit als de digitale meter gebruikt wordt in budgetmetermodus maar biedt ook voordelen voor elke netgebruiker die zijn aansluitcapaciteit graag gewijzigd ziet of (op termijn) gebruik wil maken van een 'prepayment contract'. Het verlenen en onderbreken van toegang tot het net op afstand biedt voordelen in geval van bv verhuis.

Deze minimale functionaliteiten zijn verplicht te aanvaarden door de netgebruiker en is conform hetgeen in de conceptnota 'Uitrol van digitale meters in Vlaanderen' is bepaald en houden rekening met de aanbeveling opgesteld op vlak van minimale functionaliteiten zoals door de Europese Commissie is opgesteld (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H0148&from=EN).

Artikel 36
Dit artikel voert een tweede onderafdeling in waarin de verwerking van gegevens wordt geregeld.

Artikel 37
Dit artikel bepaalt dat in beginsel de betrokkene zeggenschap heeft over zijn persoonsgegevens uit de digitale, elektronische en analoge meter, tenzij in enkele gevallen anders bepaald. Deze andere gevallen worden in artikel 38 verder gedefinieerd en hebben veelal te maken met het uitoefenen van een taak of verplichting die volgt uit een wettelijke of decretale bepaling.

Artikel 38
De partijen die via de databeheerder toegang kunnen krijgen tot gegevens uit de digitale, elektronische en analoge meter worden in dit artikel opgesomd. Het gaat in dit artikel niet uitsluitend over partijen die toegang kunnen krijgen tot persoonsgegevens maar ook over partijen die toegang kunnen krijgen tot geaggregeerde en geanonimiseerde gegevens. Deze partijen krijgen enkel toegang tot die persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun taak. Het gaat met name over:

1° de overheden voor de gegevens die ze gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;
2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;
3° distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij, beheerders van een gesloten distributienet, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, producenten, leveranciers, tussenpersonen, bevrachters en evenwichtsverantwoordelijken en de VREG;
4° de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt;
5° een andere partij, als de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt toestemming heeft gegeven aan die partij. Een voorbeeld hiervan zijn de aanbieders van energiediensten (zie artikel 45)
7° elke partij wanneer de gegevens die worden verwerkt, volledig geanonimiseerd zijn.
Onder "geanonimiseerd" dient te worden verstaan dat de gegevens op geen enkele manier kunnen terug geleid worden naar of gekoppeld worden aan een natuurlijk persoon of een rechtspersoon.

Verder wordt ook verwezen naar overweging 26 AVG waar wordt bepaald dat het verwerken van volledig geanonimiseerde of geaggregeerde gegevens geen toestemming van de netgebruiker of betrokkene vergt. Iedere partij kan bij de databeheerder volledig geanonimiseerde of geaggregeerde gegevens opvragen.

Dit artikel is de decretale verankering van de toegangsrechten voor de verschillende (markt)partijen op de energiemarkten. Dit is de decretale basis voor de gegevensuitwisseling tussen de databeheerder en de markt(partijen).

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten vastleggen met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen databeheerder en de andere gelegitimeerde partijen.

Artikel 39-46
De volgende artikels benoemen de verwerkingsverantwoordelijken zoals bedoeld door de AVG voor welbepaalde verwerkingsdoeleinden. Het expliciet aanduiden van deze verwerkingsverantwoordelijken ontneemt noch ontslaat de andere (markt-)partijen, die conform het ontwerpartikel 38 toegang krijgen tot gegevens, niet van hun rechten respectievelijk plichten vastgesteld bij, door of krachtens dit decreet, andere wetgeving of de AVG. Bijgevoegde tabel geeft inzicht welke partij voor welke doeleinde als verwerkingsverantwoordelijke wordt aangeduid. In artikel 47 wordt de delegatie voorzien aan de Vlaamse Regering om de modaliteiten en de vormvereisten te bepalen voor de opmaak en opname van een tabel op een publieke website, zoals bijvoorbeeld deze van de VREG, om het nodige inzicht te verschaffen aan de betrokkene over het gebruik van zijn gegevens en voor welke doeleinden. Daarbij zal ook naar de rechtvaardigingsgrond gekeken worden die buiten het Energiedecreet ligt. Partijen kunnen immers ook via andere wetten of decreten toegang verleend worden tot energiegegevens (bv opsporen van leegstand).

Er wordt in de tabel vastgelegd welke categorieën van (persoons-)gegevens verwerkt mogen worden.

Elke verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de verwerking van de gegevens binnen de scope van zijn/haar toegewezen taken door of krachtens wet, decreet of ordonnantie.

Bovendien, zoals ook gedefinieerd in artikel 2 van dit decreet, zal een gegeven kwalificeren als een persoonsgegeven wanneer deze valt onder de definitie van persoonsgegevens zoals bepaald in artikel 4, 1) van de AVG.

In de verschillende categorieën van gegevens wordt een onderscheid gemaakt tussen technische gegevens, meetgegevens en relationele gegevens zoals gedefinieerd in artikel 2 van dit decreet. Zodra deze ook informatie bevatten over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon ("de betrokkene") worden deze categorieën van gegevens ook als categorieën van persoonsgegevens beschouwd. Onder identificeerbaar wordt verstaan een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd. Meetgegevens zijn meestal maar niet altijd identificeerbare persoonsgegevens omdat meetgegevens ook geanonimiseerd of geaggregeerd gebruikt kunnen worden. De serienummers van digitale meters die ergens in een magazijn liggen zijn technische gegevens en kunnen ook persoonsgegevens worden eens de meter ergens op een adres geplaatst wordt.

De twee laatste kolommen geven de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van (persoons)gegevens weer. Enerzijds een rechtvaardigingsgrond die te vinden kan zijn in het Energiedecreet en anderzijds de basis voor rechtmatigheid zoals bedoeld in de AVG.

Verwerkingsverantwoordelijke	Doeleinde	Categorie van gegevens				Rechtvaardigingsgrond in Energiedecreet	Basis voor rechtmatigheid in AVG
		technisch	relationeel	meet	Incl. persoon		
Databeheerder	Uitlezen meters			X	X	Energiedecreet Art. 4.1.8/6 1°	Artikel 6.1 c)
	Beheer toegangsregister	X	X	X	X	Energiedecreet Art. 4.1.8/6 2°	
	Beheren, verwerken en bewaren van gegevens	X	X	X	X	Energiedecreet Art. 4.1.8/6 3°	
	Validatie van afname en injectie	X		X	X	Energiedecreet Art. 4.1.8/6 4°	
	Marktfacilitatie		X	X	X	Energiedecreet Art. 4.1.8/6 6°-7°	
	Rapporteringen	X	X	X	X	Energiedecreet Art. 4.1.8/6 5°, 8°-9°	
Netbeheerders en hun werkmaatschappij	Netmanagement ikv veilig en betrouwbaar net	X		X	X	Energiedecreet Artikel 4.1.6. §1 1°	Artikel 6.1 c)
	Netmanagement ikv aansluitvoorwaarden, keuze meetinrichting, capaciteitsreservering	X		X	X	Energiedecreet Artikel 4.1.6. §1 2°-6° en 12°; §2 1° en 2°; en § 3, 2° 4°	
	Meterbeheer	X		X	X	Energiedecreet Artikel 4.1.6. §2 2°-3°, §3, 2°-4°	
	Klantbeheer		X		X	Energiedecreet Artikel 4.1.6. §1 7°-8°, 13° en 4.1.6 § 3, 2°-3°	
	Klantbeheer en facturatie ikv rol als sociale leverancier		X	X	X	Energiedecreet Artikel 4.1.6 § 2, 13° en 4.1.22 eerste lid, 2° en 4°	
	Fraudebestrijding	X	X	X	X	Energiedecreet Artikel 4.1.6. §1 11°	

	Rapporteringen	X		X	X	Energiedecreet Artikel 4.1.6. §1 9°	
Voor wat betreft beheerder het plaatselijk vervoerrsnet inclusief	Beheer van het toegangsregister	x	x	x	x	Energiedecreet artikel 4.1.6, §3, 1°	
Leveranciers	Klantbeheer en facturatie		x	x	X	Energiedecreet Artikel 4.3.2	Artikel 6.1 b) en c)
Aanbieder van energiediensten (mandaat via 4.1.22/5, 5°)	Klantbeheer en aanbieden van diensten	x	x	x	x	Na goedkeuring van de betrokkene kan de energiedienstenleverancier over de nodige gegevens beschikken om zijn diensten aan te bieden en een overeenkomst te sluiten	Artikel 6.1 a) en b)
Evenwichtsverantwoordelijke /bevrachter	Evenwicht van het net			x	X	Om het evenwicht tussen de injectie en de afname van elektriciteit op zijn toegangspunten te garanderen cfr Energiedecreet art. 1.1.3 50°	Artikel 6.1 b)
VREG	gegevens die hij gemachtigd is te kennen krachtens dit decreet	X	X	X	X	Energiedecreet Artikel 3.1.3	Artikel 6.1 c) en e)
Overheden	gegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie	x	x	x	x		Artikel 6.1 c) en e)
Andere instellingen en natuurlijke of rechtspersonen	informatie die zij nodig hebben voor het vervullen van de	x	x	x	x		Artikel 6.1 c) en e)

	opdrachten van algemeen belang die hen zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie						
Andere partijen	bv. voor commerciële doeleinden	x	x	x	x	Toestemming van de betrokkene	Artikel 6.1 a)

Artikel 47
Dit artikel zorgt er voor dat de nodige transparantie ingebouwd wordt ten aanzien van de netgebruiker, en in voorkomend geval andere betrokkenen, bij het plaatsen van de digitale meter. Zo moet de netbeheerder, die de digitale meter plaatst, de netgebruiker, en in voorkomend geval andere betrokkenen, op de hoogte brengen van de verplichte informatie die overeenkomstig de wetgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens aan de betrokkenen gegeven moet worden. Hij moet de netgebruiker, en in voorkomend geval andere betrokkenen, ook inlichten over het potentieel dat de digitale meter biedt inzake het gebruik van hun gegevens en de mogelijkheid tot controle van hun energieverbruik.

Het artikel zorgt ook voor een waarborg van gegevensbescherming ten aanzien van de gegevens van de betrokkenen. Zo moeten de partijen die verwerkingsverantwoordelijke zijn een risicobeheersingssysteem opstellen met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Omwille van transparantie naar de betrokkene dient deze op de hoogte gebracht te worden indien zijn gegevens verwerkt worden en voor welke toepassingen. Indien gebruik gemaakt wordt van onderzoekstechnieken zoals datamining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming, dient de betrokkene inzage te krijgen in de gebruikte methodologische keuzes. Indien de gegevens door de netbeheerder gebruikt worden in kader van het voorkomen, detecteren, vaststellen en bestraffen van energiefraude geldt de procedure zoals voorzien is in het decreet en het besluit inzake energiefraude.

De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten om de transparantie ten aanzien van de betrokkenen, te garanderen en misbruik van deze gegevens te voorkomen.

De Vlaamse Regering bepaalt hierbij zeker de modaliteiten en vormvereisten voor een tabel zoals opgenomen in deze memorie bij de artikelen 39 t.e.m. 46 om het nodige inzicht te verschaffen aan de betrokkene over het gebruik van zijn gegevens. Deze tabel zal worden geplaatst op een publieke website, zoals bijvoorbeeld deze van de VREG.

Verder bepaalt de Vlaamse Regering de uniforme voorwaarden voor het risicobeheersingssysteem.

Conform artikel 40.1 AVG kan de Vlaamse Regering in samenwerking met de betrokken partijen een gedragscode opstellen over hoe omgegaan moet worden met gegevens verkregen uit submeters. Ook de andere bepalingen van artikel 40 AVG moeten in de praktijk worden toegepast.

Artikel 48
Dit artikel geeft de databeheerder het recht op toegang tot de ruimte(s) waardoor de aansluitkabel loopt of de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft. Die toegang kan mogelijk zijn voor de controle of de meteropname van de elektriciteitsmeter, inclusief de budgetmeter voor elektriciteit en de stroombegrenzer, of van de aardgasmeter, inclusief de budgetmeter voor aardgas. De netgebruiker verschaft de databeheerder onmiddellijk toegang op eenvoudig mondeling verzoek na een afdoende duidelijk legitimatiebewijs.

Artikel 49
Via dit artikel worden de meetdiensten geschrapt uit het toepassingsgebied van de tarieven voor de aansluiting op en het gebruik van het distributienet. Deze worden immers ondergebracht in de tarieven voor het databeheer.

Artikel 50
Met dit artikel wordt richtsnoer 5° voor het distributienettarief gewijzigd.

In art. 4.1.32, § 1, 5° wordt het woord "distributienetbeheerder" door "entiteit of activiteit" vervangen. Daarnaast is het woord "structureel" in het bestaande richtsnoer niet eenduidig. Het wordt dan ook geschrapt.

Het bestaande artikel 4.1.32, §1, 5° laat slechts een vergelijking toe tussen distributienetbeheerders onderling die aangewezen zijn overeenkomstig artikel 4.1.1. van het Energiedecreet. Hiermee worden de Vlaamse distributienetbeheerders bedoeld. Dat betekent concreet dat een benchmarking met distributiesysteembeheerders in de buurlanden of in het Waalse of Brusselse Gewest de facto wordt uitgesloten zolang het richtsnoer ongewijzigd blijft.

De distributienetbeheerders doen voor hun operationele werking een beroep op een werkmaatschappij, Eandis of Infrax. Vanuit deze twee werkmaatschappijen kunnen de investerings- en exploitatiekosten van de distributienetbeheerders worden aangestuurd, zodat het voor een regulator moeilijk wordt om met behulp van benchmarking een vorm van competitie te creëren tussen de monopolies teneinde hun efficiëntie te bevorderen.

In het licht van de samensmelting van de voormelde werkmaatschappijen tot de werkmaatschappij Fluvius, zal een benchmarking louter tussen Vlaamse distributienetbeheerders voor deze geen prikkel voor efficiëntie meer betekenen aangezien zij via Fluvius zelf het niveau van efficiëntie kunnen bepalen.

De VREG zal in alle redelijkheid dienen te beoordelen welke de efficiënte kosten zijn van vergelijkbare entiteiten.

Artikel 51
Dit artikel voert een "Afdeling XIII. Tarieven voor het databeheer" in.

Artikel 52
Met dit artikel wordt een "Onderafdeling I. Algemene bepalingen" ingevoerd.

Artikel 53, 54, 55 en 56
Zoals hoger vermeld (*supra*, artikel 3) is door het aanwijzen van één databeheerder, verantwoordelijk voor de ondersteuning van gegevensuitwisseling op en gelinkt aan het Vlaamse distributienet, sprake van een dominante positie. Er is dan ook nood aan een gereguleerd kader betreffende de tarieven.

De bevoegdheid om de tarieven te regelen betreffende de databeheerder is onlosmakelijk verbonden met de gewestelijke bevoegdheid aangaande de distributienetten en daardoor een accessorium bij die bevoegdheid. Met deze artikels wordt bepaald dat ook het databeheer wordt geregeld via gereguleerde tarieven en wordt de procedure voor het opstellen van de tariefmethodologie vastgesteld.

Onverminderd het voorgaande kan bijkomend hiervoor in ondergeschikte orde een beroep worden gedaan op de impliciete bevoegdheden om datatarieven te regelen mits voldaan is aan drie cumulatieve voorwaarden: de federale aangelegenheid kan slechts betreden worden wanneer dat (1) noodzakelijk is om de eigen bevoegdheden uit te oefenen; (2) de toepassing van de impliciete bevoegdheden mag maar een marginale weerslag hebben op de federale bevoegdheid; (3) de materie moet zich lenen tot een gedifferentieerde regeling.

In casu lijkt aan deze voorwaarden te zijn voldaan. Te weten: er wordt een volledig nieuw juridisch gewestelijk kader gecreëerd waarvoor in het kader van het federale energierecht geen equivalent bestaat. Om die reden leent deze materie zich tot een gedifferentieerde regeling en is de invloed per definitie marginaal: er is immers op dit moment geen federale wetgeving bestaande voor het regelen van tarieven voor databeheer in het kader van het energierecht. Hierdoor is er op dit vlak een juridisch vacuüm. Tot slot is het noodzakelijk

voor het Vlaamse Gewest om hierbij gereguleerde tarieven op te leggen: er wordt immers een nieuw decretaal kader uitgewerkt dat omwille van de monopolistische effecten per definitie ook een regulering ook op tarifair vlak noodzaakt. Zonder deze regulering zal de databeheerder immers onbelemmerd zijn in zijn prijszetting en zou hij eventueel ook "discriminatoir" kunnen optreden. Er is zodoende een grote maatschappelijke noodzaak om dit tarifair te reguleren. Het reguleren van de databeheertarieven is tevens noodzakelijk om de uitdrukkelijk toegekende gewestelijke bevoegdheden inzake de distributienetten op een efficiënte wijze uit te oefenen. De data die de databeheerder zal beheren is immers inherent verbonden met het distributienetbeheer en de marktwerking. Een partij toegang tot het net geven, is technisch maar mogelijk als de noodzakelijke data kunnen worden uitgewisseld. Het gaat over tarieven voor data die noodzakelijk/onontbeerlijk zijn voor de werking van de energiemarkt. Ten slotte zitten de databeheertarieven op vandaag vervat in het meet- en teltarief van de distributienettarieven. Bovendien zullen in de toekomst ook energiediensten worden ontwikkeld, waar de leverancier van deze diensten beroep dient te doen op de databeheerder, maar niet op de distributienetbeheerder.

Omdat deze materie (databeheer) niet onder het strikte kader valt van de richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG, heeft de decreetgever meer invloed op het vaststellen van de tarieven. Er wordt dan ook gekozen om het databeheer door de databeheerder en het gebruik van de daarbij horende data door datagebruikers het voorwerp te laten uitmaken van aparte gereguleerde tarieven, waarbij de specifieke gebruiker van de gegevens aan de tarieven wordt onderworpen. Op die manier zal de gegevensgebruiker en niet de algemene samenleving via het distributienettarief betalen. Het principe van de gebruiker betaalt. Op die manier kan dan ook worden gediversifieerd met het oog op de problematiek van submeting (zie hoger).

Er worden richtsnoeren opgenomen waarmee de regulator rekening moet houden bij het vaststellen van diens databeheertariefmethodologie. De meeste van deze richtsnoeren zijn evident en komen ook voór bij de tariefmethodologie van de netbeheerder. Een specifiek richtsnoer reflecteert echter het feit dat de gegevensgebruiker (en niet de algemene samenleving via het nettarief) de tarieven moet betalen door te stellen dat de tarieven forfaitair zijn per gegevensopvraging en worden bepaald per toegangspunt. M.a.w. hoe meer aanvragen men doet, zoveel keer is het tarief verschuldigd.

Artikel 57
Dit artikel voert "Onderafdeling III. Richtsnoeren voor het opstellen van de tariefmethodologie" in.

Artikel 58
Onder dit artikel worden de richtsnoeren gedefinieerd die door de VREG moeten in acht genomen worden bij het opstellen van de tariefmethodologie voor het databeheer. Gezien slechts één rechtspersoon wordt aangeduid die als databeheerder optreedt, wordt uitgegaan van een uniciteit van tarieven binnen het Vlaams Gewest en is dus ook geen richtsnoer in dat verband opgenomen. Richtsnoer 5° beoogt een benchmarking met databeheerders in de buurlanden of in het Waalse of Brusselse Gewest. Aangezien er voor het Vlaamse Gewest slechts één databeheerder is en deze dus een monopoliepositie bekleedt, wordt met dit richtsnoer een prikkel ingevoegd om de efficiëntie te bevorderen. De VREG zal in alle redelijkheid dienen te beoordelen welke de efficiënte kosten zijn van vergelijkbare entiteiten. Conform de bepalingen van de AVG (artikel 12.5) is aan het laatste richtsnoer een bepaling toegevoegd die zegt dat de betrokkene het recht heeft om kosteloos zijn eigen persoonsgegevens op te vragen bij de databeheerder. Dit inzagerecht slaat bijvoorbeeld op: de verwerkingsdoeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn bestemd, en de rechtsgrond voor de verwerking; de betrokken categorieën van persoonsgegevens; in voorkomend geval, de ontvangers of categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens; de periode gedurende welke de persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen; ...

Artikel 59
Er wordt met dit artikel een "Onderafdeling IV. Procedure voor het indienen en goedkeuren van de tariefvoorstellen" ingevoerd.

Artikel 60
Dit artikel bepaalt de procedure voor het indienen en goedkeuren van de tariefvoorstellen voor het databeheer.

Artikel 61 en 62
Met deze artikelen wordt een nieuwe onderafdeling V ingevoerd en de beroepsprocedure tegen beslissingen van de VREG met betrekking tot de tarieven vastgesteld. Wat de bevoegdheidsrechtelijke elementen betreffen, wordt verwezen naar de toelichting bij het decreet van 27 december 2015 houdende diverse bepalingen inzake energie (Parl. St., Vlaams Parlement, 2013-2014, nr. 461/1, p. 40-43) die ook hier van overeenkomstige toepassing is en waarbij volledig wordt aangesloten.

Artikel 63
In punt 1° en 2° wordt het Energiedecreet aangepast om conform te zijn met de oprichting van de databeheerder. In punt 3° van dit artikel worden vier punten toegevoegd aan de bepalingen die dienen opgenomen te zijn in het technisch reglement voor het beheer van het elektriciteitsdistributienet, het aardgasdistributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit.
Het gaat met name:

- in punt 9° over de technische en operationele regels die verbonden zijn aan de taken die behoren tot het databeheer (zie artikel 22 van dit decreet)
- in punt 10° over een limitatieve lijst van rubrieken van gegevens, waaronder persoonsgegevens, die de distributienetbeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken met betrekking tot het beheer van zijn net en de toegang tot zijn net of een openbaredienstverplichting
- in punt 11° over de lijst van gegevens, waaronder persoonsgegevens, die in het toegangsregister worden opgenomen
- in punt 12° over een limitatieve lijst van persoonsgegevens, zoals meetgegevens en afgeleide gegevens, die de databeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken, vermeld in of ter uitvoering van artikel 4.1.8/6, of een openbaredienstverplichting. Hieronder worden dus ook de persoonsgegevens begrepen die hij doorgeeft aan de andere partijen vermeld in 4.1.22/5

Deze punten zijn opgenomen om duidelijk de primaire en afgeleide categorieën van persoonsgegevens op te lijsten. Deze afbakening is niet enkel een (privacy)vereiste onder artikel 8 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en 22 Grondwet. Het is ook essentieel als basis voor het correct toepassen van het dataprotectierecht. Een duidelijke aanwijzing van de persoonsgegevens helpt de betrokkenen die hun rechten wensen uit te oefenen zoals het recht van inzage. Het is een vertrekbasis voor de verwerkingsverantwoordelijken die tegen ten laatste 25 mei 2018 een correct (volledig) register van verwerkingsactiviteiten zullen moeten aanleggen onder artikel 30 AVG. Het gaat in deze meer bepaald over de persoonsgegevens die de distributienetbeheerder of databeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken of een openbaredienstverplichting en de persoonsgegevens die in het toegangsregister worden opgenomen

Technische gegevens zijn onder meer gelinkt aan het net en de aansluiting hierop of van belang voor het meterbeheer zoals bijvoorbeeld het adres van de aansluiting, EAN nummer, merk, type, bouwjaar, kableringsschema, cosφ bij maximaal vermogen, laatste datum van keuring, ...

Relationele gegevens zijn van belang voor de relatie netgebruiker-netbeheerder tot moment van realisatie van de aansluiting en soms langer voor de duur van de contractuele relatie zoals bijvoorbeeld aansluitingscontract, naam, adres, contactgegevens, juridische vorm, ondernemingsnummer, ...

Meetgegevens zijn gegevens die uitgelezen worden uit de meter en die van belang kunnen zijn voor netbeheer, marktfacilitatie (facturatie), onderzoeksdoeleinden. Het gaat dan bijvoorbeeld om indexen en meterstanden, capaciteit, reactief en actief vermogen, afname/injectie, spanningsgegevens,...
Daarnaast wordt in punt 3° dat gaat over de regels voor de uitwisseling van gegevens ook de databeheerder toegevoegd.

Artikel 64
Met dit artikel wordt het artikel herstelt in zijn oorspronkelijke bepaling. Het Energiedecreet voorzag oorspronkelijk namelijk dat energielevering in het Vlaamse Gewest via het distributienet of het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit altijd onderworpen was aan een voorafgaande toekenning van een leveringsvergunning door de VREG. Door een wijziging van het Energiedecreet werd er evenwel in een alternatief voorzien.

De bestaande regeling in het Energiedecreet volgt uit een zeer strikte omzetting van de Derde Energierichtlijnen[11]. In de andere gewesten, op federaal niveau en in de meeste andere lidstaten werd de voorwaarde van een plaatselijke leveringsvergunning wel behouden. De bestaande Vlaamse regeling zorgt er evenwel voor dat het instrument van de leveringsvergunning niet meer nuttig kan worden aangewend door de VREG om zijn taken efficiënt en effectief uit te voeren.

De VREG zorgt er in het Vlaamse Gewest voor dat de toegang tot de elektriciteits- en gasmarkt op een zodanige wijze is verzekerd dat enkel spelers die deze markten optimaal kunnen bedienen toegang krijgen. De VREG moet bovendien in staat te zijn om op performante wijze in te grijpen zo de goede werking van deze markten in het gedrang komt.

De VREG volgt in de uitoefening van zijn decretale taken en bevoegdheden alleen die leveranciers met een leveringsvergunning van de VREG op. De leveranciers die zonder leveringsvergunning van de VREG leveren in het Vlaamse Gewest, moeten niet voldoen aan de leveringsvoorwaarden van het Energiebesluit[12]. De VREG controleert dan ook niet of deze leveranciers aan de voorwaarden voldoen.

Indien de VREG zou vaststellen dat een leverancier met een leveringsvergunning van de VREG niet langer voldoet aan de leveringsvoorwaarden van het Energiebesluit, start hij de procedure tot opheffing van de leveringsvergunning op[13]. De beslissing tot opheffing van deze leveringsvergunning heeft onder de bestaande regeling evenwel niet noodzakelijk gevolgen voor de voortzetting van de leveringsactiviteiten van deze leverancier. De leverancier kan namelijk desondanks blijven leveren in het Vlaamse Gewest als hij elders in de E.E.R. wel nog voldoet. Hij zou zijn leveringsactiviteiten bijvoorbeeld kunnen verderzetten op basis van een vergunning in de andere gewesten van België.

Om de voormelde redenen wordt ervoor gekozen om het eerste lid van paragraaf 1 van art 4.3.1. van het Energiedecreet terug te herstellen in oorspronkelijke vorm.

Dit is conform het Derde Energiepakket. Art. 3(4) DER en 3(5) DGR bevatten een verbod op discriminaties t.a.v. reeds geregistreerde leveranciers. Dit impliceert de inachtneming

[11] Art. 3(4) resp. art. 3(5) van de Derde Elektriciteits- en Gasrichtlijn (respectievelijk "DEG" en "DGR").
[12] Titel III, Hoofdstuk II, Afdeling I Energiebesluit.
[13] Art. 3.2.14. Energiebesluit.

van de vergunningen van buiten het betrokken gewest, maar geen automatische gelijkwaardigheid.

Verder vormt deze wijziging ook geen schending van de internrechtelijke regels van de Belgische economische en monetaire unie (BEMU) en het beginsel van de wederzijdse erkenning (vervat in 6, § 1, VI, derde lid, BWHI).

Deze beginselen betekenen dat een persoon die diensten aanbiedt in één van de gewesten en zich daarbij gedraagt naar de toepasselijke regels, verondersteld wordt die activiteit vrij te kunnen uitoefenen in de andere gewesten. De gewestelijke wetgever kan hiervan echter afwijken indien hij aantoont dat striktere regels moeten worden opgelegd teneinde een wettig doel te bereiken (zie GwH, 29 april 2010, nr. 41/2010, B.5.3). De problematiek die hierboven wordt geschetst toont aan dat er wel degelijk een wettig doel wordt nagestreefd, namelijk de mogelijkheid voor de VREG om de naleving van (pertinente) onderdelen van het Energiebesluit te kunnen controleren (wat zijn verantwoordelijk is) en af te dwingen. Tot slot zou een wederzijdse erkenning betekenen dat de VREG niet in de mogelijkheid verkeert om de vergunning van een op basis van een externe vergunning in Vlaanderen actieve leverancier in te trekken, aangezien het toezicht daarop bij een andere deelstaat berust.

Ook wordt met dit artikel de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid ten opzichte van de databeheerder toegevoegd als voorwaarde voor de aanvrager van een leveringsvergunning.

Artikel 65
In dit artikel wordt bepaald dat als een afnemer wil veranderen van leverancier, met inachtneming van de contractuele voorwaarden van het leveringscontract met zijn leverancier, wordt dat binnen een termijn van drie weken na de ontvangst van dat bericht geregeld door de databeheerder.

Artikel 66
Het decreet bepaalt dat de beheerder van een gesloten distributienet een aantal taken kan uitbesteden aan de beheerder van het net waaraan zijn net is gekoppeld, waarbij deze laatste de uitvoering van deze taken niet kan weigeren. Een aantal van deze taken zal echter niet meer door de beheerder van het net waaraan zijn net gekoppeld is uitgevoerd worden maar door de databeheerder.

Artikel 67
In artikel wordt de databeheerder toegevoegd aan artikel 5.1.4, eerste lid van het Energiedecreet als mogelijke bron van gegevens die de netbeheerder kan gebruiken voor de bestrijding van energiefraude.

Artikel 68
In het kader van de SODV wordt in artikel 6.1.2, §1 van het Energiedecreet aan punt 5° toegevoegd dat de netbeheerder de toevoer van elektriciteit of aardgas kan afsluiten als de huishoudelijke afnemer weigert om aan de netbeheerder toegang te geven voor werken aan de aansluiting. Dit kan bijvoorbeeld zijn voor de plaatsing van een digitale meter of voor metervervangingen. Ook de databeheerder wordt toegevoegd als partij die toegang moet kunnen krijgen tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld. Na de uitrol van digitale meters kan meteropname weliswaar van op afstand, maar er moeten altijd controles mogelijk zijn, net als meteraflezingen bij twijfel over de uitgelezen meterstanden.

Gezien het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter na een volledige uitrol steeds van op afstand zal kunnen gebeuren wordt in punt 6° het uitschakelen van de stroombegrenzer veralgemeend naar "voor technische ingrepen aan de meter die nodig zijn

om de opgelegde regelingen in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen mogelijk te maken en die niet van op afstand kunnen gebeuren".

De wijzigingen via punt 4° en 5° maken dat betrokkene niet naar de LAC verwezen wordt indien toegang geweigerd wordt voor het plaatsen van een digitale meter die niet in budgetmetermodus opereert of vervangen van een reeds actieve budgetmeter door een digitale meter in budgetmetermodus.

Artikel 69, 1°
Invoegen van een maximaal steunvolume naast een maximale steunduur, voor nieuwe installaties en nieuwe verlengingsaanvragen.

Artikel 7.1.1, § 2 van het Energiedecreet bepaalt op heden:

"§ 2. Wat installaties betreft die elektriciteit opwekken uit hernieuwbare energiebronnen met startdatum vanaf 1 januari 2013 en gelegen in het Vlaamse Gewest, worden groenestroomcertificaten toegekend aan de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen.
...
Een installatie met startdatum vanaf 1 januari 2013 krijgt enkel groenestroomcertificaten gedurende de afschrijvingsperiode die in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie wordt gehanteerd.
Het aantal groenestroomcertificaten dat wordt toegekend voor elke 1 000 kWh elektriciteit die wordt opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen in installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013, is gelijk aan 1, vermenigvuldigd met de van toepassing zijnde bandingfactor.
De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het derde lid, een alternatieve methode voor toekennen van groenestroomcertificaten vastleggen op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie."

Dit artikel laat enkel toe te werken met steun gedurende een vastgelegde afschrijvingsperiode, ofwel, in afwijking daarvan, een alternatieve methode gebaseerd op het aantal vollasturen uit de OT-berekening.

Volgens de huidige situatie zal een installatie met een beperkte steunduur zijn productie en steun maximaliseren tijdens de steunperiode, ook op ogenblikken dat dit niet aangewezen is, vb. in periodes van netcongestie of lage (negatieve) prijzen. Wanneer men de steun krijgt in functie van een vast aantal vollasturen (en bij onbeperkte steunduur), blijft het voor de installatie gelijk wanneer men produceert, en kan de installatie geregeld worden om zich optimaal in te schakelen in de elektriciteitsmarkt. Dit geldt bijvoorbeeld voor installaties die hun productie kunnen regelen en niet afhankelijk zijn van fluctuerende energiebronnen zoals wind en zon. Voor deze fluctuerende technologieën wensen we een maximale productie op de ogenblikken dat ze kunnen produceren, zodat men maximaal kan besparen op eindige energiebronnen met CO_2-uitstoot, hun rendabiliteit kan verbeteren en de steun zo snel mogelijk kan verlagen. In eerste instantie wensen we daarom de installaties die gebruik maken van eindige energiebronnen en/of CO_2 uitstoten, terug te laten regelen in functie van de elektriciteitsmarkt. Indien er teruggeregeld moet worden omdat er netcongestie dreigt, zijn er voor wind en zon weliswaar andere maatregelen voorzien om ze tijdig uit te schakelen voor de netveiligheid (schakelkasten voor windparken, automatisch afschakelende invertoren voor PV).

Om te werken op basis van een maximale steunperiode, samen met een maximale hoeveelheid groenestroomcertificaten, dient artikel 7.1.1, § 2, vijfde lid van het Energiedecreet aangepast te worden.

Artikel 69, 2° en artikel 70

De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen steun (groenestroomcertificaten of warmte-krachtcertificaten) wordt toegekend tijdens periodes met negatieve prijzen (zowel voor installaties met startdatum voor dan wel vanaf 1 januari 2013). De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten, waaronder het toepassingsgebied.

Als stap in de volledige integratie van hernieuwbare energieproductie in het marktsysteem, wordt voorgesteld om ook de producenten zelf te laten bijdragen aan het herstel van het evenwicht tussen vraag en aanbod door geen steun toe te kennen tijdens periodes met negatieve prijzen.

Volgens de huidige steunregeling zal een installatie met een beperkte steunduur zijn productie en daaraan gekoppelde steun proberen te maximaliseren tijdens de steunperiode, ook op ogenblikken dat dit niet aangewezen is, vb. in periodes van netcongestie of lage (negatieve) prijzen.

Inzake netcongestie werken de netbeheerders in overleg met de VREG aan een systeem van flexibele toegangscontracten. Daarnaast willen we ook steun bij negatieve prijzen vermijden, zoals ook aangegeven wordt in de Europese richtsnoeren inzake staatssteun[1], en tevens is opgenomen in het Regeerakkoord. Bij besluit van de Vlaamse Regering zal dan een regeling moeten ingevoerd worden die stipuleert dat voor de productie of injectie tijdens uren (bv. gedurende minimum 6 opeenvolgende uren) met negatieve spot- of onevenwichtsprijzen, er geen steun zal worden verleend. Deze regeling zal op korte termijn uitgewerkt en geïmplementeerd moeten worden.

Wat betreft de installaties met startdatum voor 1 januari 2013, wordt met deze verwoording de tienjarige steunperiode niet verlengd met de periode dat er geen groenestroom- of warmte-krachtcertificaten werden toegekend omwille van negatieve prijzen (geen opschorting).

De federale regering heeft hiervoor eveneens (op vraag van de Europese Commissie) een regeling ingevoerd voor offshore wind:

"§ 1quinquies/1. In afwijking van § 1, tweede lid, 1°ter wordt voor de installaties die het voorwerp uitmaken van een in artikel 6 van de wet bedoelde domeinconcessie, waarvan de financial close na 1 mei 2016 plaatsvindt, de minimumprijs voor de aankoop van een groenestroomcertificaat vastgelegd op 0 euro wanneer de productie plaatsvindt:

1° op een ogenblik waarop het onevenwichtstarief van toepassing op een positief onevenwicht gelijk is aan of lager is dan -20 euro/MWh;

of

2° wanneer de day ahead-prijs van een Nemo lager is dan 0 euro/MWh gedurende minimum 6 opeenvolgende uren en dit voor de volledige periode die in beschouwing wordt genomen.

De minimumprijs voor de aankoop van 0 euro bij toepassing van het eerste lid, 1° is slechts van toepassing gedurende de eerste 288 kwarturen, in hetzelfde kalenderjaar, tijdens dewelke het onevenwichtstarief voor een positief onevenwicht gelijk is aan of lager is dan -20 euro/MWh en waarvan de periodes worden afgetrokken waarin, in hetzelfde kalenderjaar, de minimumaankoopprijs van 0 euro wordt gehanteerd bij toepassing van het eerste lid, 2°.

§ 1sexies. Nadat ze de volledige gegevens van de houder van de domeinconcessie en de netbeheerder heeft ontvangen, berekent de commissie conform § 1 tot 1quinquies/1 de minimumprijs voor de aankoop van elk groenestroomcertificaat van toepassing op elk voor de betreffende maand toegekend groenestroomcertificaat. De commissie publiceert op haar

website voormelde minimumaankoopprijs uiterlijk op de tiende dag na de toekenning van de groenestroomcertificaten.

Met het oog op de correcte toepassing van paragraaf 1quinquies/1 wordt de minimumprijs voor de aankoop van groenestroomcertificaten die op het ogenblik van de toekenning ervan was vast gelegd op 0 euro, desgevallend, door de commissie aangepast. De commissie stelt de houder van de betreffende concessie in kennis van deze aanpassing.

Nemo: een beheerder van de Belgische elektriciteitsmarkt aangesteld met toepassing van Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer.".

Artikel 71
De databeheerder wordt toegevoegd als partij die gegevens verstrekt op welke basis groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten door de VREG worden toegekend.

Artikel 72
De 11%-regel uit artikel 7.1.5, §4, vijfde lid van het Energiedecreet werd in 2011 ingevoegd via artikel 4 van het decreet van 6 mei 2011 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Dit was een overgangsmaatregel t.o.v. de tegelijk ingevoerde algemene regel die stelde dat voor een (ex-)kolencentrale dit percentage maximum 70% kon zijn. Die 70%-regel was overigens eerder al in 2009 voor bijstook ingevoerd via een besluit van de Vlaamse Regering, maar werd in 2011 ook decretaal gebetonneerd en tegelijk uitgebreid naar centrales die ooit (maar niet langer) steenkolen stookten en nu dus voor de volle 100% biomassa gebruiken.

In de memorie van toelichting bij het decreet van 6 mei 2011 werd dit principe als volgt verduidelijkt:

"Om te beslissen of de elektriciteitscentrale gezien moet worden als een kolencentrale met een nominaal elektrisch vermogen van meer dan 50 MW, wordt enkel het nominaal elektrisch vermogen in rekening gebracht van de desbetreffende productie-eenheid; ook wel groep genoemd. Het betreft hier het totale vermogen uit zowel hernieuwbare als niet hernieuwbare bronnen.

Aangezien het percentage bijstook geen vaststaand gegeven is, maar van maand tot maand varieert, zal dit op maandbasis bepaald worden.

In de onderstaande verduidelijking wordt er dan ook steeds van uitgegaan dat er enkel hernieuwbare energiebronnen verbruikt worden die aanleiding geven tot de toekenning van aanvaardbare groenestroomcertificaten (GSC).

Vooreerst dient het percentage bijstook bepaald te worden zoals hieronder beschreven. Er zijn dan drie mogelijke scenario's:
1° percentage bijstook van biomassa < 60%: slechts de helft van de uitgereikte groenestroomcertificaten zal aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting. Voorbeeld: in een bepaalde productie-eenheid van een kolencentrale werd in een bepaalde maand netto 100.000 MWh aan elektriciteit geproduceerd. Het percentage bijstook van biomassa tijdens die maand werd bepaald op 50%. Dan zal de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) 25.000 GSC uitreiken die aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting en 25.000 GSC die niet aanvaardbaar zijn;
2° percentage bijstook van biomassa ≥ 60%: voor de bijstook van biomassa tot 60% is slechts de helft van de uitgereikte groenestroomcertificaten aanvaardbaar voor de certificatenverplichting, terwijl deze uitgereikt voor de bijstook van biomassa vanaf 60% en hoger allemaal aanvaardbaar zijn. Voorbeeld: in een bepaalde productie-eenheid van een

kolencentrale werd in een bepaalde maand netto 100.000 MWh aan elektriciteit geproduceerd. Het percentage bijstook werd bepaald op 85%. Dit maakt dat er in totaal 85.000 GSC zullen worden uitgereikt. Slechts een deel hiervan zal aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting. Voor de bijstook tot 60% worden dan 60.000/2 = 30.000 GSC uitgereikt die aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting en 30.000 GSC die niet aanvaardbaar zijn. Voor de bijstook vanaf 60% en hoger worden GSC uitgereikt die aanvaardbaar zijn, in dit geval 25.000. Wanneer in een kolencentrale een fossiele ondersteuningsbrandstof wordt gebruikt, of enig andere fossiele brandstof, is er sprake van bijstook. Wanneer er uitsluitend hernieuwbare energiebronnen worden aangewend geldt onderstaand scenario.
3° er worden uitsluitend hernieuwbare energiebronnen aangewend: voor de groenestroomproductie tot 60% is slechts de helft van de uitgereikte groenestroomcertificaten aanvaardbaar voor de certificatenverplichting, terwijl deze uitgereikt voor de groenestroomproductie vanaf 60% en hoger allemaal aanvaardbaar zijn. Voorbeeld: in een bepaalde productie-eenheid van een kolencentrale werd in een bepaalde maand netto 100.000 MWh aan elektriciteit geproduceerd. Dit maakt dat er in totaal 100.000 GSC zullen worden uitgereikt. Slechts een deel hiervan zal aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting. Voor de groenestroomproductie tot 60% worden dan 60.000/2 = 30.000 GSC uitgereikt die aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting en 30.000 GSC die niet aanvaardbaar zijn. Voor de groenestroomproductie vanaf 60% en hoger worden GSC uitgereikt die aanvaardbaar zijn, in dit geval 40.000.

Het vierde lid is niet van toepassing op een actieve kolencentrale met een nominaal elektrisch vermogen van meer dan 50 MW waar op en na 1 januari 2011 niet langer producten worden verbruikt met de GN-codes 2701, 2702, 2703 of 2704, zoals bedoeld in de EG-verordening nr. 2031/2001 van de Europese Commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van EEG-verordening nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijke douanetarief. Een kolencentrale wordt als actief beschouwd als ze stroom produceert of slechts beperkte tijd stil ligt tijdens werkzaamheden gericht op heropstart binnen korte termijn.

Het aantal voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten van deze installaties wordt verminderd met 11%.

Dit percentage kan tot en met 30 april 2021 niet verhoogd worden. Indien het percentage alsnog zou verhoogd worden, vergoedt de Vlaamse overheid de eigenaars van de desbetreffende installaties de geleden schade. Dit op basis van een jaarlijks uitgekeerde vergoeding. De schade wordt op jaarbasis berekend als het verschil tussen het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten aanvaardbaar voor certificatenverplichting, met toepassing van het percentage (11%) en het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten met toepassing van het aangepaste percentage, vermenigvuldigd met de gemiddelde prijs over het afgelopen jaar voor groenestroomcertificaten die voor het voldoen aan de certificatenverplichting kunnen worden gebruikt. Hiertoe wordt beroep gedaan op de statistieken van de VREG, voor het geheel van de resterende termijn tot en met 30 april 2021."

Het is echter niet opportuun om deze vermindering ook voor dergelijke installaties die conform artikel 7.1.1, §1, vijfde lid Energiedecreet een verlenging op basis van een onrendabele top berekening en een berekende bandingfactor de vermindering van 11% volledig te handhaven. De Regering meent evenwel dat dergelijke installaties met een aangepaste vermindering van 11% naar 4% wel voldoende rendabel zijn en dat op deze wijze overcompensatie wordt vermeden.

Het huidige artikel 7.1.5, §4, stelt ook dat het huidige percentage 11% niet kan verhoogd worden tot en met 30 april 2021. Indien het percentage alsnog zou verhoogd worden, vergoedt de Vlaamse overheid de eigenaars van de desbetreffende installaties voor de geleden schade. Aangezien het de bedoeling is dat de installaties die onder deze regel

vallen ook nog na 2021 nog enige tijd operationeel zijn, wordt deze termijn verlengd tot 30 april 2026.

Ten einde evenwel geen retroactieve effecten te genereren om certificaten die reeds werden toegekend maar die nog niet in het kader van een quotumplicht werden gebruikt, wordt bepaald dat artikel 72 in werking treedt op de dag van publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad en niet later dan 1 april 2018, en maar voor het eerst van toepassing is op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.

Artikel 73 en 74
Deze artikelen vervangen in artikel 7.1.10 en 7.1.11 de woorden "de elektriciteitsdistributienetbeheerder" door "de databeheerder". Deze wordt in dit decreet aangewezen als de nieuwe verantwoordelijke voor het toegangsregister.

Artikel 75
De databeheerder wordt toegevoegd aan de lijst van mogelijke begunstigden voor een steunprogramma opgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 76
Naast de publiek- en privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken van openbaar nut inzake energie, stelt ook de databeheerder op eenvoudig verzoek van het VEA of uit eigen beweging alle informatie waarover ze beschikken en die van nut kan zijn voor het opstellen van het energierapport en voor de onderbouwing van het Vlaams beleid inzake rationeel energiegebruik, hernieuwbare energiebronnen en klimaatverandering en voor het sociale energiebeleid, ter beschikking van het VEA. Dit geldt ook voor de gegevens betreffende het energieverbruik, de energieproductie en de ligging van residentiële en niet-residentiële gebouwen.

Artikel 77, 78, 79
Deze artikels maken het mogelijk dat zij die misbruik maken van gegevens die voortvloeien uit het databeheer een administratieve boete opgelegd krijgen die door de VREG wordt bepaald. Deze boete kan in elk geval per kalenderdag niet lager liggen dan 1000 euro en niet hoger dan 20 miljoen euro of voor een onderneming 4 % van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, indien dit cijfer hoger is.".

Artikel 80
Dit artikel legt, conform de conceptnota, middels een overgangsbepaling vast dat bij bestaande decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA en decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden tot en met 31 december 2020, gedurende vijftien jaar, vanaf de aanmelding van de installatie, de elektrische productie van de installatie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, jaarlijks in mindering wordt gebracht van de afname. Dit gebeurt maximaal ten belope van de afname. Indien dus meer elektriciteit geïnjecteerd wordt dan afgenomen, kan dat overblijvende deel van de injectie voor deze installaties en gedurende 15 jaar niet gevaloriseerd worden.

Het in rekening brengen van de injectie bij de afname is een verworven recht is van de consument. Hoewel inderdaad enkel het recht op een aangepaste meetinstallatie wordt toegekend in het TRDE, kan dit geïnterpreteerd worden als een bewuste keuze. Op het moment van goedkeuren van de laatste versie van dit reglement (8 januari 2016) waren verschillende type meters in gebruik bij de distributienetbeheerders (bvb. ferrarismeters die terug kunnen draaien, ferrarismeters die niet terug kunnen draaien, bidirectionele

meters, slimme meters, etc.). Toch heeft elke elektriciteitsdistributienetgebruiker met een productie-installatie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA het recht om de meetinstallatie te laten aanpassen zodat de injectie van elektriciteit in rekening kan gebracht worden met de afname. Hoewel het systeem van compensatie voortvloeit uit de technische onmogelijkheid van de meetinrichting om de werkelijke afname te bepalen, is dit slechts het geval bij één type meter. Het TRDE is echter in deze zeer duidelijk: iedere elektriciteitsdistributienetgebruiker met een productie-installatie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA heeft het recht op dit specifiek type meter en bijgevolg dus ook op de verrekening van de injectie met de afname. Dit recht staat los van de initieel geplaatste meetinrichting, die eventueel wel de werkelijke afname in rekening kan brengen.

Hieruit vloeit dan ook de noodzaak om de prosument niet abrupt dit recht te ontnemen maar een billijke transitieperiode in te stellen. Deze technische compensatie is een overgangsmaatregel genomen om de investeringszekerheid van de prosumenten die in het verleden in dergelijke decentrale productie-installaties, met name zonnepanelen maar niet beperkt tot, hebben geïnvesteerd niet te schenden. Voor elke installatie geïnstalleerd tot en met 31 december 2020 loopt dit recht af vijftien jaar na aanmelding van de installatie.

Verder kan gesteld worden dat door het aflopende karakter van de voorgestelde compensatieregeling een steeds kleinere invloed zal zijn op de ontwikkeling van nieuwe diensten en technologieën op de energiemarkt, net gelet op het feit dat de termijn van vijftien jaar begint te lopen vanaf het moment van aanmelding van de decentrale productie-installatie. Dit betekent dat de eerste installaties hun recht op compensatie al zullen verliezen kort na de plaatsing van de digitale meter. Tussen 5 en 8 jaar na de invoering van de digitale meter zal reeds het grootste deel van de bestaande decentrale productie-installaties geen gebruik maken van de compensatieregeling en dus de nood aan nieuwe diensten en technologieën verder activeren.

Het tijdelijke behoud van de effecten van de compensatiemaatregel via een overgangsmaatregel weegt niet op tegen de grote rechtsonzekerheid die zou ontstaan bij het onmiddellijk verdwijnen van het recht op compensatie. Het abrupt wegnemen ervan zou bovendien het investeringsklimaat voor prosumenten, en dus de noodzakelijke investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, een disproportionele slag toebrengen. Omwille van de uitvoering gegeven aan Europese richtlijnen met betrekking tot de elektriciteits- en aardgasmarkten is in Vlaanderen het bepalen van de tariefmethodologie een bevoegdheid van de VREG (derde energiepakket, artikel 37 Richtlijn 2009/71/EG respectievelijk artikel 2009/73/EG). Gelet op voorgaande en het feit dat de nood aan kostenreflectieve tarieven op heden al opgevangen wordt door het prosumententarief (en de businesscase nagenoeg geen bijkomende impact kan ondervinden), worden de distributienettarieven uitgezonderd van de compensatiemaatregeling en de overgangsperiode.

Paragraaf 2 verduidelijkt dat indien door de prosument gekozen wordt voor het behoud van de terugdraaiende teller gedurende 15 jaar, en indien meer elektriciteit geïnjecteerd wordt dan afgenomen, het overblijvende deel van de injectie voor deze installaties en gedurende 15 jaar niet gevaloriseerd kan worden. Het is echter wel zo dat elke prosument met een productie-installatie voor zonne-energie met een maximaal vermogen van 10 kVA ten allen tijde er voor kan kiezen om over te stappen in het nieuwe alternatieve compenserende systeem voorzien in artikel 80 van dit decreet. Dit systeem is gebouwd op de mogelijkheden die de nieuwe marktafspraken (MIG6) bieden en dit inclusief de mogelijkheid om injectie te valoriseren.

Artikel 81

Voor productie-installaties voor zonne-energie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021 wordt een alternatief compenserend systeem uitgewerkt waarbij de elektrische productie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, niet meer in rekening wordt gebracht van de afname. Echter, teneinde de rendabiliteit van de

productie-installaties voldoende te verzekeren en het draagvlak voor hernieuwbare energie te behouden wordt voorzien in een terugkoopverplichting.

De Vlaamse Regering bepaalt de verdere modaliteiten, en wie tegen welke minimumvergoeding moet opkopen.

Artikel 82
Op heden zijn er reeds engagementen aangegaan door de distributienetbeheerders met betrekking tot de productie van thermische energie (zijnde warmte) voor bepaalde projecten omdat ze al in aanbouw of operationeel zijn of door middel van verkregen vergunningen voor de productie-installatie of voor de aanleg van het net. Om deze bestaande engagementen niet in het gedrang te brengen wordt in een uitzonderingsbepaling voorzien. Dit heeft evenwel niet tot het gevolg dat aan bestaande warmtenetten, die reeds in aanbouw of operationeel zijn, of waarvoor reeds een vergunning werd verkregen, een productie-installatie kan worden bijgebouwd door de distributienetbeheerders die niet voorzien was in het project. Noch heeft deze bepaling tot gevolg dat distributienetbeheerders bij bestaande warmtenetten, die reeds operationeel zijn, of waarvoor reeds een vergunning werd verkregen, de productie-installatie kunnen overnemen en/of vervangen en in eigen exploitatie uitbaten waarvan zij voordien geen eigenaar noch uitbater waren.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanwijzing van deze rechtspersoon.

Artikel 83
Dit artikel bepaalt dat de leveranciers die actief zijn in het Vlaamse Gewest en op de dag van inwerkingtreding van artikel 64 van dit decreet nog geen leveringsvergunning van de VREG hebben om te leveren in het Vlaamse Gewest, vanaf de dag van inwerkingtreding van dit artikel zes maanden de tijd hebben om een leveringsvergunning van de VREG te verkrijgen.

Artikel 84
Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering de inwerkingtreding bepaalt voor artikel 3 tot en met 63, 65 tot en met 68, artikel 71, artikel 73 tot en met 79 en artikel 82 de datum van inwerkingtreding.

Artikel 72 treedt in werking op de dag van publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad en niet later dan 1 april 2018, en is voor het eerst van toepassing op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

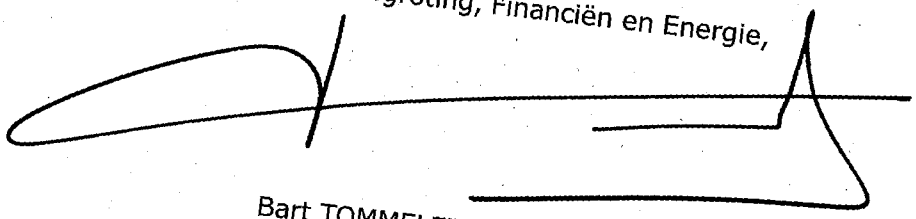

Bart TOMMELEIN